

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2090 — nočna 2996, 2994 in 2090

Izbaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENE

Nemci in Slovani

S svetovno vojno, v kateri se je po nazorih rodilnih nemških krogov (Bethmann-Holweg) odločevala usoda Slovanstva in Germanstva, se je res odločila vekovna borba med obema. Slovani imajo danes svoje države in le manjšine so še, ki jim bo treba na kakršenkoli način zagotoviti mirno življenje med drugimi narodi. Razmerje Nemcev do Slovanov, ki jih povečini prej niso poznali ne cenili visoko, se je po vojni spremenilo, ker so pričeli uvidevati, da bo težkoda še kdaj mogel meč odločati njim v prid potek zgodovine. Hitlerizem je Nemce sicer resda dvignil visoko v germanske oblake in na široko začrtal meje nemške bodoče posesti, toda realna dejstva so močnejša kot vse nevarne teorije nekaterih vodilnih oseb, došlih v najnovejši dobi do moči in veljave sredi hitlerjanskih množic.

Preokret, ki ga je princel sporazum Nemcev s Poljaki lanske leto, je presenetil marsikoga, ki je računal na konflikt v bližnji bodočnosti na tej prenevarni točki. Kako ne, ko pa je čul in čital bojevitost osvajalet načrte na škodo Poljske. Kaj drugega naj bi bil mogel pričakovati, če pa je a. pr. 8. marca 1933 na nemško-poljski mejni grmci vodja S. A. in predsednik kmetijske zbornice v Scheidemühlu na zborovanju takole:

»Nočemo mirovali ne počivati, dokler ne bosta sestava kljukastega križa in črno-belo-rdeča zastava, pod katero je krvavelo in padlo dva in pol milijona Nemcev, zavirali na vladnih poslopih glavnih mest obeh provinc, Gdanskega in Poznanskega, dokler nemške dežele brez ostankov zopet ne postanejo svobodne. Podajam vam, nemški bratje v odstopljenem ozemlju, svoje roke, ker nismo pozabili na vas. Zavest imamo, da je naš voditelj v odstopljenem ozemlju svoje roke, ker niste pozabili od nas. Zavest imamo, da je naš voditelj Adolf Hitler obrnil pozornost svoje oči proti vzhodu in da pride nekoč tudi za našega ljudskega kanclerja dan, ko bo ves nemški vzhod ponovno vzvratel in postal odličen del nemške domovine.«

To je bilo v času hitlerjanskega zmaganstva in pričakovanja, da se bo ves svet ustrašil »tretje Nemčije« pod vodstvom nacionalnih socialistov. Jeseni so trezni nemški zgodovinarji na mednarodnem zborovanju zgodovinarjev v Varšavi mirno ugotovili, »da je treba motrenje zgodovinskih odnosov med Poljsko in Nemčijo potisniti na drugačne tise, kot je bila doslej navada.« Naglasila so tudi dejstvo »tisočletne skupnosti prostor« ter posebno bližino političnih in kulturnih vezic. Danes jih je med Nemci polno, ki se pridno uče — poljski jezik, ker vedo, da tvori Poljska most med širokim in daljnim slovanskim zaledjem, ki postaja dan za dnem odločilnejši činitelj v mednarodni politiki, a tudi v — gospodarstvu. Danes je torej splošno priznana potreba, kar je bilo nekdanj ob sklepanju miru v Versaillesu 1871 samo dobrohoten, dasi dalekoviden nasvet, ko je zmagoviti Bismarck opozarjal pruskega prestolonaslednika, naj da svojega sina učiti — poljščino!

Ali ostane srditi zagovornik nordijske rase in sovražnik vseh »bastardskih« narodov vzhoda, gospod Alfred Rosenberg, znan zlasti po svoji zelo razširjeni in na indeks dani knjigi »Mit 20. stoletju«, še dalje zakrknjen sovražnik Slovanov? Zapisal je namreč ob koncu 6. poglavja »Nov sistem držav« v starejši izdaji te knjige zvezne besede, ki pa jih nove, l. 1934 redigirana izdaja nima v taki obliki in s tolikšno ostjo proti Poljakom in Čehom, očitno radi spremenjene oficijelne politike Hitlerjeve Nemčije proti Poljakom in Slovanom sploh.

Prvotno se glasi:

»V tem velikem življenjskem boju za čast, svobodo in kruh tako zelo stvariteljnega naroda, kot je nemški, se ni možno ozirati na impotentne in brezvrednostne Poljake, Čeha itd. Treba jih je potisniti proti vzhodu, da postane zemlja prosta za obdelovanje z germanskimi kmetijskimi pestmi. Samo tako se da omogočiti odhod nemškemu narodu, ki živi stisnjen na najozkejšem prostoru. Tako pa tudi ustanovitev nove kulturne dobe belega človeka.«

»Prostor na vzhodu pomeni smrtno sovraštvo Poljakov in Čehov, ki zahtevajo zase prostor na zapadu. Te napetosti ne morejo spremeniti nikakršni govori, ne more predrugačiti nikakršna zveza narodov. Ako se odpove Nemčija temu, da ne opre celokupne svoje volje na eno samo točko: na življenjski prostor, politično moč, pogreznje se potem tudi Vzhodna Prusija v poljsko močvirje, potem se približa sovražnik od vzhoda in zahoda čimdalje bolj k osrečju germanske biti. Zato je prva zahteva nemške politike ta, da podpiramo vse sovražnike francoskega zavezniškega sistema.«

Modificirano besedilo v novi izdaji l. 1934 se glasi vse bolj previdno:

»V tej veliki življenjski borbi za čast, svobodo in kruh tako stvariteljnega naroda, kot je Nemčija, mora nemško ljudstvo pričakovati tisto obzirnost, ki se je priznala brez vsakega ugovora manj pomembnim narodom. Prosta mora biti zemlja za oranje s pestni germanskimi kmetov. Samo tako je dana nemškemu ljudstvu, stisnjenemu na najtesnejšem prostoru, možnost dihanja. S tem pa tudi ustanovitev nove kulturne dobe belega človeka.«

»Danes ne pomaga nikakršno prikrivanje, nikakršno slabotno sklicevanje na »notranje naseljevanje« kot edino rešitev. S tem se ne izpremeni dosti obča usoda naroda, danes pomaga samo v dejanju izpremenjena volja, pridobiti prostor za milijone bodočih Nemcev. To zahteva značaj. To zahteva spoznanje, da nemško ljudstvo toliko časa ne bo moglo cveteti, dokler bodo nadvladovali Evropo Francozi v zvezi s Poljaki in Čehi, dokler bo Francija tako proti nam gospodarila s svojo politično močjo. Ta napetost se da odpraviti samo z dalekovidno evropsko politiko. Ako se Nemčija odpove temu, da bi osredotočila celokupno svojo voljo okrog ene same točke: okrog življenjskega prostora, politične svobode, pogreznje se tudi Vzhodna Prusija v krvavo močvirje, potem se približa sovražnik od vzhoda in zapada osrečju germanske biti. Zato je prva zahteva nemške politike ta, da podpira pravi mir proti mirovni versajski pogodbi in njenim posledicam.«

Tako težko poglobiljši glasnik pristne nordijske germanske krvi — mita 20. stoletja.

Korektura prejšnjega besedila v novi izdaji je tako obita in tolikšna, da govori sama zase dovolj! Življenje, dinamika vseh nacionalnih in gospodarskih ter drugih sil v Evropi je danes

Razorožitev narodov - prazne sanje

Nemčija ne odneha od svojega stališča in upa na angleško in italijansko pomoč

Izjava Neuratha

Berlin, 28. apr. AA. DNB poroča: Zunanji minister v. Neurath je dal časnikarjem izjavo o položaju, nastalem po zadnji francoski noti. V tej izjavi von Neurath naglašja, da je Nemčija vedno bila in da tudi za naprej vtraja pri tem, naj bi se sprejela splošna konvencija o razorožitvi. Stališče Francije ni dalo povoda za prekinjenje dosedanjih pogajanj. Nato se v. Neurath obrača na tisti del francoske note, ki govori o oborožitvi Nemčije. Pravi, da navedbe Francije niso točne in da je nemški vojaški proračun manjši od francoskega. Von Neurath nadalje govori o tem, da je popolnoma napačno, če kdo zahteva, naj bi oborožitev ali razorožitev posameznih narodov zavisela od držav, ki so oborožene. To velja zlasti še tedaj, če si države niso enake glede oborožitve. Nemčijo, ki je razorožena, obdajajo oboroženi sosedi. Navzlic temu je Nemčija za razorožitveno konvencijo in je vedno pripravljena sodelovati pri takem sporazumu. Nemčiji ni do tega, da se oboroži z ofenzivnim orožjem. Zato smatra, da je njeno stališče v skladu s italijansko in angleško konvencijo. Nemčija zahteva enake pravice in ta njena zahteva je popolnoma pravična. Omogočila bi jim tudi to, da izpolni svoje miroljubne želje. Mi smo vedno pripravljene, končuje von Neurath svojo izjavo, da se sporazumemo. Na drugih je zdaj, da ta sporazum sprejmejo.

Angleži dajejo Nemcem potuho

Berlin, 28. apr. AA. DNB poroča: Neurathov govor je naletel na zelo živahen odmev v svetovnem tisku, posebno v angleškem. Daily Telegraph posebno poudarja izjavo nemškega zunanjega mi-

nistra, da je doba ultimativ definitivno minila; list vidi v teh Neurathovih besedah svarilo na naslov Francije. »Morningpost« ugotavlja, da je Berlin še zmerom pripravljen sprejeti razorožitveno konvencijo. »List ostro obsaja zadnjo francosko noto Angliji o razorožitvi.

Davis: »Nima smisla ostati delj v Ženevi«

Washington, 28. apr. AA. Norman Davis je poslal predsedniku USA Rooseveltu poročilo o razorožitvenem vprašanju. Poročilo je zelo pesimistično. Norman Davis ne veruje v uspeh splošne komisije za razorožitev. Najdalje v enem mesecu, pravi Norman Davis, nastopi kriza razorožitvene konference. Nima smisla tritati čas v Ženevi. — Norman Davis po vsej priliki ne pojde več v Ženevo.

Anglija ne ve, kaj naj stori

Paris, 28. apr. b. Francoski tisk se vzdržuje vsakega komentarja o Barthoujevi konferenci v Pragi. Samo uradni in poluradni listi poudarjajo, da se je podonavski problem izčrpan proučil in so se razpravljale vse možnosti in eventualnosti, ki bi lahko nastopile v tem evropskem delu. Pri tej priliki se je danes razširila vest, da bo dr. Beneš še v drugi polovici maja odpotoval v Pariz in ni izključeno, da odpotuje iz Pariza tudi v Rim. Po njegovi lastni izjavi je baje za to sedaj pravi trenutek. Po obisku dr. Beneša v Rimu namerava odpotovati tja tudi francoski zunanji minister.

Zanimivo je, da je v nasprotju s pisanjem angleškega tiska in uradnih izjav po Suvichevem od-

Washington, 28. apr. b. Predsednik Roosevelt je imel daljši razgovor s voditeljem ameriške delegacije na razorožitveni konferenci, Normanom Davisom. Rezultat tega razgovora je, da bodo Združene države ostale še dalje rezervirane v razorožitvenem vprašanju, medtem ko je Rooseveltova posredovalna akcija popolnoma izključena. V tukajšnjih političnih krogih je savičadala skoraj popolna neinteresanost za evropska razorožitvena pogajanja. V ameriških političnih krogih se izjavlja, da ameriška vlada sploh ne namerava koncem maja poslati na razorožitveno konferenco svojega delegata Normana Davisa. Poudarja se, da bo Norman Davis potoval v Ženevo le v primeru, če bodo pred tem nastopili dogodki, ki bi upravičili upanje, da bo končno le prišlo do rešitve in splošnega sporazuma v razorožitvenem vprašanju. Vendar pa Amerika ne upa več na uspeh razorožitvene akcije v Evropi.

hodu iz Anglije pariški tisk prinesel informacijo iz Londona, da je Suvichev obisk v angleški prestolnici bil prav za prav brez vsakega rezultata. Kljub dokazom, ki jih ima tudi Velika Britanija o mrzličen oboroževanju Nemčije, se niso mogli angleški državniški sporazumeti s Suvichev, kaj naj se ob skupnem sodelovanju ukrene od strani obeh vlad. Soglasje se je doseglo le v tem, da se mora na vsak način rešiti razorožitvena konferenca, ker bi sicer njen polom lahko rodil neželjene in katastrofalne posledice. Prav zaradi tega se bodo še naprej vodila diplomatska pogajanja med Londonom in Rimom.

Velik uspeh Barthoujevega polovanja

Francosko-ruska alijanca

Praga, 28. apr. AA. ČTK poroča: Francoski zunanji minister g. Louis Barthou je danes opoldne odpotoval iz Prage. Pri odhodu je spet prišlo do navdušenih manifestacij francosko-čehoslovaškega bratstva. G. Barthou je pri odhodu izmenjal zelo prišrčne besede s predsednikom senata in poslanske zbornice in s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. Vsi listi izražajo zadovoljstvo, da se je na praških razgovorih manifestiralo popolno soglasje med Francijo in Češkoslovaško.

Paris, 28. apr. AA. Havas poroča iz Prage: Včerajšnji razgovori zunanjega ministra Barthouja so bili zelo važni, ker se jih je udeležil tudi predsednik republike Masaryk. Barthou je poročal Masaryku in Benešu o svojem potovanju na Poljsko. Dejal je, da je glede razgovorov s poljskimi državniški optimist. Barthou je dalje izjavil, da popolnoma soglaša z mnenjem češkoslovaških državljanov. Treba je računati z vstopom Sovjetske Rusije v Zvezo narodov. V tem primeru bo Poljska zahtevala stalno mesto v svetu.

Zunanji minister Barthou je sredi sprejel čas-

nikarje. Izjavil jim je, da komunike o popolnem sporazumu med njim in dr. Benešem ni prazna fraza. Tako smo glede sodelovanja srednjeevropskih in evropskih držav mnenja, da v tem delu evropske celine ne sme biti nasprotnikov. Balkanski pakt ni nasprotuje načelom Male zveze. Društvo narodov pa je nujna ustanova, ki bo še veliko koristila miru. Zato je je treba okrepiti, ne pa zmanjšati njeno veljavo.

Francija in Rusija največji prijatelji

Paris, 28. aprila. AA. Francoska in sovjetska vlada sta se sporazumeli, da je treba medsebojne duhovne stike pospeševati in poglobiti.

Uspehi pametne gospodarske politike

Edina država s proračunskim presežkom

London, 28. aprila. AA. Trgovinski minister Runciman je imel sredi v Cardiffu govor, ki je izzvenel zelo optimistično.

Dejal je, da je vlada na vsej fronti zaorala globoke brazde napredka in obnove. Tu je predvsem državni proračun, ki ga je izravnala in ga zaključila z velikim presežkom. Zaradi tega je lahko znižala dohodninski davek. Brezposelnost dobe nove podpore. S konverzijo dolgogov prihrani letno nad 40 milijonov na obrestih. Vlada podpira industrije in lokalne ustanove. Denar je zdaj cenejši, kakor pred dvema pokolenjima. Trgovinska pogajanja so znižala carine na inozemskih tržiščih. Minister je dodal, da podpisal devet novih trgovinskih pogodb s sedmimi državami pa se vrše pogajanja. Zdaj je nad 700.000 ljudi nanovo zaposlenih. Industrijski in finančni papirji se silno dvigajo. Dividende se zopet pojavljajo. Železarska in je-

klarska industrija se obnavlja. Vlada je pokrenila zelo obsežno akcijo proti slabim stanovanjem in gradi nove stanovanjske objekte, kakor nikjer drugod.

Minister je navedel še mnogo druga dejstva, ki pričajo, da se Velika Britanija gospodarsko in finančno močno obnavlja.

★

Samper je sestavil vlado

Madrid, 28. apr. b. Finančni minister Ricardo Samper, kateremu je predsednik španske republike poveril sestavo nove vlade, ima velike težave. Danes je izjavil, da bo sestavil vlado s pomočjo konzervativnih republikancev Maure in še danes predložil predsedniku republike listo v odobritev. Sredi je zopet v bližnji poslopja zunanjega ministrstva eksplodirala bomba, ki je precej poškodovala fasado palače.

Madrid, 28. aprila. p. Danes je designirani ministrski predsednik Samper predložil predsedniku listo novih ministrov. Lista novih ministrov pa obsega tudi nekatere ministre iz prejšnjega Lerrouxovega kabineta.

Japonski imperializem

Sanghaj, 28. apr. b. Vsi znaki kažejo, da Japonec pripravljajo zasedbo notranje Mongolije. — Stirinajsta japonska divizija se je že koncentrirala v severnem Džeholu, medtem ko je sedma divizija že zbrana okoli Dolonora.

Konkordat z Vatikanom

Dunaj, 28. aprila. Avstrijska vlada bo konkordat z Vatikanom podpisala v ponedeljek na naj-slovesnejši način.

Zagrebska vremenska napoved: Večinoma jasno, stalno in toplo vreme.

Dunajska vremenska napoved: Priljučno jasno in toplo, v posameznih krajih nevihta.

XXI. Zagrebski zbor

od 28. IV. do 7. V. 1934

»LES« — »REKLAMA« — »AUTO«
»POLETNI SPORT« — »POLJEDELSTVO« — »GRŠKA RAZSTAVA«
»TEDEN NIZKIH CEN«

Na železnica in parobrodih brezplačni povratek.

takšna, da je tudi največji zagovornik »nordijske pasme« ne more več zaustaviti ali zaokreniti na ljubo svoji gorostasni težnji, kvčjemu le še — zamočati. Zaenkrat smo Slovani tudi s tem dejstvom zadovoljni pričo drugih pametnejših glasov, ki zro življenjske probleme narodov vse drugače kot nacisti Rosenbergovega kova.

Saj je celo Erich Koch, vodilni nacist, napisal 15. aprila v »Völk. Beobachter«, glavnem glasilu nac. soc. stranke, članek o Poljski in Rusiji in označil stališče Nemčije do sporazuma Poljakov z Rusijo, češ, da je imel »vodja« z g. Lipskim, novim poljskim poslanikom v Berlinu, zelo določne in odkrite razgovore, katerih jaseen program je bil: Nemčija hoče živeti s Poljaki v miru. Dasi pa je pripravljena na velike žrtve na korist Poljske in Nemčije same ter vseh vzhodnih sil, se vendar ne more popolnoma odpovedati svoji naravni pravici, obnoviti organsko enoto pruskega ozemlja. Toda to vprašanje se bo razjasnilo samo mirnim potem z direktnimi pogajanj, kar priča zlasti nemško-poljski napadalni pakt. V visoki politiki hoče Nemčija po Kochovi razlagi iti zopet po poti »preprostih in jasnih ter zdravih smernic: »Tako smo razvili zdravo in preprosto črto v zunanji politiki, ko smo si rekli:

»nemška nac. soc. politika potrebuje Poljsko in Rusijo in preko tega tudi dobrih zvez z mladimi balkanskimi narodi ter s Češkoslovaško. Če hočemo torej priti do obsežne in trdne sodebe za poljsko politiko, potem moramo poleg poljsko-ruskih motriti in razvijati tudi nemško-ruske stike.«

Popolnoma umljivo in v redu. Ugotavljamo samo to: v današnji Nemčiji vse vre in dobro že čutimo dve struji, boreči se za premoč. Dogodki sami utrdé konservativne smer, kakor so jo tudi v Rusiji, kjer je Stalin nadvladal Trockega radikalnejšo, vserevolucijsko strujo. Zmagala bo končno tudi v Nemčiji preudarnejša, zdrava in preprosta črta v zunanji in notranji politiki, ker smo, zdi se vsaj tako, že preko navala izrednih dogodkov, v Evropi vsaj, kjer se polagoma likvidira težka zapuščina največje revolucije — svetovne vojne.

Ob definitivni ali začasni rešitvi oborožitvenega vprašanja se reči ne le nemško, nego tudi vse drugo evropsko vprašanje, toda ne več brez soodloževanja Slovanov kot na mirovni konferenci in ob zaključku mirovne pogodbe v Versaillesu. V Zvezi narodov bosta kmalu govorili de slovanški velesili — Poljska in Rusija. In to — je že nekaj!

Zato se k našemu temi še povrnemo.

„Beseda“ in mi

Pozvani od naših hrvatskih tovarišev in opozorjeni na njihovo nerazpoloženje napram slovenski katoliški mladini zaradi članka »Hrvatska katoliška mladina« v reviji »Beseda« št. 2, III., podajamo sledeče pojasnilo:

1. Podpisana slovenska katoliška društva, ki združujejo in predstavljajo vse slovensko katoliško dijaštvo, izjavljajo, da jih z revijo »Beseda«, njenim konzorcijem, sodelavci in njeno usmerjenostjo ne drži nikakoli niti najhujša vez. Slovenski javnosti je to dejstvo sicer že znano, toda zaradi dokončne jasnosti in predvsem zaradi naših hrvatskih tovarišev moramo naše odnose do »Besede« in do smeri, ki jo zastopa, ponovno jasno opredeliti.

Od »Besede« in njene idejne smeri nas bistveno loči naše temeljno pojmovanje, da mora katoliška revija, kadar razpravlja o kateremkoli življenjskem, kulturnem, narodnostnem, socialnem ali gospodarskem vprašanju, istega predvsem razčlenjevati in presoati iz temeljev katoliške resnice.

»Beseda« pa nas ni prepričala o taki katoliški usmeritvi. V zadnji dobi je vsakovrstne kulturne probleme razmotrivala in analizirala iz nekega »indiferentno-svobodoumnega« vidika (št. 10, II.). Socialno-gospodarska vprašanja pa je podajala skoraj izključno iz temeljev marksistične socialno-gospodarske doktrine (»Beseda« II, št. 1, št. 2, št. 3, št. 6, št. 11, št. 12). Vsa ta dejstva dokazujejo nekatoliško namerjenost »Besede«.

Revija, ki jasnim naukom Cerkve ne nudi nikake opore, temveč se jih previdno izogiblje, ali pa kvečjemu hladno registrira ali pa zavzema do njih celo odklonilno stališče, pač ne more biti katoliško glasilo ali pa se celo v utemeljitev svoje usmerjenosti sklicevati na neko katoliško mladino. Da ne bo kakke nejasnosti in napačnega tolmačenja, izjavljamo, da si »Beseda« popolnoma neupravičeno lasti pravico govoriti v imenu katoliške mladine. Zato v bodoče odločno odklanjamo vsako pisanje »Besede«, ki bi hotelo tolmačiti mišljenje slovenske katoliške mladine v smislu orientacije »Besede«. Ako pa je konzorcij »Besede« prepričan, da predstavlja kako večjo skupino slovenske mladine, naj se določeno izjavi, katera je tista »njegova« mladina, v imenu katere govori. Mi poudarjamo, da katoliška mladina to ni!

Pa ne samo, da usmeritev »Besede« ne odgovarja katoliškim principom, tudi druga dejstva dokazujejo, da »Beseda« ne more biti predstavica slovenske katoliške mladine. Vsakdo, ki pozna gibanje slovenske katoliške akademske mladine v zadnji dobi, se gotovo spominja, kako je »Beseda« neuteleljeno in skrajno neakademski način regiranja na njeno usmeritev in delovanje. (»Beseda« št. 6, II., »Vel. vpr.«, št. 10 »V ml. z.«, št. 12 »V ml. z.«).

V podkrepitev naj navedemo samo še dejstvo, da je »Beseda« tako nerazpoložena do kakršnega koli katoliškega udeleževanja v javnem življenju. Zelo nesimpatično ocenjuje razne katoliške pokre-

te in organizacije po raznih deželah in to brez stvarnega, tehtnega dokazovanja. Vprašanje narodnostne, socialne in državne ureditve ter javna vprašanja sploh smatra »Beseda« kot zadeve, ki s svetovnim nazorom nimajo ničesar skupnega (»Beseda« II, str. 116, str. 225-229).

Mislimo, da smo s tem dovolj jasno označili usmerjenost »Besede« in utemeljili naše odnose do nje. Zato pozivamo vse, predvsem pa hrvatsko katoliško mladino, naj na podlagi te naše objasnitve sodi pisanje »Besede«, za katerega odklanjamo kot katoliški akademiki vsako soodgovornost.

2. Odkloniti moramo najodločneje sodbu »Besede« o hrvatski katoliški mladini (št. 2, III.) pa najbodo pisana tudi od »sušiškega dopisnika«, saj je način in ton tako zelo podoben onemu iz lanskega leta (št. 6, št. 10, št. 12). Sestavek je zaradi svoje neutelejenosti in tendencioznosti res tipičen pamflet. Ne samo, da je pisan silno neobjektivno, opira se poleg vsega na skrajno netaktno trditve. Obkladi hrvatsko katoliško mladino z očiki separatizma, to je zelo neumestno. Takih očitkov smo bili dosedaj vajeni od druge strani. Iz tega pamfleta pa vidimo, da privzema tudi »Beseda« ta način borbe.

Toda odgovor na pamflet je bolj stvar Hrvatov kakor naša. Le to naj omenimo, da je sklicevanje na Mahniča in Kreka, katerih veličino izpolnjuje ravno njuna popolna katoliška doslednost, naivno in neresno. Prav tako nezmislno je tudi konfuzno vzporejanje Kreka in Hochhoffa, kar samo dokazuje nepoznanje enega kakor drugega. Mnogo bolj smoteno bi bilo, ko bi, mesto da se tolikokrat neuteleljeno sklicujejo na Mahniča in Kreka, njima sledili v njuni katoliški doslednosti in dejavnosti. Potem bi venomer sklicevanje bilo odveč, ker bi to dejstva sama dokazovala. Danes pa žalibog dejstva kažejo obratno. Iz zadnje št. »Besede« (III, 4) pa spoznamo, da je »Beseda« svoje naziranje o Kreku popolnoma obrnila. V članku »Janez Ev. Krek« slika in ocenjuje pisec Kreka v taki luči in na način, ki ga dosedaj niti od skrajno liberalne strani nismo poznali. Konsekventno temu bo sklicevanje nanj gotovo kot nezmislno prenehalo.

Odgovor na to »znanstveno« obsodbo Kreka je zadeva vsega slovenskega naroda, ki bo moral tokrat svojega največjega moža v zadnji dobi braniti pred lastnimi sinovi.

Sicer pa bo hrvatska in slovenska katoliška mladina vedela mimo vseh takih in sličnih podtikanih in ovir poiskati skupnih poti v borbi za katolicizem, njegove vrednote in njega svobodno udejstvovanje.

Ljubljana - Zagreb, dne 28. aprila 1934.

Slovenska dijaška zveza v Ljubljani.

Akademski zveza v Ljubljani.

Kat. akad. dr. »Danica« v Ljubljani.

Kat. akad. dr. »Zarja« v Ljubljani.

Kat. akad. dr. »Danica« v Zagrebu.

J. d. a. »Sevica« v Ljubljani.

Kaj je g. Mušanov povedal našim žurnalistom

Belgrad, 28. apr. m. Davi ob 7.25 se je na povratku v Sofijo ustavil v Belgradu predsednik bolgarske vlade in zunanji minister Nikola Mušanov. Bolgarskega prvega ministra so pričakovali in pozdravili na belgradski železniški postaji tukajšnji bolgarski poslanik Kiosevanov z osebjem poslaništva, osebni tajnik našega zunanjega ministra Kojič, tukajšnji madžarski poslanik dr. Alt in predstavnik tukajšnje bolgarsko-jugoslovanske lige. Seveda so sprejeli bolgarskega ministrskega predstavnika tudi časniki. Mušanov je prišel iz Budimpešte s brzovlakom in je zaradi tega imel dovolj časa do odhoda Simplona. Zato je takoj, kakor hitro se je pozdravil z vsemi navzočimi, odšel s svojim spremstvom v kolodvorsko restavracijo, kjer si je naročil čaj mleka. Radovedni časniki pa so mu seveda pričeli takoj stavliti razna vprašanja.

»Ničesar ne vem«

Bolgarski ministrski predsednik je bil po svoji stari navadi skrajno ljubezljiv. Časnikarjem je na stavljen vprašanja le deloma odgovarjal. Tako je odgovoril na vprašanje, kako je zadovoljen s svojim potovanjem po Evropi, da je popolnoma zadovoljen. Ko so mu časniki stali vprašanje, če bo tudi Bolgarija podpisala rimski sporazum, je Mušanov odvrnil: »O tem grem razmišljati v Sofijo.« Na vprašanje, če bo imelo njegovo potovanje po Evropi vpliv na politične razmere v Bolgariji, je predsednik Mušanov odvrnil, da je to pretežno vprašanje, da bi mogel nanj odgovoriti. O vprašanju rešitve gospodarskih vprašanj med Jugoslavijo in Bolgarijo se je Mušanov zelo optimistično izrazil in dejal, da se bodo pogajanja pričela že čez kakih 10 dni v Belgradu. Za predsednika bolgarske delegacije je bil določen Karadžev.

Na vprašanje, če so bile točno ponatisnjene njegove izjave madžarskim časnikarjem v Budimpešti, je dejal, da teh izjav sploh ni čital. Ko mu je eden izmed naših časnikarjev dejal, da so se

njegove izjave natiskale v tem smislu, da Bolgarija ne bo podpisala balkanskega pakta, da se tako ne odreče svojih pravic do revizije mirovnih pogodb, se je Mušanov samo nasmehnil in skomiznil z rameni. Časnikarji so dejali predsedniku bolgarske vlade, da Cankov v zadnjem času zelo dela na zbližanje Bolgarije z Malo zvezo. Mušanov je dejal, da mu o tem ni ničesar znano.

„Ali pada pri vas zelo dež?“

Da bi spravi predsednik bolgarske vlade časniki na druge razgovore, je pričel sam stavliti vprašanja. Časnikarje je vprašal: »Ali pada pri vas zelo dež? Časnikarji so mu odgovorili, da imamo sedaj lepo vreme. Mušanov je potrdil, da je tudi iz svoje domovine dobil ugodna vremenska poročila, medtem ko v Italiji neprestano dežuje.

Časnikarji ne odnehajo

Časnikarji pa se niso dali odvrniti na razgovor, ki ga je začel Mušanov, in so nadaljevali. Akcija narodnega pokreta in narodnih legij, ki jih vodi Cankov, se razvija zelo uspešno. Na to je Mušanov odvrnil: »Kaj hočete. Pri nas je svoboden režim: eni ustvarjajo zato, da drugi lahko rušijo.« Na vprašanje časnika, za kedar pričakuje obisk našega zunanjega ministra, je g. Mušanov dejal, da upa, da se bo to zgodilo v najkrajšem času. Istočasno je še dodal, da je bil zelo vesel, da je na svojem potovanju po Evropi dobil obvestilo, da je bil naš zunanji minister Jevtič zelo zadovoljen s sprejemom v Sofiji.

S tem se je razgovor zaključil in se je Mušanov prijazno poslovil od časnika, ter se s spremstvom podal v ekspresni vlak, ki je bil že pripravljen za odhod. Na peronu ga je že pričakoval ravnatelj bolgarskih državnih dolgov Nikola Stojanov, ki se je z istim ekspresnim vlakom vračal iz Pariza.

Seja vlade

Belgrad, 28. apr. m. Na predvečernji seji ministrskega sveta je zunanji minister Jevtič podal poročilo kraljevski vladi o svojem bivanju v Ankari. Istočasno je zunanji minister obvestil vlado tudi o tem, da bo na povabilo bolgarske vlade v kratkem obiskal Sofijo.

Afera Kadiča

Sarajevo, 28. aprila m. Tukajšnje apelacijsko sodišče je te dni pretresalo pritožbo Husejina Kadiča in je sedaj dovolilo obtoženco, da se sme braniti iz svobode proti položiti kavčice, ki je bo sodišče določilo.

Veliki požari

Belgrad, 28. aprila m. kakor po vseh ostalih krajih, so se tudi v drinski banovini na raznih mestih pojavili požari. Večerno časopisje poroča, da je izbruhnil velik požar v gozdu Devetak, nadalje v gozdu v okolici Višegrada, v gozdovih Dilca in Čakovčič. Ti požari so povzročili poldrug milijon dinarjev škoda.

Ponarejevalci dinarjev

Belgrad, 28. apr. m. Iz Velikega Bečkereka poročajo, da se je policiji posrečilo aretirati ponarejevalce stotinarskih bankovcev.

Aretilan defraudant

Maribor, 28. aprila. a. Polletja v Ptaju je aretirala na zahtevo avstrijskih oblasti Alfreda Schifka, bančnega uradnika iz Gradca. Poneveril je 35.000 šilingov. Schifka pa ne bo izročen avstrijskim oblastem, ampak ga bo sodilo mariborsko sodišče.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!

Osebnosti

Belgrad, 28. apr. m. Napredovali so: v 9. pol. skup. Marija Pirc pri okrajnem sodišču v Kamniku, Leopoldina Rudež pri okrajnem sodišču v Mariboru, Terezija Krounbetvogel pri okrajnem sodišču v Škofji Loki, Franc Langer pri okrajnem sodišču v Krškem, Ferdinand Sešek pri okrajnem sodišču v Gornji Radgosti.

Belgrad, 28. aprila m. Postavljeni so za sodne pripravnike na področju apelacijskega sodišča v Ljubljani: Leopold Vider, Oskar Tominc, Stanko Hribar in Erik Kriz.

Belgrad, 28. aprila m. Napredovali so sledeči učitelji in učiteljice: v 5. pol. skup. Marija Straus na II. deklški šoli v Mariboru, Franc Levstev v Celju, Zofija Debeljak v Celju, Jos. Grašar v Celju; v 6. pol. skup. Janko Pirc v Mariboru, Olga Lorber v Mariboru, Marija Medić v Zgornji Šiški; v 7. pol. skup. Helena Krajer, Brežice. Premeščeni so: Josip Šerbec za učitelja na Vič, Leonida Rauter-Hercog iz Murske Sobotne na II. deklško ljudsko šolo v Mariboru, Ljudmila Jenko v Selo pri Hinjah, Viktor Engelsberger iz Borovnice v Zgornjo Šiško.

Prestolni govor kralja

Rim, 28. aprila. Davi ob 10.30 sta se otvorila parlament in senat s svečano sejo, na kateri je kralj prečital prestolni govor. Govor nima posebnih važnih momentov, povdarja pa, da se kljub proračunskemu primanjkljaju ne bo zapustila zlata baza.

Slabo vreme v Italiji

Rim, 28. aprila. e. Za nekaj dni traja nad vso Italijo skrajno slabo vreme. V Cosatu se je porušilo nekaj hiš. Plazovi zemlje prekinjajo promet. Toča je uničila vso mlado setev. Telefonske in brzojavne zveze so prekinjene. Reka Pad je zelo narastla, in sicer 4 metre nad normalo.

Pforzheim, 28. aprila. e. Danes je bila prekinjena 10. igra za šahovsko prvenstvo med Aljehtinom in Bogoljubovom. Bogoljubov je v boljšem položaju.

Reka, 28. aprila. e. Danes je bila tukaj v morje spuščena nova podmornica »Topasos«.

Vsaj branimo se!

Ko je nekdanji predsednik Združenih držav Wilson zahteval proti koncu vojne, da se bivša avstroogrška monarhija razdeli po naravnem narodnostnem načinu, najbrže nihče ni slutil, da bo na tem ozemlju najmanjši narod najbolj krivično prizadet. Slovenske narodnostne meje se nikakor ne ujemajo z mejami jugoslovanske države, v katero smo vstopili. Odrezali so nas od morja, pa tudi na severu in vzhodu so odtrgali od osrednjega slovenskega ozemlja tisoče naših rojakov. Vedno sprti pa enjemo o aspiracijah naših sosedov na našem ozemlju. Znani so načrti italijanske fašistične stranke, ki bi hotela čez naše ozemlje v Podonavje, znani pa so nam tudi načrti raznih nemških ideologov, ki zopet razlagajo, da je Nemčija dovolj velika in močna za ozemlje med Baltikom in Jadranskim morjem ter da ji je treba zato odstraniti samo majhen narod, namreč nas Slovence. Potem je veliki Nemčiji pot do južnega morja odprta. Ti načrti se seveda ne bodo nikoli uresničili, ako bomo budni. Braniti se moramo za vsako ceno, če že ne moremo v borbi pridobivati nazaj svojih izgubljenih postojank.

Na jugu države, recimo banaški ali slavonski Nemei, so državnim mejam in narodnostnim zahtevam mnogo manj nevarni, kakor pa na tisti fronti, kjer se stika slovensko ozemlje z nemškim. Vse drugače razumemo, da imajo banaški Nemei razne kulturne ustanove, kakor pa Nemei v Sloveniji. Vprašanje nemške manjšine v Sloveniji moramo gledati z drugimi očmi. Vedeti moramo namreč, da nemške manjšine v Sloveniji sploh ni, ker Nemei ne zmorejo one osnovne narodne plasti pri nas, kakor jo imamo mi, izven državnih meja, to je delavskega in kmetijskega stana. Nemški kmet je v Sloveniji sploh nemišeln in ga sploh ni, razen majhne skupine v Apaški kotlini in na Kočevskem. Tudi nemškega delavca ni in če še bolj natančno pogledamo, vidimo, da tudi pristnega nemškega meščana ni. Osrednje mesto Slovencev Ljubljano so si Nemei nekoč z raznimi kulturnimi, političnimi in vojnimi triki kar prilastili za svoje. Res je, da so avstrijski režimi od Jožefa II. naprej umetno pospeševali naseljevanje nemškega uradništva, nemških obrtnikov in tudi nemškega proletarijata v Ljubljani, v Celju, Ptaju, Mariboru, na Jesenicah, v Kranju in v drugih slovenskih mestih. Bila je to le umetno položena plast, ki jo je odnesel prvi vojni. Nemecev v Ljubljani kljub vsem nemškim »znanstvenikom« ni in če jih je kaj, so to potomci nekdanjih umetno priseljenih nemških družin, ki životarijo, ki se sploh po naravnem potu ne morejo razširjati, ker imajo malo otrok, imajo pa zaradi svoje gospodarske moči še vedno nekoliko opazno besedo. Ko so pred dvema letoma kočevski Nemei prozivali 600 letnico svoje naselitve, so na eni strani zagotavljali svojo vdanost jugoslovanski državi, na drugi strani pa so pošiljali dopise na vse nemške časopise in časopisne agencije, kjer so zabavljali čez »krute Vindičarje«, ki jih tako zatirajo. Po 600 letih se torej miselnost Nemecev do Slo-

vencev ni prav nič izpremenila. Tudi ljubljanski Nemei, ki se krasijo, kadar ni stražnika ali zavednega Slovence blizu, z znaki Hitlerjeve sekte, najbrže še vedno upajo, da je Slovenija z Ljubljano vred nemški »Kulturboden«, ki bo eden prvih goitljajev Hitlerjevega imperijalizma. Saj nam je znan neki sodelavec Coudenhovea, znani nekdanji voditelj nemške manjšine v Sloveniji, ki je po nemškem svetu raztrosil vesti o groznem preganjanju Nemecev v Sloveniji, češ, da so Slovenci vzeli Nemece vse srednje šole, da so zavzeli osnovne šole in druge ustanove. To pa je splošno g. Morocutti pozabil povedati, da so v te šole in te ustanove hodili sami Slovenci in slovenski otroci. Nemei si očitno predstavljajo zaščito manjšin na ta način, da bi mi še vedno pošiljali naše otroke v nemško realno, v nemški Schulverein in v nemške otroške vrte.

Prav sedaj so prišli iz Maribora zanimive vesti. Neko domače podjetje se kupili Nemei. Maribor so vroča tla in bolj kot Nemei vemo mi Slovenci za prisego mariborskega nemškega pesnika, ki si je želel raje okajane razvaline, kakor pa slovenski Maribor. Vemo tudi za agitacijo hitlerjevskih agentov med slovenskimi kmeti in se kar čudimo, kako daleč je ta propaganda že uspešla, da se ponekod naši ljudje že pozdravljajo s hitlerjevskim pozdravom.

Najhujše je pa, da imajo ti Nemei, nekdanji nemčurji, ki še vedno niso našli časa, da bi se povrnil k jeziku in narodu svojih mater, in ti novopečeni nemški simpatizerji, dovolj gospodarske moči, da prav s svojo gospodarsko močjo strahujejo druge, sebi socialno podvržene. V tem je problem in tudi rešitev. Tisti Nemei, ki je slovenskemu delavcu še pred kratkim rekel v obraz: »Ich bin Herr im Hause!« se je očitno zavedal, da je gospodarska penetracija nemškega kapitala prvi pogoj za oslajenje narodne zavesti Slovencev. V preteklem stoletju smo se Slovenci še o pravem času spomnili ter si rešili svojo narodnost, spomnimo se še sedaj, ko imamo škarnje in platno. Vsako posestvo na severni meji, ki pride v nemške roke, je zgubljen slovenska posest. Vsek nov nemški tovarnar ali obrtnik na severni meji je nov razarodovalec slovenskih ljudi! Sramota bi bila, da bi nemški kapitalist še kdaj v bodoče vabil slovenske proletarske otroke v svoj kulturni »bund« ter jim za Miklavža delil drobtinice, kar se je še lani zgodilo.

Ne smemo imeti obzira tudi do nemških emigrantov ali po domače židov. Polno je v Sloveniji užaljenega srda iz tistih časov, ko so judje po slovenski zemlji, zlasti na Štajerskem, bili največji propagatorji nemštva in največji sovrazniki naših kulturnih in gospodarskih ustanov. Oni kraji na Koroskem in Štajerskem, kjer se je naselil jud, so bili takoj resno ogroženi za slovenstvo. Saj bratje Hrvatje to nemško simpatijo judov še danes bridko občutijo v Zagrebu, mi pa prav tako — bridko simpatijo prekmurških judov do Madjarov.

Stari Nemei sicer pri nas izumirajo po

Sedaj na spomlad v

Rogaško slatino,

zdravilišče želodca, črev, žolčnega kamna itd. Tu najdejo bolni svoje zdravje, zdravi pa prijeten oddih. 20 dnevna popolna penzija velja v času od 1. maja do 15. junija Din 1000.— in Din 1200.— Prospekte in cenik: Zdravilišče in pisarne Putnika.

beli kugi, ki med njimi kot tipleno meščanskim in kapitalističnim slojem zelo razsaja, pa tudi novim nemški in judovski kapitalisti ne bodo pripustili Slovincem nobenega kosčka kruha in nobenega kulturnega življenja in samostojnosti, v kolikor ne bodo pristljani. Zato pa Slovenci, vsaj branimo se na tej naši ogroženi zemlji! Nikjer nimamo pričakovati milosti, ne tolerance! Časi naših narodnostnih bojev še niso odnehali, nasprotno: nova doba naše narodnostne obrambe prihaja!

VEČ PROSTEGA ČASA

imate, ako perete Vaše perilo po Schichtovi metodi. Tu imate jedva kaj opraviti: zvečer namočiti perilo v raztopini Ženske hvale, zjutraj ga izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

TO JE CELO DELO PRI
SCHICHTOVI METODI

Jubilej „šentiljskega leva“

Iz dobe bojev za severno mejo

Maribor, 28. aprila.

Petindvajset let poteče dne 1. maja, ko je mladi gospod Evald stopil kot novoimenovani župnik v vinograd Gospodov šentiljske fare. Kdo bi bil slutil, kako vroča so postala

v naslednjih letih ta tla. Germanski val je z vso silo butal ob šentiljske čeri; duh germanskega sistema in organizatorične sile se je tukaj srečal z apostolsko gorečim sinom katoliške cerkve in slovenskega naroda — skromnim, mladim župnikom. In vendar: zmagovalci so ostali gospod Evald, ki se je mladostno zanesel na obrobju slovenske zemlje, ki je v desetletnih neprekinjenih narodnostnih in verskih bojih osivel — toda kot zmagovalci. »Šentiljski lev« je bila splošna označba tega junaškega, neodoljivega borcev cerkev, dom in rod. »Šentiljski lev« obhaja te dni petindvajsetletnico župnikovanja in duhovnega vodstva nad šentiljskimi župljani in sosednjim domoljubnim katoliškim življenjem.

Za končno zmago je bilo treba, da nekdo osivi, da nekdo prečuje in prebdi noči v nartih in zasnutkih, da se ves povzije v svetosti borbe in pravice. Bilo je treba, da se nekdo z vsem zamahom volje, uma in srca požene na svetla torišča narodnega obstoja. Gospod Evald je bil tukaj in njegovi. 1. maja 1909 so šentiljski farani svojega novega gospoda slovesno sprejeli. Na malo gosposko naslednjega leta je ponosno stal »Slovenski dom«, ki bi naj služil St. Ilju in okolici kot zbirališče in zatočišče Slovencev. Nepozabne so bile tedaj blagoslovitvene in otvoritvene svečanosti, ko so slovenski voditelji govorili svojemu narodu in mu oznanjali borbo in zmago. Mladi gospod Evald ni obstal pri prvem velikem uspehu. Že kot kaplan na Vranskem, kamor je bil poslan po duhovniški posvetitvi 25. julija 1901, in pozneje v Jarenini, si je bil nabral obilo izkušenj v podrobnem, vztrajnem delu, ki ne more nikdar ostati brez trajnih uspehov. Tu v šentiljskem svetu je te tvorne sile še brezprimerno razvil in pomnožil. Moralo je sicer priti, da so tudi gospoda Evalda v usodnem letu 1914 gnali in internirali v graških

zaporih kot političnega osumljenca (p. v.); moralo je priti, da je tudi po izpustitvi bil izpostavljen kot duhovni in narodnostni voditelj neštetim šikanam in samovoljnostim avstrijsko nemških eksekutivnih organov. Druga stvar, ki jo je bil izgradil, je bila tako trdna in neizrušljiva, da je ni bilo mogoče omajati: versko cerkevno delovanje, prosvetno, socialno, gospodarsko. Kdo bi mogel z uspehom grebsti v to stavbo, ako ni uspelo niti vsegermanskem navalu.

Versko duhovno življenje svojih faranov pogloblja s cerkvenimi družbami, ki služijo namenu verske prenovle. Apostolstvo mož in fantov redno pristopa vsako prvo nedeljo v mesecu k sv. obhajilu; žensko, dekliško in fantovsko Marijino družbo oživotarja gospod Evald. Za lepoto hiše božje z vso gorečo vnetostjo skrbi. Nove cerkvene stole je nabavil, nove, prostorne in zelo udobne spovednice so kras šentiljske farne cerkve. — Lahko pa je šentiljska farna cerkev ponosna tudi na izredno umetniško in okusno izdelano bandero, ki ga je slavjenec naročil in ki predstavlja po tehniki izdelave nekaj posebnega.

Prosveta. Mladino je zajel in zbral v »Orlu«, ki je bil Šudmarkovcem najhujši trn v peti; tudi je bil slavjenec večkratni predsednik in odbornik šentiljskega prosvetnega društva, v katerem je uveljavljal vzvišena Slomškova ljudsko prosvetna stremiljenja.

Gospodarska vprašanja so bila ob nakupovanju slovenskih posestev po nemških priseljenih še prav posebno pereča. Saj je trebalo slovenski živeli ohranjati v gospodarski neodvisnosti in samostojnosti, ki je temelj politični in narodnostni samostojnosti. Žup-

nik Evald Vračko je ves čas od svojega prihoda v St. Ilj pa do današnjega dne posojilnični načelnik. — Slavjenec je znan tudi kot odlični vinogradnik in je pridelek njegovih gorje zelo cenjen. Gospod Evald pa je s svojim delovanjem segel tudi na socialno polje, kar v najlepši luči osvetljuje slavjenčev socialni čut. Dekliška Marijina družba, ki jo on sam vodi, je že nekaj let sem vsaki advent zbirala po vsej župniji staro, obnošeno obleko, ki so jo dekleta potem sprala, poprpala in zlikala ter za Božič razdelila med uboge otroke in odrasle siromake.

Vse to njegovo vsestransko delovanje se je prepletalo z osnovnimi duhovnimi in materialnimi interesi slovenskega rodu, ki mu je bil v najtežjih, pa tudi današnjih časih pravi oče in varuh. V burnih prevratnih dneh in odlučitvah je z dragocenimi pojasnili visokemu francoskemu častniku, podprtimi s konkretnimi navedbami, pripomogel, da njegovo desoletno delo in borenje ni ostalo brez uspeha. Nad zasnovami in delom gospoda Evalda je rosil blagoslov božji. Vsemogočni, ki mu slavjenec zvesto in udano služi vse dni svojega življenja, je prinesel obilno povračilo.

Da bi gospodu Evaldu, župniku in duhovnemu svetniku, gorečemu svečeniku in brezprimernemu domoljubu, junaku in borcu, bilo dano sadove prečutih noči in izbojevanih bitk čim boljše uživati in ohranjene gledati, to je želja vseh, ki so mu bili vedno in so mu tudi danes ob prelepem jubileju iskreni prijatelji, znanci in častilci.

Pravičnega duhovnika je Vsemogočni v težki preizkušnji poslal ubogemu rodu slovenskemu, da pravici in resnici izvojuje zmago v čast božjo in poveljanje božjega imena.

Sem in tja po Zagrebu

Zagrebski Slovenci in ljubljanska „Beseda“

Zagrebski velesojem se je že pričel. Reklama pravi, da je veliko zanimivega. Kdor bi si ga hotel ogledati, naj pride — ali z velesojemsko legitimacijo! Žigosano na obeh straneh postaji. Ta štempel, to je denar: z njim se voziš na tramvaju s 50% popustom, znižani so avtomatiki, v celem Zagrebu pa te čaka »poceni teden« s 25% popustom cen. Samo za nas zveste Zagrebčane, ne bo nič drugega kot »reklamni korzo«, pa točili ga bomo in prodajali, da bo veselje. Vse kavarne in gostilne so si nabavile večje lonce in steklenice. Tudi gledališče je preskrbelo gostom z dežele nekatere ugodnosti pred vsem v obliki 25% popusta, pa tudi v predstavljanju znamenitih domačih in tujih del. Od slovenskega odra bomo videli Cankarjev »Za narodov blagor«. Velesojem traja do 7. maja. Letos slavi zagrebski velesojem že 25letnico.

Niso vsi Hrvatje hvaležni za vse, kar se pripelje iz Slovenije. Pa se tudi res pripelje včasih kaj takega, kar bi bilo bolje, da bi niti doma ne imeli. Taka roba je bila v 2. številki letošnje »Besede«. Saj vemo, da se nad stvarjo ni vredno vznemirjati — zakaj brez konca bi bilo vznemirjati, če bi zares vzeli vse, kar je bilo v »Besedi« že napisano. Podobno kakor je bilo v tem listu »krščanskih socialistov« in »marksistofilov« že nebroj najbolj neutemeljenih napadov na domače delavne in zasluzne voditelje in mladino katoliškega pokreta z nevednim imenovanjem Kreka in Mahniča — ki bi jih oba kar trdo za ušesa prijel, — če bi si drznili take stvari trobežljati v njihovi navzočnosti — podobno je bilo v navedeni številki »Besede« napadeno mladinsko gibanje pri Hrvatih. Saj bi se tudi tu nihče za to ne zmenil, če bi se ne

razkoračil nekdo, v čigar interesu je, da dela združbo med Slovenci in Hrvati — ki vsakih »15 dni« zakriči v svet kako »rdečo« novico. Z mnogimi debelimi naslovi in podnaslovi je netil nevoljo proti Slovincem. Razumljivo je, da je vse to vzbudilo nevoljo, posebno ker se je ta hrana servirala hrvaški javnosti »kot mnenje slovenske katoliške javnosti«. Hrvatska Straža je situacijo pravilno razumela. Prinesla je prav stvarno in umerjeno razmišljanje o »Besedi«, kjer je skušala po dobri volji popraviti neugodni vtis, ki je nastal pod vplivom pisanja »15 dni«. Slovenci ji moramo biti prav hvaležni za dobrotočnost, s katero je podala kritiko, le da je potrebno, da se pove tudi z naše strani, da tisto, kar je bilo v »Besedi« napisano, ni mnenje slovenske katoliške javnosti in da je »Beseda« že ponovno slišala obsodbo, da ni niti katoliška niti slovenska. Je bridka resnica, da je za razdiranje malo treba, graditi je pa vedno težko. Če »Beseda« meni, da mora delati združbo, naj jo dela samo doma, čez meje pa naj nikar ne onečaščuje poštenega slovenskega imena.

Slovincem v Zagrebu je napravila prav slabo uslugo.

★

Čast zvestemu delu

Letos na dan sv. Jurija je minilo 42 let, odkar je Pečar Neža pri Strgarjevih na Zgošči. Neža je pri hiši vse: služkinja in 17 let, po smrti Strgarjeve matere, tudi gospodinja. 12 otrok je bilo ostalo pri hiši po materini smrti, najmlajša je imela šele dobro leto.

Neža je skrbela za vse, kakor rodna mati. Taki posli so dandanes redki, morda tudi taki gospodarji. Kakor je bila Neža vedno zvesta hiši, tako so tudi domači ves čas z njo ravnali, kakor bi bila njihova.

Neža je dandanes še vedno enako pridna, kakor v mladih letih. Zjutraj prva pokoncu, zvečer gre zadnja k počitku. In tako dan za dnem, leto za letom. Počitka ne pozna, razen ob nedeljah popoldne, ko vzame v roke »Slovenec«, da vidi, kaj se godi po svetu.

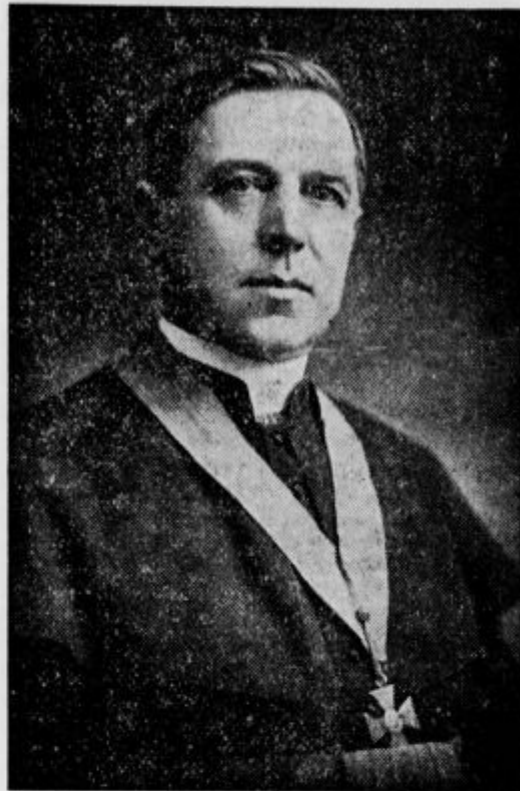
Bog jo ohrani še veliko let enako čvrsto, zvesto in marljivo!

— Pri ishijasu sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grednice popite zjutraj na tešče brez truda izdatno iztrebljenje črevesa kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Umeščenje stolnega dekana lavantinskega

Maribor, 28. aprila.

V tukajšnji stolnici sv. Janeza Krstnika se je vrstila danes izredna slovesnost. Prezvisezni knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič je umestil novega stolnega dekana, bogoslovnega ravnatelja in kanonika dr. Franca Čukalo. Sloves-

nosti so se pričele ob pol 8 zjutraj. Novi stolni dekan je najprej položil prisego v roke prevz. knezoškofa, ki mu je nato izročil insignije stolnodedkanske časti. Novi stolni dekan je nato opravil pontifikalno sv. opravilo ob asistenci bogoslovcev. Na koro je pel bogoslovni pevski zbor. Zaključila se je slovesnost z zahvalno pesmijo. Slovenskim umestitvenim obredom in sv. opravilu je prisostvovalo veliko število vernikov.

Kranjski dekan 75-letnik

G. Franc Dolinar, 44. župnik velike župnije Cerklje na Gor. in drugi dekan kranjske dekanije v Cerkljah, obhaja 75letnico rojstva in 30 letnico župnikovanja v tej lepi in obširni župniji!

75letni starček, ki dejal, kdor bi gledal samo številko, kdor pa njega pogleda, bo videl, da je še čil in zdrav mož in da mu tudi osmi križ, kateremu se počasi približuje, ne more bogve kaj do živca.

30 let župnik! Dolga je ta doba in polna veselih in žalostnih dogodkov. Po letih župnikovanja so v dolgi vrsti cerkijanskih župnikov samo trije, ki presegajo njegova leta: Fabijan Vičič, ki je pastiral v Cerkljah 38 let, od l. 1494—1532, Kristof Svab pl. Lichtenberški in Tufsteinski 49 let, od l. 1546—1595, in Anton Golobič, ki je z nepozabnim učiteljem Vavkom vodil župnijo 31 let, od l. 1872—1903. Ako pa pogledamo delo, ki ga je slavjenec v teh 30 letih izvršil za blagor Cerkljanov, bomo težko našli bolj delavnega, bolj neomajnega in vztrajnega pastirja. »Ljudski dom«, Hranilnica in posojilnica, Mlekarska zadruga, prenovljena farna cerkev, nešteto popravil in prenovitev pri podružnicah, vse to so samo zunanji dokazi njegove delavnosti in podjetnosti. Vrednost njegovega izključno duhovniškega udejstvovanja pa se izmika človeškim očem, ki vidijo samo to: da je župnik neustruden v spovedovanju kljub visoki starosti, kljub ostrumu mrazu, ki pozimi pritiska v cerkijanski cerkvi, da ga noben zunanji opravke, nobena bolezen ne zadrži od izvrševanja cerkvenih opravil, da večji del svojega prostega časa preživi — v cerkvi. Ko so mu pred leti noge nekoliko odpovedale — kar pa zanj ni nikakoli ovira, da ne bi izvršil tega, kar ve, da je dobro in si je »naprej vzel«, da bo izvršil — so si farani pripovedovali: »Saj komaj hodijo, pa jih pogled, kako verno vsak petek molijo križev pot; s težavo se pomikajo od postaje do postaje, pa le obhodijo vso cerkev!« Zato pa tudi ima pri ljudstvu ugled, ki je skoro zavidanja vreden. Kar »fajmošter« — sedaj pravijo tudi »gospod tehant« ali »dekane« — ne odobrijo, ni prida in v Cerkljah ne bo uspeval, pa ne bo! Trdno zasidran v veri v Boga in njegovo pravico in v ljubezni do svojega ljudstva je neizprosno nasprotnik vsega, kar bi moglo njegovi fari gospodarsko ali kulturno škodovati. V teh rečeh je z njim, ki ima tako jasne pojme o raznih »kulturalah« in »prosvetiljenostih«, kratka debata! Kdor pa v stiski pride k njemu, ne odide praznih rok.

Tak so naš g. župnik! Mož, ki se je v domačo zemljo vkoreninil in svoj živ den ne ovene! Taka je tudi njegova fara: polna svojih tradicij in domačega duha in nič je ne spravi s tira! Zlasti po svetovni vojni, ko je nov duh, ne božji, ne slovenski, zavel po Evropi in so njegove kužne sape zašle tudi tja pod Grintovec, je ta fara ostala, kakor je bila: delo od zore do mraka, vmes zvonjenje zvonov, pa procesije v Stiško vas pa na Možjanec pa k sv. Ambrožu po dež pa na Stefanjo goro za zdravje pri konjih — to je pesem, ki tod poje že stoletja in bo še pela. Novi tokovi se tu, hvala Bogu — nekateri pravijo tudi: žalibog — ne morejo udomačiti in se ne morejo. Nič, pa nič! In on, ki je v teku 30 let bogve kolikokrat premeril vso faro od Sv. Lenarta pa do Možjanec, je tega duha varoval in gojil v tem rodu, ki je zrastle pod njegovimi rokami. Nekateri pravijo, da je to starokopitnost, pa je kaj dobra in zdrava in temu »ljudstevcu« tudi najbolj godi.

Zato ga ob njegovem visokem jubileju vsa fara pozdravlja:

Bog Te živi!

★

ZA BINKOSTI POCENI V LJUBLJANO IN NAZAJ

Na binkoštni ponedeljek, 21. t. m. se na Rakovniku obhaja praznik Marije Pomočnice. Ako se bo do 10. maja prijavilo zadostno število udeležencev, nameravajo salezijanci za to priliko naročiti posebne vlake, s katerimi se bo mogoče pripeljati v Ljubljano in nazaj za polovično ceno, iz nekaterih krajev pa skoraj za tretjinsko. Vlaki bodo vozili v Ljubljano na binkoštno nedeljo popoldne. Nazaj pa na binkoštni ponedeljek zvečer. Prijave sprejema salezijanski ekonomat — Ljubljana.

Naši kolporterji na Jesenicah

Mamica sredi mladeži dostavlja »Slovenec« od ustanovitve »Slovenčeve« podružnice na Jesenicah.

Ljubljanske vesti:

Velika socialna ustanova zasebnih nameščencev Občni zbor Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani

Ljubljana, 28. aprila.

Snoči ob 8 se je zbralo v lepi veliki dvorani Trgovskega doma na stotine zasebnih nameščencev, ki so prišli na letni občni zbor Trg. bolniškega in podpornega društva. V tem društvu je za višje zavarovanje danes vključenih 3600 članov. Že ob 7 zvečer je bila zasedena četrtina dvorane; ob 7.45 pa je bila zasedena še polovica dvorane. Ko je ob 8 zvečer predstavljen predsednik g. P. Klinar, stopil na oder, so bili v dvorani zasedeni vsi stoli. Ker pa je za sklepčnost potrebna vsaj desetina članov, ki jih pa po mnenju g. predsednika še ni bilo, je g. predsednik izjavil, da se bo občni zbor v smislu pravil začel ob pol 9.

Ko se je ob napovedanem času začel občni zbor, je bila ob vratih že prava gneča.

Predsednik Peter Klinar je po uvodnih formalnostih podal obširno poslovno poročilo, iz katerega posnemamo:

Poslovno poročilo

Ko je bolniška blagajna TBPD postala krajevni organ SUZOR-ja, poleg OUZD, je bilo članstvo prikrajšano na bolezenskih dajatvah, zlasti je izgubilo pravico do zdravljenja v II. razredu bolnišnice, ki jo je uživalo še vse do l. 1925. Zato je TBPD, ki je še ohranilo svojo društveno samostojnost, uvedlo pobiranje mesečnega prispevka, da s tem dopolni bolezenske olajšave bolniške blagajne. Povprečno število zavarovancev v višjem zavarovanju je doseglo v l. 1930: 2968 članov, v l. 1931 3106, v l. 1932 3210 in v l. 1933 3359. Do konca marca pa je število naraslo že na 3638, tako, da je dobra polovica zavarovancev bolniške blagajne, ki je štela konec marca 6674 članov, priglajena v višje zavarovanje. Pri tem ima blagajna v nižjih razredih bolniške blagajne članov, ki nimajo dohodkov, to je vajencev, ki jih je samo okrog 1000. Plaćevanje prispevkov se vrši precej točno in je predpis prispevkov v višjem zavarovanju znašal v l. 1933 1.922.000 Din, v vseh zadnjih štirih letih pa 3.318.000 Din. Od te vsote ni bilo plačanih samo 58.000 Din. Mnogi delodajalci so tudi v višjem zavarovanju prevzeli za svoje nameščence nase plačevanje prispevkov. Lani je bil mesečen prispevek povišan od 20 Din na 30 Din. Povišanje je društvo potrebovalo za obrestovanje posojila, ki ga je najelo društvo pri Pok. zavodu za lašten sanatorij in za kritje posmrtnine, ki znaša v vsakem primeru 2000 Din.

V letu 1933 so dosegli bolezenske dajatve 699.550,94 Din, od njih odpade: na zdravilne članov v bolnišnicah in »Slajmerjevem domu« 5.686, oskrb. dnevi 358.246,92 Din, za zdravljenje svojcev s 4.592 oskrb. dnevi 287.135,02 Din, za izredne podpore članom 8.340 Din, za redne podpore svojcem 16.907 Din, za prevozne stroške članom in svojcem 4.282 Din, za pogrebne prispevke 22.000 Din, za razne podpore 2.640 Din.

Upraviški stroški so dosegli v tem letu, ne upoštevajoč četrtinski prispevek k upravnim stroškom blagajne, 88.299,36 Din.

Društvo si dalje prizadeva, da bi se dosegla reforma vsega socialnega zavarovanja in da se zavarovanje zasebnih nameščencev posebej uredi s specialnimi zakonitimi določbami. Društvo je v tem oziru doseglo soglasje s »Trgovačko Omladino« v Belgradu, ne pa z zagrebškim »Mercurjem«, ki ne pristane na teritorialno razmejitev zasebnodruštvenih blagajn.

Društvo ima nove prostore (10 sob) v palači Pokojniškega zavoda v Gajevi ulici. Za te prostore plačuje mesečno 3000 Din, blagajna pa 1500. Prostor v Trgovskem domu, ki so bili premaihi so oddani v najem mestni občini, ki plačuje zanje 1500 Din mesečno. Ob koncu je predsednik omenil, da društvo praznuje v kratkem 100 letnico obstoja, omenjal vzorno vzajemnost med društvom in bolniško blagajno, se zahvalil nameščenskim organizacijam za sodelovanje, posebej pa se je žurnični za TOI, katere tajnik dr. Pless je peto leto načeluje bolniški blagajni.

Slajmerjev dom.

Za tem je predsednik poročal še o Slajmerjevem domu.

Sanatorij Slajmerjev dom je začel obratovati šele v drugi polovici leta 1932. Prva bilanca za 1932 kaže, da je bilo dotlej investiranih v nepremičnine 3.85 milj. Din, v inventar 1.5 milj. Din. Do konca septembra 1933 so se investicije v zgradbo le malo povečale, novega inventarja pa je bilo v teku leta 1933 nabavljeno še za 0.1 milj. Din. Med pasivi izkazuje bilanca sanatorija v teku leta 1933 povečanje zadolžitve pri Trg. boln. in podp. društvu od 4.8 na 5.6 milj. Din, nasprotno pa so razni upniki zmanjšani od 0.76 na 0.12 milj. Din, tako da so se vse obveznosti sanatorija le malo povečale.

Sanatorij sam je zabeležil povečanje dohodkov od 0.16 milj. v letu 1932 na 0.5 milj. Din po računov zgube in dobička za 30. september 1933 (torej za 9 mesecev 1933). Važno je zabeležiti naraščanje dohodkov od zasebnikov, ki se zdravijo v sanatoriju. Ta donos je narasel od 0.04 milj. Din v letu 1932 na 0.16 milj. v letu 1933 (za 9 mesecev). Izdatki pa so bili v prvih 9 mesecih 1933 (v oklepajih podatki za 1932) tiste: upravnih stroški 0.31 (0.2) milj., prehrana 0.13 (0.045), zdravilni stroški 0.03 (0.034) milj. Narasli so vzdrževalni stroški, dočim so izdatki za davke padli. Zaradi tega se je finančni položaj izboljšal. Saj je leta 1932 znašala izguba 0.15 milj. Din, v prvih 9 mesecih lani pa je znašala samo 0.077 milj. Din. Izguba se je torej zmanjšala na polovico.

Po predsednikovem poročilu o Slajmerjevem domu se je oglasil k besedi g. B. Kristan, prosič pojasnila o Slajmerjevem sanatoriju, češ da se slika, da je premajhen in da bo treba dozdavati. Predsednik pojasni, da sedaj na to ne moremo misliti, dokler se ne zviša število članstva.

K tej točki poudarja urednik Kremžar, da je Slajmerjev dom dobra ustanova, katero je treba varovati. Ker pa je predgovornik sprožil misel povečave in ker se o tem govori tudi med člani doedanja odbora, je treba v interesu zavoda in zavarovancev jasno povedati tole: Skrbimo najprej, da se bo sanatorij plačal in še le potem mislimo na kake dozdave, če bodo takrat še potrebne. Pomanjkljivost bolnišnice in pomanjkanje sanatorijev je začasno. Pričakovati je, da bodo kmalu

zrasli novi sanatoriji. Tedaj bi pa zavarovanci prav težko vzdrževali povečani sanatorij in plačevali nove dolgove. Zato ne delajmo novih dolgov, dokler starih nismo plačali! (Vsa dvorana je to misel viharo pozdravila.)

Volitve.

Po poročilu člana nadzorstva g. Zemljiča je predsednik prešel na volitve. Predlagal je, naj se volitve vrše z dviganjem rok. Zborovalci pa so klicali: Z listki naj se voli! V smislu pravil se mora voliti z listki, če to zahteva polovica navzočih članov. Predsednik je pozval navzočne, naj dvignejo roke tisti, ki so za to, da se voli z listki. Na prvi pogled je bilo jasno, da je ogromna večina za tajne volitve. Predsednik izjavi: »Najprej moram ugotoviti, koliko opravičenih članov je navzočnih!« Okrog 9 zvečer predsednik naznani, da je navzočnih 368 opravičenih članov. Nato se vrši glasovanje, kdo je za listke. Več kot tri četrtine dvorane glasuje za tajne volitve, nakar predsednik odredi volitve z listki. Za skrutinatorja imenuje gg. Smeršaja in Pleska.

Po odmoru pozove predsednik navzočne, naj predlože svoje kandidatne liste.

K besedi se oglasi ur. Kremžar. (Medklic v ozadju: »To je pa klerikalec!« To izzivanje je povzročilo hrupne proteste pri večini zborovalcev). Govornik je predložil listo Zdrženih krščanskih nameščencev, katero sta predložili organizaciji Zdrženih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije ter Strokovna zveza privatnih nameščencev Jugoslavije. Tej listi se je na občnem zboru pridružil tudi »Savez priv. nam. Jugoslavije« (soc.). Zborovalci so to listo viharo pozdravili.

Drugo listo je predlagal g. Vrančič v imenu zveze društev priv. nam. in Zveze bančnih in ind. uradnikov. Ker pa je svoj predlog hotel z agitacijskim govorom utemeljevati, so zborovalci prote-

stirali, na kar je posredoval g. predsednik, da je g. Vrančič opustil svoj namen in nato mirno prebral svojo listo.

V imenu Disopa je na to g. B. Kristan prebral še tretjo listo kandidatov za odbor, a brez kandidatov nadzorstva.

Volitve so se nato zavlekle čez polnoč.

Povedati pa je treba, da je g. predsednik lepo in korektno vodil občni zbor, da pa je pri volitvah nastala velika zmeda, česar pa so v prvi vrsti kriva zelo nerodna pravila. Točna kontrola je bila skoro nemogoča. G. predsedniku se je posrečilo zalotiti nekega gospoda znanega ljubljanskega imena, ki je hotel vreči v žaro celo pest listkov. Temu se njegov namen ni posrečil.

Ob pol 2 po polnoči je skrutinator g. Pleško prebral izid volitev. Oddanih je bilo 594 listkov (kar je vzbudilo veliko začudenje).

Za listo združenih krščanskih nameščencev je bilo oddanih 201 glas in dobi 5 odbornikov in 3 nadzornike.

Za listo g. Vrančiča je bilo oddanih 359 listkov, vsled česar ta lista dobi 10 odbornikov in 5 nadzornikov.

Za listo g. Kustra (Disop) je bilo oddanih 27 glasov in dobi 1 odbornika.

Z liste Zdrženih krščanskih nameščencev so izvoljeni v odboru: Ivan Martelanc (Vzajemna zav.), Terčelj Maks (Konsum), Sitar Lojze, trg. sodrnik, Korun Julij (Gospod. zveza), Nosan Franc (Zadr. gosp. banka). V nadzorstvo pa: Kocmur Martin (Ljudska pos. Celje), Globočnik Rajko (Lj. pos. Ljubljana), Ivan Avsenek (Ljubljana). Zanimivo je, da so se v četrtke zvečer vršila pogajanja za kompromis, pri katerih so bili Zdrženih krščanski nameščenci zadovoljni s 3 odborniški mesti, a jim je nasprotna skupina ponudila le enega. Sedaj pa so jih dobili 5.

Zahvala

Veem članicam in članom, ki so se tako polnoštevno udeležili občnega zbora T. B. P. D. in na tem zborovanju pokazali vzorno disciplino in požrtvovalnost, ki edina nam je omogočila tak lep uspeh ob strani nam sorodne krščanske organizacije hodi izrečena najiskrenejša zahvala!

V trudu do zmagel

Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije.

Huda prometna nesreča

Ljubljana, 28. aprila.

Davi ob osmih je prišlo na Celovski cesti do hude prometne nesreče. Po cesti je peljal 57-letni brezposelni pekovski pomočnik Janez Siler, doma iz Sent Vida, ročni voziček, naložen s sladom unionske pivovarne, ki ga živinorejci pokladajo prešičem. Ko je bil že blizu draveljskega takozvanega »debelega« znamenja, sta se za njim naenkrat pripodila dva mladeniča z motornim kolesom. Prvi mladenič je vodil motorno kolo, drugi pa je sedel v priklopi. Mladeniča nista dobro obvladala motornega kolesa ter sta se zaletela naravnost v Silerja, ki je potiskal voziček pred seboj. Siler in oba motociklista so odleteli na desno stran v travo, kjer so obležali. Motociklista sta se takoj pobrala, ker sta bila le lažje ranjena, medtem ko je obležal Siler v nezavesti. Ljudje so poklicali reševalni avto iz mesta, ki je vse tri ponesre-

čence prepeljal v bolnišnico. Oba motociklista sta: 24-letni akademik Josip Lulič, doma iz Kutine pri Sisku ter stanujoč v Zagrebu, Petrinjska 7 ter 23-letni akademik Nedeljko Loose, doma iz Mostarja in stanujoč v dijaškem domu v Zagrebu. Lulič si je razbil nos, medtem ko je Loose, ki je sicer odletel kakšnih 5 metrov vstran, le neznatno ranjen na obrazu. Pač pa ima Siler, ki se je kmalu zavedel, hude poškodbe na glavi in ima zlomljeno nogo. Kljub poškodbam pa je Siler po nesreči v umevnem razburjenju krepko ozmerjal oba motociklista. Lulič in Loose sta bila v bolnišnici obvezana ter sta bila takoj odpuščena. Lulič se bo moral zdraviti še v zagrebški bolnišnici. Silerjeve poškodbe pa so resnega značaja. Oba zagrebška motociklista sta nameravala napraviti izlet na Gorenjsko. Motorno kolo je ostalo celo, prav tako tudi Silerjev voziček s sladom.

Gospodje!

Moderni vzorci blaga za spomladanske obleke so do-
spell. — Najugodnejši nakup oblek po meri
je in ostane pri

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

○ Namesto venca na grob svojega častnega člana in soustanovitelja o. Hugolina Sattnerja je darovala Pevska zveza 150 Din Vincencijevi konferenci v župnijski Marijinega Oznajenja v Ljubljani. Srčna hvala!

○ Francoski izletniki na Bledu in v Ljubljani. Danes se pripelje na Bled skupina francoskih gozdarjev, ki bo ostala v Jugoslaviji 10 dni, da si ogleda naše važnejše gozdne komplekse in prouči naše gozdno gospodarstvo. Skupina šteje 55 izletnikov, ki si bodo ogledali gozdne komplekse na Pokljuki in ob Boh. jezoru. Jutri v ponedeljek nadaljujejo svoje potovanje po Jugoslaviji skozi Ljubljano v Zagreb, ter prispejo na gl. kolodvor ob 19.44. Po kratkem postanku nadaljujejo vožnjo proti Zagrebu. Vabimo prijatelje Francije, da pozdravijo v ponedeljek zvečer drage nam francoske goste, katerim želimo prijetno bivanje pri nas.

○ Otvoritev živilskega trga pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Mestno načelstvo v Ljubljani naznani, da se odpravi v sredo dne 2. maja t. l. popoln živilski trg pri Sv. Jakobu, ki bo založen z vsemi živili in predmeti, kakor jih prodajajo na centralnem živilskem trgu na Vodnikovem trgu. — Zupan in mestni načelnik: dr. Dinko Puc, s. r.

Tel. 31-62 **KINO KODELJEVO** Tel. 31-62

Danes ob pol 4, **TAJFUN**
pol 6 in 8 zvečer
Ob 8 tudi še GALIPOLI. Jutri ob 8 samo Galipoli.

○ Zbirke Narodnega muzeja bodo od prve nedelje v mesecu maju 1984 od 6. maja dalje odprte vsako nedeljo od 10–12 za splošno, brezplačno poset. Vhod z Bleiweisove ceste. Posetnikom je na razpolago tudi tiskan »Vodnik« (za kulturnozgodovinski in za prirotopisni del).

○ Knjižni dar Mohorjeve družbe, ki bo prihodnje leto posebno obilen, prejme tisti, ki se prikladi kot ud Mohorjeve družbe. Prilagiti se je treba še ta teden v Ljudski knjižnici, Miklošičeva cesta 7, ker s 6. majem zaključimo prijave.

○ Otvoritev zračnega prometa v Ljubljano. V torek, dne 1. maja 1984 dobimo zopet redno zvezo naše tretje prestolnice z ostalim svetom. Naš stari znanec šef-pilot Strizhevski pripelje v ponedeljek popoldne svojega trimotornega plüca na ljubljanski aerodrom, da bo naslednjega dne popeljal naše prve potnike v letošnjem letu v Zagreb in na Sušak. »Aeroput«, center »Ljubljana«, nam je pripravil za letos lepo presenečenje, pa samo uverjeni, da bo naša javnost prav posebno zadovoljna. Da ustreže družbo če le mogeče vsem željam potujočega občinstva, bo stavilo sredi maja na letališče v Ljubljani še posebno potniško letalo, ki ga bo godo mogli poslužiti izven rednega prometa vsi oni, ki bi jim boljše konvenirala pot na Sušak rano jutraj, le da bo v tem primeru treba, da se dogovore skupine po 5 oseb, ki bodo potovale, ker bo namreč to letalo odšlo iz Ljubljane le, ako bo polno zasedeno. Cena bo malenkostno zvišana, in sicer mesto 180 Din, kolikor stane vožnja v rednem letalu, bo stala v izredni

Velika škoda!

Zadnjič smo brali, da napravlja pri nas v Sloveniji požar letno mnogo čez 20.000.000 Din škode. Ogromna in nenadomestljiva izguba našega narodnega premoženja. Ostanimo pri številki — četudi je dejanska škoda mnogo večja — in računajmo, da zasluži družinski oče mesečno povprečno po enega jurija. Tedaj bi moglo iz teh sredstev živeti 20.000 družin ali vsaj 40.000 naših ljudi en cel mesec.

Sedaj si lahko predstavljamo, kako veliko škodo napravlja elementarna sila ognja na našem imetju in premoženju. Previden gospodar bo zato zavaroval za pravo vrednost, dobil bo polno odškodnino in se ne bodo več ponavljale po naših časopisih žalostne vesti: Škoda je le delno krita z zavarovalnino.

Ali se izplača živeti v stalni negotovosti kaj bo z imetjem, kaj bo z našo bodočnostjo in našo družino, ako nam požar uniči naš dom, žetev, delo naših rok, ko pa si za mal denar moremo preskrbeti jamstvo zavarovalnice za slučaj nesreče.

Preudaren in skrben gospodar že ve, da je primerno zavarovanje pri naši domači Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani najboljše jamstvo.

udanosno brzojavko kralju in pozdravne brzojavke nekaterim ministrom, banu in podbanu ter je pozdravil nekatere predstavnike oblasti in korporacije. V svojem obsežnem poročilu je opisal lep napredek društva v vsakem oziru, zlasti pa o nameri odbora, da osnuje planinsko mladinsko organizacijo. Društvene finance so se nekoliko zboljšale in se je dolg znižal že na pol milijona dinarjev. Kongres Zveze jugoslovanskih planinskih društev bo septembra meseca v Skoplju, meseca julija pa bo kongres Asociacije slovenskih planinskih društev v Ljubljani. Tajniško poročilo je podal dr. Brilej. Iz njegovega poročila je razvidno, da ima društvo sedaj 3080 članov, podružnice pa 4611, skupno torej 7691, to je 50 manj kakor lani. Gospodarsko poročilo je podal g. Cesar, ki je med drugim omenjal, da so padli dohodki iz oskrbe na 350.000 Din. Odboru je bil podeljen absolutorij. Proračun v znesku 420.000 Din je bil sprejet soglasno. Pri debati o spremembi pravil je bilo sklenjeno, da se osrednje društvo spremeni v podružnico skupnega slovenskega planinskega društva, obdrži pa vse svoje premoženje. Končno je bil odbor še pooblaščen za ustanovitev mladinske planinske organizacije.

Hočete?

za lepe dneve elegantno moderno in

lepo obleko

tedaj se ogledite o prvi priliki v specialni trgovini

Novak, Ljubljana

na Kongresnem trgu, pri nunski cerkvi

Ogromna izbira modnih novosti

Znižane cene!

○ Nesreča pri delu. Včeraj dopoldne se je ponesrečil 17-letni mizararji vajenec Anton Vrbinc. Zaga mu je vrgla v roke težek kos lesa in mu jo poškodovala. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico.

○ Stenice v stanovanjih, v stanovanjski opremi, v pohištvo, za slikami na stenah, v razpoklinah tal, so se pričele z nastopom toplejših dni zopet živahneje pojavljati v veliko nadlego stanovalcem in povzročajo mučno delo gospodinjam, ki po najvišjem in vsak dan ponovljenem snaženju le ne dosežejo končnega uspeha, da bi temeljito odpravile te ne le skrajno nadležne, temveč tudi za prenos nalezljivih bolezni nevarne živalice. Mrčes se drži v razpokah stanovanjskih tal pa tudi pohištva, zato se prenaša s preselitvijo tudi v novo stanovanje; zaradi tega bi bilo priporočljivo, da hišni posetniki pri vselitvi strank od njih zahtevajo potrdilo, da pohištvo ni zastonjeno ter bi se s tem postopkom v izdatni meri preprečilo širjenje te nadlege. Do nekako pred 10 leti ni bilo za to zalego temeljitega uničevalnega sredstva, šele v zadnjih letih se skoraj v vseh mestih stenice uspešno zatirajo s ciklonizacijo, z uporabo cianovodikovega plina, ki jih uniči in temeljito odpravi z zalego vred. Taka desinsekcijska stanovanj in pohištva je uvedena tudi v Ljubljani, po mestnem fizikatu, kjer izvršuje to delo z vso točnostjo in največjo pazljivostjo posebno izvežbano osebje. Mestni fizikat vabi vse gospodje in sedaj, ob pričakovanju večjega sezonskega tujkega prometa, pozivlja tudi vse uprave hotelov in prenočišč, da si za uničevanje stenice in mrčesa preskrbe pomoč mestnega desinsekcijskega zavoda pri mestnem fizikatu, Mestni dom. Krekov trg št. 2.

○ Pumparce, modne hlače, najboljše kupite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

○ Nesreča v Prešernovi ulici. Včeraj popoldne je neki kolesar podrl 31 letnega uradnega slugo Edvarda Plevla iz Sodarske ulice 6. Plevel je dobil poškodbe na glavi. Prepeljan je bil v bolnišnico.

○ Konj ranil dečka. Iz Bele peč pri Kamniku so pripeljali v bolnišnico 11 letnega Jožeta Malija, sina posestnika. Dečka je konj brenil v desno nogo in ga nevarno poškodoval.

○ Dunajsko pranje, svetločkanje, šimenc. Kolodvorska 8.

Kranj

Čitatelje »Slovenca« v vaseh Huje, Klanec, Primskovo, Gorenje in Rupa, ki kupujejo po našem kolporterju nedeljsko izdajo, obveščamo, da je prejšnji marljivi kolporter Ludvik Milinar odšel k vojakom ter da ga nadomešča njegov brat Konrad, ki je tudi že izvežban v tem poslu in se bo prav tako marljivo potrudil ustreči vsem strankam.

Pomlad cvete. Gorki dnevi so izzvalili v naravi iz zemlje in na drevesih polno dišečega pomladanskega cvetja, ki brsti med svežim, košatim zelenjem. Pomlad z vsemi svojimi krasotami in lepotami diha iz narave, vabi in kliče

Jezersko

Pogreb ponesrečenega Alberta Robnika, katerega so v sredo tjo pokopali, je pričal, kako je bil pokoljni priljubljen. Zbralo se je mnogo ljudstva od blizu in daleč, ki ga je spremljalo na njegovi zadnji poti. Njegovi prijatelji so mu poklonili devet krasnih vencev. Peveci so mu zapeli žalostinko v slovo. Počivaj v miru blagi Albert.

Kamnoseško in kiparsko podjetje
Kunovar Frano
pokopališče Sv. Križ
Ljubljana Tel. 27-87
Zaloga in izdelava modernih spomenikov. Nizke cene!

Zanimiva razprava v Kamniku

Zadoščenje Štrcinu in tovarišem

Kamnik, 27. aprila.

Pred kamniškimi sodiščem se je vršila te dni zanimiva razprava, za katero je vladalo veliko zanimanje po vsej občini komendski občini, pa tudi v Kamniku. Gre namreč za sledečo zadevo:

Pri občinskih volitvah je v občini Komenda, ki je največja občina v kamniškem okraju, zmagala lista, katere nosilec je bil Janez Štrcin. Proti volitvam pa je bila na upravno sodišče v Celju vložena pritožba, v kateri so pritožitelji iznesli o nosilcu liste in o treh odbornikih težke očitke. Pritožbo so podpisali Stefan Trobiš, šolski upravitelj v Komendi, Rudolf Gerkman in Franc Drešar, posestnika v Kaplji vasi, Franc Kočever, posestnikov sin iz Zej in Ivo Smid, sin veleposestnice iz Komende. Upravno sodišče je pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno, v svoji rešitvi pa je poudarjalo, da ti očitki sploh ne spadajo v pritožbo. Ta se sme nanašati le na nepravilnosti pri volilnem aktu, o kvalifikaciji pa občinske odbornike pa odloča banska uprava, ne pa upravno sodišče.

Prepis te pritožbe pa je upravno sodišče odstopilo državnemu tožilstvu, da se uvede kazensko pregonjanje proti Štrcinu in tovarišem zaradi kaznivih dejanj, navedenih v pritožbi. Na tej podlagi je bilo res pri kamniškem sodišču uvedeno kazensko postopanje proti Janezu Štrcinu, posestniku v Kaplji vasi, Andreju Mejaču, posestniku in trgovcu v Kaplji vasi, Antonu Štebetu, tesarskemu mojstru v Mostah in Boštjanu Belcjanu, zidarskemu mojstru v Gori.

Pritožitelji Stefan Trobiš in tovariši so bili pozvani, da konkretizirajo vsako posamezno obdolžitev in navedejo dokaze. Po zaslišanju pritožiteljev in raznih prič pa se je izkazalo, da za te težke očitke ni bilo prav nobene podlage, še manj pa dokazov, nakar je državno tožilstvo ustavilo kazensko pregonjanje. Štrcin in tovariši, ki so izvedeli za vsebino pritožbe in imena pritožiteljev šele pri zaslišanju v Kamniku, so se zaradi neresničnih očitkov, ki utegnejo škodovati zlasti njihovemu gospodarskemu kreditu, upravičeno čutili žaljene in so vložili proti pritožiteljem Stefanu Trobišu in tovarišem tožbo.

Pri razpravi, ki je bila pred kratkim v Kamniku, so se obtoženci zagovarjali, da so sicer podpisali pritožbo, vendar pa je niso prebrali in niso vedeli, kaj so podpisali. Priznajo, da je bila z njihove strani to velika malomarnost in obžalujejo, da so s to pritožbo spravili tožitelje v kazensko preiskavo ter prosijo za poravnavo. Tožitelji Štrcin in tovariši so pristali na poravnavo s tem, da so podali Stefan Trobiš, Rudolf Gerkman, Franc Drešar, Franc Kočever in Ivo Smid častno izjavo, s katero prekljujejo in obžalujejo, kakor so se prepričali, kot popolnoma neresnične vse očitke, ki so jih napisali v pritožbi proti občinskim volitvam v Komendi na upravno sodišče v Celju zoper Janeza Štrcina, Andreja Mejača, Antona Štebeta in Boštjana Belcjana in se jim zahvaljujejo, da so zasebno tožbo umaknili. Obvezali so se plačati gasilskima četama v Kaplji vasi 200 Din in v Mostah 200 Din ter kraj. šolskemu odboru za revne učence 200 Din.

Ijeni sprejeti na počitnice mestne revne otroke, ki jim čisto primanjkuje tudi trdega kruha, sporočite to domačemu g. župniku ali Tajništvu KA v Mariboru (stolno župnišče).

Bodimo usmiljeni, ako hočemo, da bomo tudi mi deležni usmiljenja!

Koledar

Nedelja, 29. aprila: (4. povelikonočna nedelja). Peter, mučenec; Robert opat. Ščip ob 13.45. — Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Ponedeljek, 30. aprila: Katarina Sienska, devica. Dan se je ta mesec podaljšal od 12 ur 34 minut za 1 uro 30 minut na 14 ur in 4 minute.

Novi grobovi

† Uršula Sinkovec, v Homu pri St. Janžu je v četrtek 26. aprila izdihnila svojo blago dušo posestnica Uršula Sinkovec, mati ljubljanskega trgovca. Dosegla je častljivo starost 73 let. Pokopali so je v soboto dopoldne. Naj uživa svoj večni mir pri ljubem Bogu, ki mu je služila vse življenje! Zaljubljeni svojem naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je nenadoma umrl g. Franc Šarc, posestnik v Kolezijski ulici. Pokojni je bil vzoren gospodar znanega posestva pri Nandetovih v Trnovem. Pretekli četrtek je pokopal svojo zvesto služabnico Ivano Zontarjevo, ki je služila pri Nandetovih 40 let in katero je pokopjal ljubil in spoštoval kakor lastno mater. G. Šarc je bolehal za srčno napako, huda žalost za pokojno služabnico pa je pripomogla, da ga je v noči od petka na soboto zadela srčna kap. Zapušča štiri otročice. Naj mu sveti večna luč! Zaljubljeni naše globoko sožalje!

Osebnosti

— Diplomiran je bil za inženjerja kulturno geodetske stroke na ljubljanski tehniški g. Jerin Bine iz Ljubljane. Častitamo!

Krasne slipone

trenškote in površnike ter angleško in češko tkanino za obleke po meri nudi po najnižjih cenah

Fran Lukič, Ljubljana

Stritarjeva ulica

Ostale vesti

— Razpisane nove volitve. Banska uprava razglasa, da bodo v občini Cezanjevec (okraj Ljutomer) nove volitve v petek, dne 25. maja; v občini Hoče (okraj Maribor desni breg) v nedeljo 27. maja; v občini Križevci (okraj Ljutomer) v sredo, dne 23. maja; v Sv. Juriju ob Ščavnici (okraj Ljutomer) v soboto 26. maja; v občini Veržej (okraj Ljutomer) v ponedeljek 21. maja.

— Pri sv. Luciji na Skarudni bodo danes polnočne ob 4 ob ugodnem vremenu pete litanije M. B. z blagoslovom. Ljudsko peje. Za ljubljanske udeležence je najbolj primeren odhod z električno ob pol 2 izpred kavarne Evropa.

— Kartografska razstava. V okviru letošnjega spomladanskega Ljubljanskega velesejma, od 30. maja do 10. junija, se bo vršila Kartografska razstava, ki bo v prvi vrsti prikazala razvoj slovanske kartografije. Ker si je stavil odbor razstave nalogo, da prikaže razvoj naše kartografije čim popolnejše, prosimo lastnike globusov, ki jih je izdal prof. dr. Orožen, da sporoče svoj naslov upravi velesejma.

— Kakšno je letalo, s katerim bodo jugoslovanski častniki leteli v Nemčijo. Letalo »Marchall von Hindenburg«, največje nemško štirimotorno letalo je že prispelo v Belgrad. Od Berlina do Beograda je rabilo samo 6 ur in pol in bi priletelo še prej, če ne bi pihal nasprotni veter. Letalo je zgrajeno v Junkersovi tovarnici in je pravi zračni orjak. Ima štiri velike motorje s skupno 3200 konjskimi silami. Kljub tem velikim motorjem pa se brenenje skoraj nič ne sliši, ker ima letalo posebne priprave, ki izolirajo ropotanje motorjev. Orjak je dolg 23 metrov, visok pa 7 metrov. Krila imajo razpetino 44 metrov. Letalo ima prostora za 34 potnikov in 7 mož posadke. Maksimalna brzina letala je 220 kilometrov na uro. V notranjosti je letalo silno luksuzno opremljeno s fotelji, ima poseben salon za kadilce, elektr. kuhinjo itd. Kuhinja je seveda silno draga: kava z maslom stane 50 Din, zendev 30 Din. Kabine za potnike so nameščene v krilih. Megla, dež in veter ne predstavljajo za tega orjaka nobenih ovir. — Te dni prireja letalo propagandne lete, 30. t. m. pa bo z našimi častniki poletelo v Nemčijo.

— Razpis ustanov. Podpisana uprava razpisuje za študijsko leto 1934/35 dve ustanovni mesti dr. Pavel Turnerjeve ustanove, vsako v višini 40 tisoč Din, namenjeni za enega jurista in enega filozofa slovenske narodnosti, ki sta položila državne (diplomske) izpite ter si pridobila doktorat na ljubljanski univerzi. Ustanove imajo namen, da se omogoči najvišjemu prosilec enoletno bivanje v inozemskih kulturnih in znanstvenih žariščih (Pariz, London, Oxford, Cambridge itd.) v svrhu, da nadaljuje strokovne študije in da si obenem pridobije splošne in družabne izobrazbe, ki je znak omikanega in kulturnega človeka. Prošnje s potrebnimi dokazili o izpiti, doktoratu ter o jezikovnem znanju je vložiti na rektoratu najkasneje do dne 31. maja 1934. Podrobnejše določbe ustanovne listine so razvidne iz razpisa na deskah rektorata ter filozofske in juridične fakultete. — Univerzitetna uprava v Ljubljani.

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje. — Šest do dvanajst tedensko zdravljenje s „Planinka-zdravilnim čajem Bahovec“ deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: Pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na hemeroidih in boleznih jeter, „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“ pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah samo pravi „Planinka-čaj Bahovec“, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po Din 20.—, s proizvajalčevim napisom:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12

Reg. sub Sp. br. 169
od 9. 11. 1933

zofa slovenske narodnosti, ki sta položila državne (diplomske) izpite ter si pridobila doktorat na ljubljanski univerzi. Ustanove imajo namen, da se omogoči najvišjemu prosilec enoletno bivanje v inozemskih kulturnih in znanstvenih žariščih (Pariz, London, Oxford, Cambridge itd.) v svrhu, da nadaljuje strokovne študije in da si obenem pridobije splošne in družabne izobrazbe, ki je znak omikanega in kulturnega človeka. Prošnje s potrebnimi dokazili o izpiti, doktoratu ter o jezikovnem znanju je vložiti na rektoratu najkasneje do dne 31. maja 1934. Podrobnejše določbe ustanovne listine so razvidne iz razpisa na deskah rektorata ter filozofske in juridične fakultete. — Univerzitetna uprava v Ljubljani.

— Za srce, ledvice, kamne, jetra, želodec, notranje žile in čiščenje krvi je vendar najboljša naša Radenska slatina. Zahtevajte vedno in izrecno le Radensko slatino.

— Pevska zveza prosi vse stare dolžnike in naročnike »Pevca«, ki so prejeli opomine, naj takoj nakažejo označene zneske, da s tem omogočijo redno izdajanje »Pevca«.

— »Pevca«, št. 3 in 4, je izšel in ga bodo naročniki te dni prejeli. Dobe ga samo tisti naročniki, ki so že poravnali zaostalo naročnino.

Zdravnik

dr. Keržan Bartol

se je preselil v Mesarjevo hišo, Gosposvetska c. 2
Jesenice.

— Društva in gledališki odri, ki rabijo za svoje predstave obleko in ostale potrebščine, se opozarjajo na edino slovensko izposojevalnico obleke in garderobe, ki posluje pod naslovom Ljudski oder, Miklošičeva c. 7. Istotam se dobijo tudi vse potrebščine za maskiranje, na razpolago je tudi nad 300 raznovrstnih iger, ki se izposojujejo tudi na deželo.

— Pri odebelelosti naravna »Franz-Josef« grenčica močno pospeši prebavo in napravi telo vitko. Mnogi profesorji »amlejo Franz-Josef« vodo kot celo proti odebelelosti srca zelo dragoceno sredstvo in sicer zjutraj, popoldne in zvečer po tretjino kozarca.

— Domači izum. Patentni urad v Berlinu je izdal g. Ivanu Ravnarju, urarju v Ljubljani, Ravnarjeva ulica št. 5, patent za varnostno pripravo, ki onemogoča odpeljavo, tatvino ali zlorabo koles. Nova priprava se lahko montira na vsako kolo v notranjost ogrodja, tako, da sta balanca in sprednje kolo postrani zaobrnjena in trdno zaprta. Novost prekaša vse dosedanje varnostne priprave te vrste. Izum je zelo praktičen. Aparat pride v kratkem v promet. Cena je nizka, tako, da bo mogoče vsakemu kolesarju nabaviti si res koristno varnostno pripravo za svoje kolo. Na tej pripravi se ne more ničesar pokvariti, odbiti ali zasakati ter je edino varna in trpežna zapora. Vsak lastnik tega aparata na svojem kolesu odpre le sam balanco, ker drug drugemu ne more odpreti balance pri kolesu. Mali pritisk na aparat in kolo je zaprto. Na podlagi tega izuma se izdelujejo lahko tudi specialne ključavnice za stavbe, pohištvo, blagajne itd.

— V službenem listu kralj. banske uprave dravske banovine št. 34 od 28. t. m. je objavljen »Finančni zakon za leto 1934-35«, dalje »Navodila za izvrševanje državnega proračuna razhodkov in dohodkov za leto 1934-35«, »Razglas o razpisu novih volitev obč. odbora za občine Hoče, Križevci, Sv. Jurij ob Ščavnici in Veržej«, »Razglas o zaposlovanju inozemcev«, »Objava o pobiranju občinskih trošarin v občini Ribnici na Poh. v l. 1934 in pravilnik o občinski davščini od postelj za prenočevanje tujcev« in »Objave banske uprave o pobiranju občin. trošarin v l. 1934«.

— Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz-Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala.

— Za materinski dan, katerega prireajo zlasti v majniku verske in prosvetne organizacije, pripravljamo sledeče igre: Mati, po Andersenovi pravljici, dramatičar Kr. Meško; Polrpeti je treba z otroki, P. Evstahij; Pismo, prizor za materinski dan za ženske vloge; Materin zaklad, Matko Krevh in Močna mati. — Skioptično predavanje Mati, ki obsega nad 30 umetniških diapozitivov iz materinskega življenja. Tudi primerni filmi za Pathe lux aparate dobro služijo za materinske dneve. Vse to dobite v Društveni nabavni zadrugi, Miklošičeva 7.

— Tat v cerkvi. Pred kratkim je neki vlomilec odprl v farni cerkvi v Zalecu puščico pri Sv. Antonu in jo temeljito očistil. Dotični je moral že večkrat opravljati taka podla dejanja. Orožniki so mu baje že za petami.

— Na progi Ljubljana—Sušak je z dnem 30. t. m. vzpostavljen zopet redni avtobusni promet. Odhod iz Ljubljane ob 5 zjutraj. Odhod s Sušaka ob 14.30. — Avtopodjetje Pečnikar.

— Nova založba v Ljubljani, knjigarna in trgovina s pisarniškimi potrebščinami, ima vedno v zalogi tudi devocionalije, tako spominske podobice za prvoobhajanje, darove za birmance in druge podobne prilike, v vsaki izberi.

— Šmarnice. Za mesec majnik pripravljamo Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani sledeča šmarčna berila: Alojzij Juranovič, Sveta Bernarda, življenjskega (1934), broš. 24 Din, vez. 34 Din; Pire Andrej, Šmarnice (1934), rdeča obloga 28 Din, zlati 40 Din; Lavtžar, Marijina božja pesni — Druga knjiga (letos nove), vez. 35 Din; od prejšnjih let so v zalogi naslednje: Finžgar, Govori za majnik, 20 Din; Brumat, Mala svetla Marijina, vez. 45 Din; Jerše, Pozdravljeni Kraljice, vez. 30 Din; Jerše, Znamena na nebu, vez. 30 Din; Jerše, Lavretskina šmarnice, vez. 30 Din; Šmarnice arškega župnika, vez. 20 Din; Bernik, Marija in sveta maša, vez. 20 Din; Krulje, Marija, vzor krščanskega življenja, vez. 20 Din; Vole, Marija v predpodoibah in podobah, vez. 25 D; Bernik, Rožnivenške šmarnice, vez. 28 Din; Stanič, Marijini govori, vez. 35 Din; Brumat, Na Sveto Goro, šmarnice, vez. 35 Din, broš. 25 Din.

Zaostajanje sečne kisline v telesu je za mnoge organe pravi strup. Najprej čuti človek splošno neugodje, utrujenost, nervoznost, slabo spi, tu in tam ga kaj zaboli. Vse to so neki nejasni znaki notranjega zastrupljenja. Za tem obole ledvice, srce, krvne žile, jetra, sledi protin itd. Četudi taki ljudje čisto izgledajo zdravi, vendar hitro podležejo vsaki bolezni, ker imajo mnogo strupa v sebi. Najmočnejše prirodno sredstvo za raztapljanje in izločevanje sečne kisline iz krvi je litij. Radenske vode (Zdravilni in Kraljev vrelec) pa so najmočnejši litijski vrele cele Jugoslavije in so radio-aktivni.

Velika občina Komenda

Kamnik, 27. aprila.

Kamničani smo se pričeli zadnje čase neverjetno živo zanimati za Komendo in vse njene dogodke. Pa ne samo nekateri, ampak prav vsi. Deloma je to opravljivo, saj bo po novi razdelitvi občin segala občina Komenda do kamniškega kolodvora, torej tik do vrat mesta Kamnika. Ze dozdaj je bila občina Komenda največja v kamniškem okraju. Obsegala je vseh 7 manjših prejšnjih občin, ki spadajo v komendsko faro, poleg tega pa še Zalog in Lahoviče. Združenih 9 občin je šlo 3.332 prebivalcev in velika občina Komenda je bila res teritorialno lepo zaokrožena in gospodarsko uravnotežena celota, ker so bili v nji 4 občine z zelo močno davčno podlago, ostalih 5 pa s šibkejšo.

Po najnovejši razdelitvi pa sta bili h Komendi priključeni še občini Podgorje 442 in Tunjice s 530 prebivalci, tako da bo imela še enkrat povečana komendska občina 4305 prebivalcev in bo ena največjih.

Komenda, ki leži sredi rodovitne ravnine in je okrog 8 km oddaljena od železnice, je po dolgem prizadevanju končno vendarle dobila direktno avtobusno zvezo z Ljubljano in s Kranjem. Ze prej je vozil mimo Komende na Cerklje in na Kranj avtobus Maloželezniske družbe, ki pa je leta 1932 opustila to progo. Zdaj jo je prevzelo avtobusno podjetje Oskar Žužek iz Ljubljane, ki vozi dvakrat na dan izpred Gosposvetske ceste skozi Tacen, Vodice in Komendo na Cerklje in Kranj in vzdržuje prepotrebno direktno zvezo med temi kraji. Avtobus je sploščak vozil v ovinku mimo Komende, zdaj pa je občina popravila del občinske poti, da avtobus lahko vozi po njej, g. Mejač pa je dovolil prehod čez svoje dvorišče, tako da se avtobus ustavlja prav pred znano Mejačevo gostilno. Komenda ima z Žužkovim avtobusom zelo ugodno zvezo s Kranjem, zlasti pa z Ljubljano. Iz Komende odhaja avtobus v Ljubljano vsak dan ob 8.20 in 16.40, iz Ljubljane pa se vrača ob 12.10 in 18.30. Se ugodnejše pa so zveze ob nedeljah in praznikih, ko se iz Ljubljane tudi zjutraj ob 8 lahko zapelješ v Komendo in se vrneš zvečer ob 20.

S Kamnikom in Mengšom in po tej strani z Ljubljano ima Komenda zvezo z avtobusom »Bistres«, ki dvakrat na dan v obeh smereh vozi skozi Moste, odkoder je samo okrog 2 km do Komende. Seveda pa ne smemo pozabiti, da ima Komenda tudi pošto in telefon. Tako je zdaj Komenda, ki je bila včasih odrezana od vsega prometa, zvezana na vse strani z dobrimi avtobusnimi zvezami. Ker je znana in cenjena komendska gostoljubnost, se bodo poslej tudi ljubljanske družbe rade zatekale na izlet v ta lepi kotiček kamniškega okraja. Žužkov avtobus jih lahko dostavi naravnost pred vrata staroznane Mejačeve gostilne, katero je pred kratkim prevzela kot poslovalnico gospa Lojzka Andolovec, ki je bila prej dolgo let oskrbnica na Kravcu in v Kamniški Bistrici. Kdor je bil kdaj na Kravcu ali v Bistrici, ko je še tam stregla gospa Lojzka, bo že vedel, kaj se pravi dobra postrežba.

Le obiščite Komendo, pa boste videli, kako prijetno je tam, kjer prepevajo tisto znano:

Prelepa je komendska fara
še lepši je komendski zvon!

Šmartno pri Litiji

Podružnica zveze absol. kmet. šol. za okraj Litija ima v nedeljo, dne 6. maja ob 10 popoldne na Javorju ustanovni občni zbor. Vabljeni vsi absolventi iz litij. okraja in naročniki Brazde. Pred kratkim se je vršila debata glede živinske soli v prodajnem okraju Litija. Končno je dospela, toda namesto cenejše kreške soli so poslali morsko mleto, ki je dražja, kar vzbuja med konsumentmi veliko nevoljo. Ravno tako so konsumenti nezadovoljni, ker nima dobavitelj še skoro 2 meseca drobne, mleto kreške kuhinjske soli. Baje je bila naročena že 21. aprila, a do danes je še ni. Ni v interesu konsumentov, še manj monopolne uprave, da je ves okraj že skoro 2 meseca brez te zahtevane soli. Priča kujemo, da se želji konsumentov čimprej ugoti.

Škofja Loka

Iz ugledne Španove družine na Slihi se bo v ponedeljek 30. aprila poročil sin France Hartman, ki je dolgo let vneto sodeloval pri cerkvenem zboru kot tenorist. Priženil se bo na posestvo v Spodnjem Bitnju 15, kjer bo dobil za ženo gđ. Marinko Kokalj. Prav zelo ga bo pogrešala zlasti moški zbor na cerkvenem koru. V novem stanu želimo vsi prijatelji obložit božjo blagoslova.

Pomlad je znova privabila družbo z medvedom, ki ima zlasti v otrocih hvaležno občudovalstvo. Takoj za velikim cerkvenim koncertom dekanijskega cerkvenega zbora, katerega se bo vsaki z veseljem udeležil — saj to zasluži prizadevanje in žrtvovanje tolikih pevcev! — bo na splošno igrišču »Sore« nogometna tekma s SK »Zvezda« iz Šmartna pri Kranju.

Privoščite si čaj z zdravja!

Roko na srce!

pa povejte odkrito, ali ni res nebeško dobra naša

rogaška slatina,

pa bodisi da jo pijete samo, z vinom ali s sadnim sokom!

Rogaška slatina

je užitek in zdravilo obenem.

Nikdar ni bolan,
kdor jo pije vsaki dan!

Kaj pravite?

No, po dolgem času se moram pa že oglasiti, saj bi me, dopisnika iz Bulale vasi, skoraj pozabili. Novega pri nas ni nič posebnega, občinski očetje pa se itak vedno nekoliko prepirajo, ali kakor oni pravijo, debatirajo, o občinskem gnoju. Čakajte, nekaj pa je le novega, saj res: naš občinski hlev sedaj temeljito popravljamo. Naš hlev namreč ni kar tako: izvira se iz turških časov in pravijo, da so se tedaj najbolj ugledni Bulalci iz strahu pred Turki zakopali v tem hlevu globoko v stelo, da jih ne bi Turki vlekli za lase. Od tedaj budno pazimo na naš občinski hlev. Pa ker je na svetu že tako, da sob časa vse razje, ni prizanesel tudi našemu hlevu. Zato ga je dal pred leti naš bulalski župan temeljito popraviti. Prišel je zidarski polir in naročeno mu je bilo, naj hlev ohrani tak, kakor je bil nekoč res. Polir je prisegel, da še Turki niso poznali boljšega cementa, kakor ga bo dal on in da tisti cement pred tristo leti, kakor so ga rabili Bulalci tedaj, ni bogve kaj prida, je pa naš moderni cement še kaj drugega. Miha izpod brega — ta emerom nekoliko sitnari — mu je dal pod nos, da je hlev iz rezanega kamna in ne iz cementa, zato naj bo tudi njegovo delo trdno in pošteno, kakor rezon kamen. Polir je res popravil hlev, da je bil na pogled še lepši, kakor prenozišne šance, ki jih imate v Ljubljani. Vsi Bulalci smo bili na naš hlev ponosni in smo ga radi kazali tujcemu prometu: »Naš hlev, takega hleva ni nikjer. Iz turških časov je in iz pristnega cementa! Tujski promet je imel ob naši hvali mnogo pristrane zabave.

Na žalost so bile letos spomladanske sapice nekoliko hude in so hlevu temeljito škodovali. Niti pristni cement ni pomagal dosti. Hlev je naenkrat bil še grši, kakor prej, preden so ga popravili. — Zato je bulalski župan sklenil, da bo dal hlev zopet popraviti in sicer tako, da bo kakor prej, preden ga je prezidal onega polir. Sedaj dela konkurent prvega polirja, ki strga cement s hleva in se pridruža, da še ni videl takega cementa, ki bi bil tako zelo v žlahti s cestnim blatom. Ampak umanelec nihče ne verjame, saj je znano, da govori le iz konkurenčne zavisti.

Usmilite se revnih otrok

Maribor, 27. aprila.

Škofijski odbor KA v Mariboru je razposlal župnijskim uradom v bližini mest sledečo prošnjo: »Prosite in se vam bo dalo; iščite in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo (Luk 11, 9). Tako je dejal Kristus.

S tem Kristusovim zagotovilom začenja podpisani odbor svojo prošnjo. Gre za revne mestne otroke, ki bodo imeli žalostne letne počitnice, ako se jih ne usmilimo.

Predlaskim je škofijski odbor z vašo pomočjo in po dobrotljivosti našega kmečkega ljudstva spravil okrog 300 mestnih revnih otrok na počitnice. Vse se ni izteklo tako, kakor bi želeli, v splošnem pa so bili zadovoljni tisti, ki so imeli otroke na počitnicah in otroci, ki so bili na počitnicah.

Odbor Vas prav lepo prosi, priporočite zadevo s prižnic. Razen tega stopite k premočnejšim župljanom in jih prosite, naj vzamejo vsaj enega mestnega otroka na počitnice.

V slučaju, da bo imela akcija uspeh, blagovolitelje odboru (Tajništvo KA Maribor, stolno župnišče) sporočite do konca maja, koliko otrok bi lahko šlo v vašo župnijo.

Tem potom se obrača odbor tudi na vse druge župnijske urade lavantinske škofije in sploh na vse one, ki jim Bog tudi v teh težavnih časih daje toliko, da bi mogli poleg svoje družine skozi dva poletna meseca prehraniti enega (ali dva) revnega mestnega otroka.

Gospodje dušni pastirji, prav toplo priporočite zadevo svojim vernikom! Vsi pa, ki ste priprav-

Mariborske vesti:

Rod „pikolov“

Maribor, 27. aprila.

Nase mesto pod Piramido ima svoje posebnosti in zanimivosti, ki se kažejo predvsem raznolikosti in pestrosti mariborskih poklicev. Dimnikarji, natakariji in hotelski vratarji z maturo; pekoviški vajenci z doktorsko diplomijo iz arheologije; noteljevalke po tkalnicah. In še marsikaj drugega. Te poklice in življenjske premaknitve se uveljavljajo v mnogih stanovih. Čudovit pojav: uveljavljajo ljudi srečavamo, ki so pričeli čisto na splošnem koncu življenjske lestvice, pa so prilezli s sposobnostjo in pridnostjo do zavidljivih višin. Naključja pa prinašajo tudi obratne pojave: zgoraj so, pa od spodaj zopet pričenjajo v brezdomno pravilni dominevi in modrosti: škodovati na more. Marsikaj zanimivega bi utegnili na primer opaziti v zboru naših mariborskih „pikolov“, znanih po svoji duhaprisotnosti in muhavi prebrisanosti. Morda niti sami ne vedo, koliki odličniki mariborski se uvrščajo v vrsto njih stroke; tem malim pikolom ob strani je precej velikih in čestitih „kolegov“, saj je v obrtnem registru zabeleženih dokaj znani in ugledni imeni, ki so na prvi stopnji natakarske obrti. Med njimi so javni delavci, uredniki, trgovci in ljudje drugih lepih poklicev, ki so prijavljeni kot „pikoli“ v nekaterih mariborskih kavarnskih in gostilniških obratih. Eden izmed mariborskih časnika je celo lahko že ponaša s polnovredno diplomijo izučnega natakarija; drugi je še „pikolo“ in vsi poklicni tovariši mu želijo pri bližnjem „skočnem izpitu“ obilo sreče. S tem smo tudi s te strani osvetlili kos mariborskega poklicnega življenja ter pokazali, da so tudi naši „pikoli“ vsega uveljavljanja vredni činitelj in da so na nekatere svoje stanovske „kolege“ lahko ponosni.

Znani mariborski časnika in uvodničar, ki je tudi v seznamu mariborskih „pikolov“.

□ **Prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Tomažič** je odpotoval na birmovanje v dekanijo Dravsko polje. Danes bo delil zakrament sv. birme v Hočah, jutri v Slivnici, v torek v Framu, v sredo v Cirkovcih, v četrtek na Ptujski gori, v soboto št. Lovrencu na Drav. polju in v nedeljo v št. Janžu na Drav. polju.

□ **Šmarnice za otroke** se uvedejo s prvim majem v tukajšnji baziliki Matere Milosti. Omejenе šmarnice pobožnosti bodo nekaj posebnega, ker bodo pri tem otroci sami peli. Šmarnice se prično ob petih ali ob šestih. Glede ure bo odločila želja starišev.

□ **Uspehi načrtnega dela.** V petek zvečer se je vršila v Karlinovi dvorani zanimiva glasbena produkcija gojenec tukajšnjega knezoškofijskega dijaškega semenišča, ki so jo posetile mnoge tukajšnje odlične osebnosti ter večje število občinstva. Med drugim so prisostvovali večeru prevz. knezoškof dr. Ivan Tomažič, stolni prost dr. Vraber, stolni dekan dr. Čukala, stolni kanoniki gg. Časl. msgr. Umek in dr. Mirt, dr. Leskovač, gimnazijski ravnatelj Mastnak z večjim številom profesorjev. Semeniščani so nastopili pod glasbenim vodstvom prof. Družoviča z godalnim orkestrom, violinskimi treteti, s produkcijami na klavirju, samospeli ter deškim, mešanim in moškim zborom. V vseh nastopih se je očitala vzornost in skrbnost, s katero se na zavodu goje glasbene veščine ter velika nardarjenost mladih glasbenikov in pevcev, ki so z nekaterimi svojimi nastopi zelo zadovoljili. Zavod ima v prof. Družoviču izvrstnega glasbenega učitelja, ki ume mladino navdušiti za težke glasbene umetnine.

□ **Obris letošnjega Mariborskega tedna** so se ustvarili na seji upravnega odbora združenja MT, ki se je vršila v petek pod vodstvom podžupana Golouha. V prvih konturah se je sestavil program prireditev, ki bo letos zelo pester. Poleg dosedanjih razstav, ki so se obnesle v praksi ter bodo letos obsegale razstavo mariborske obrti in industrije, tujskega prometa itd., opernih prireditev na prostem ter sličnih zanimivosti, bo vzbujal mednarodni medmestni šahovski turnir, ki se bo predvidoma igral v Mariboru med Prago, Budimpešto, Dunajem in Brnom ter med jugoslovanskimi mesti. V bližnjih dneh se bo sklicala širša anketa na mestnem načelnstvu, kjer bodo vsi zainteresirani krogi sklepali o končnem programu ter vložili morebiti tudi lastne predloge.

□ **Preselitev ne pomaga.** Zadnje dni se je pričelo zanimivo preseljevanje mladih deklet iz mesta v okolico. Hčerke državnih uradnikov, ki so v državni službi ter stanujejo doma, zgube po novi finančni uredbi del dohodkov, ki je znaten ter znaša okoli 400 Din na mesec. Radi tega so se začele seliti v okolico, toda pri finančnem ministertvu so tudi za to poskrbeli ter je dospela te dni nova odredba, po kateri se priznajo polni prispevki samo onim nastavljenkam ki so se preselile od starišev pred 1. februarjem!

Naznanila

Ljubljana

1 **Koncert Akademskoga pevškega zbora v Ljubljani**, ki bo v ponedeljek 7. maja, bo zopet nudil našemu koncertnemu občinstvu priliko poslušati prekrasne pesmi naših akademikov. Kjerkoli je Akademski pevski zbor sodeloval, je bil tako pri naši glasbeni kritiki kot pri občinstvu sprejet izredno simpatično. Sodeč po sedanjih pripravah in prizadevanjih naših vrlih akademikov, bo ta koncert, ki je posvečen slovenski narodni pesmi, dosegel višek letošnje glasbene sezone. Akademski pevski zbor, ki ima danes v svojih vrstah 60 pevcev in najboljšega interpretata slovenske narodne pesmi v osebi dirigenta g. Franceta Marolta, nam bo pokazal lepoto koroskih in belokranjskih narodnih pesmi, ki bodo na tem koncertu prvič izvajane. Radi velikega zanimanja občinstva se bo predprodaja vstopnic začela že 1. maja od 8 do 12 in od 14 do 18 pred veliko uniojsko dvorano.

1 **Simfonični koncert državnega konservatorija**, določen za 4. maja, je preložen. V stremiljenju, pokazati najširši javnosti salove pedagogskega udejstvovanja državnega konservatorija, se je odločilo ravnateljstvo, da priredi že najavljeni simfonični koncert v dveh ljubljanskih veljačinah. Koncert se bo vršil 8. junija.

1 **Kino Kodeljovo**. Danes ob 15.30, 17.30 in 20. Tajfani (Giane Hald). Ob 20. tudi še »Galipoli«.

1 **Pevski zbor Glasbene Matice**. V torek 1. maja ob 20. skupna vaja vsega zbora, v ponedeljek ob 20 v Uniojski simfonični koncert.

1 **Letošnji pevski nastop ljubljanskih srednješolskih pevskih zborov** se bo vršil v nedeljo 6. maja ob 10 v veliki dvorani hotela Union. Predprodaja vstopnic bo od jutri dalje v Matični knjižnici na Kongresnem trgu.

1 **Pripravljalni odbor društva za operno medicino, sekcija Ljubljana**, sklene po dogovoru dne 8. maja ob 18 v predavalnici zenske bolnišnice v Ljubljani sestanek s sledečim sporedom: 1. Poročilo o kongresu, 2. sprejem pravil, 3. demonstracije slušalcev.

1 **Zdrženje gostilniških podjetij v Ljubljani** priporočajo svojim članom, da aktivno sodelujejo pri predložitvi Jadranskega tedna, ki se prične 28. aprila in konča 6. maja s tem, da kolektujejo za dobo trajanja proslave plačilne listke preko 10 Din s kolkom Jadranske straže za 25 par. — Uprava Zdrženja.

□ **Važen domači izum.** Diplomirani tehnik plinarne g. Mirko Solar, ki je nameščen pri mariborski plinarni, je izdelal zanimiv in važen izum, ki bu velika korist naši domači industriji in plinarnam, obenem pa bo omogočil najširšim ljudskim plastem izkoriščanje vseh ugodnosti, ki so zvezane s plinom. Zgradil je po lastnih zamislih prvi jugoslovanski plinovni aparat, ki prekaša po svojem efektu vse druge inozemske izdelke, na katere smo bili doslej izključno navezani, ker je bila njihova izdelava pri nas radi dragih patentov nemogoča. G. Solar pa je v svojem aparatu, ki ga je že tudi praktično preiskoval v tukajšnji plinarni, uporabil svoje lastne izume, ki se očitujejo v plamenskem košu v novem načinu razporeditve lamel, radi česar se doseže največji toplotni učinek pri najmanjši plinski uporabi ter v načinu združitve dotoka vode iz baterije. Poleg tega se mu je posrečilo izvrstna rešitev načina popolne varnosti pred vsakim uhajanjem plina, ker je nemogoče vsak napačen prijem. Aparat je izumitelj prepustil domačim tiskarjem v izdelavo, radi česar bo izdatno cenejši, kakor so inozemski, pri katerih znaša že carina 55% celokupne vrednosti. Oblika je izredno estetična, sestava pa sila praktična, ker se da aparat z nekaj priemi razložiti v vse svoje sestavne dele. Voda se ogreje v aparatu od 50 na 38 stopinj ter znaša množina segrete vode 18 litrov na minuto. Nov izum bo posebno prikladen za kopalne peči, ki se bodo znatno pocenile.

— **Pri težkočah v želodcu in črevih**, pomanjkanju slasti, lenivem odvajanju, napenjanju, gorečici, pehanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bljuvanju povzroči 1 do 2 čaši naravne »Franz-Josef« grenčice temeljito čiščenje prebavil. Izjave bolnišnične dokazujejo, da »Franz-Josef« vodo radi jemlje celo težko bolni, in da se dosežejo z njo veliki uspehi.

□ **Nevarni »Montebello«**. Na znani cestni strmini pri Kamnici se je ponesrečil magistratni uradnik g. Ludvik Gračner. Padel je s koleza ter se občno poškodoval na glavi in nogi. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico, kjer se zdravi. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

□ **Dobrosrčnim ljudem.** V Studenci v Slomškovi ulici 21. na podstrešju stanuje vdova delavca Marija Korenčič s sedmero nepreskrbljenimi otroci. Mater so te dni prepeljali v bolnišnico, deca pa je ostala brez vsega, navezana samo na to, kar ji dajo dobri ljudje. Uboho družino priporočamo dobrih srcem ter se sprejemajo tudi prispevki v denarju ali blagu pri naši upravi na Koroski cesti 1.

□ **Pojasnilo.** K našemu poročilu o prehodu nekaterih mariborskih podjetij v roke nemških emigrantov smo prejeli od tvrdke Močivnik in drug pojasnilo, da ostane vodstvo tovarne še nadalje v slovenskih rokah g. Močivnika ter sta oba imenovana gospoda pristopila samo kot družabnika. — Istotako nam sporoča tovarna »Mirim«, da je njen

novi družabnik udeležen samo z minimalnim odstotkom, da nima na vodstvo, ki ostane še nadalje v rokah sedanjega lastnika, nikakega vpliva.

□ **Urar na Glavnem trgu v Mariboru** je znižal cene uram. Oglejte si pred nakupom.

□ **Pozor izletniki!** Veliko izbiro provianta za izlete, prvovrstne različne salame, mesnino, sir, ribe v konzervah, kandi, čokolado, kekse, dobite v delikatesni trgovini Uhler, Maribor, Glavni trg 14.

□ **Feiertag** — Maribor peče poseben kruh »Turiste iz rži z zaščitno znamko, ki ostane 8 do 10 dni svež. Najpripravnejše hranilo za večje skupine. Naročite v Mariboru: Betnavska 43, tel. 2824, Glavni trg. Rotovski trg. Skaza, Ulica X. oktobra 5 in Nova vas.

Celje

□ **Skopljanski škof dr. Gnidovec** se je v petek in večer mudil v Celju in pri sv. Jožefu.

□ **Majniška pobožnost.** V župni cerkvi bo vsak dan ob pol 8 zvečer govor in nato litanije z blagoslovom, v Marijini cerkvi bodo istočasno litanije z blagoslovom.

□ **Smrtna kosa.** V celjski bolnišnici je umrl Tomboško Franc, 70-letni poštni zvičnik v p. iz Rogatec. — V Prešernovi ulici 5 je umrla Domitrovič Neža, 37-letna žena medicarja. — N. v m. p.

□ **Zborovanje borecev.** Na praznik Vnebohoda, dne 10. maja bo ob 11 dopoldne na Dekovem trgu v Celju veliko zborovanje borecev. Iz Ljubljane bo vozil ob tej priliki posebni vlak, ki bo prispel ob pol 11 dopoldne v Celje.

□ **Ogenj na Ljubljanski cesti.** Včeraj ob pol 4 zjutraj je na Ljubljanski cesti št. 10 (v bivšem hotelu »Pri kronici«) v stanovanju kape-tana g. Barkoviča v prvem nadstropju izbruhnil v kuhinji ogenj vsled vnetja tramov poleg dimnika. O požaru je bila takoj obveščena požarna bramba, ki je bila kmalu na licu mesta in ogenj v najkrajšem času pogasila. G. kape-tanu Barkoviču je zgorelo več stvari v vrednosti 550 Din. Škoda na poslopju samem še ni ugotovljena.

□ **Velik vlom v Zavodni.** V noči od petka na soboto je dosedaj še neznan vlomilec vplomil z dvorišča v gostilniško sobo g. Otona Lovra v Zavodni. Na oknu je razbil dve šipi in tako prišel v sobo. Iz nezaklenjene omare je odnesel 5000 Drava cigaret, 800 Zeta, 60 zavojev dunavskega tobaka, 30 zavojev savskega, 60 zavojev cigaretnega papirja, 95 škatlic vžgalic, 20 operas cigar, 30 trabuk, 2 namizna prija in 350 Din drobiža v gotovini. G. Ota ima celokupne škode 1928 Din. Vlomilec je potem, ko je opravil svoje delo, izginil, domači so pa opazili, da je bilo vlomileno šele ob četrta na 5 zjutraj. Policija je vlomilec že na sledu.

□ **Prepoved točenja alkoholnih pijač.** Jutri, v ponedeljek, je pod kaznijo prepovedano na teritoriju predstojništva mestne policije vsem gostilničarjem točenje alkoholnih pijač rekrutov.

Ptuj

□ **Pogreb industrijca Franca Potočnika.** Kako je bil pokojnik priljubljen, je pokazala množica ljudstva, ki ga je spremljala na zadnji poti. Med udeleženci smo opazili mnogo pokojnikovih prijateljev in znancev iz vseh slojev; mestno občino je zastopal dr. Jerše, cerkvene obrede je opravil prost g. dr. Žagar. Krsto z zemljskimi ostanke so položili v rodbinsko grobnico.

Šahovski turnir

Ljubljana, 28. aprila.

V petek se je vršilo peto kolo, v katerem je bila najprej odločena partija Longer: Cibie v Lougerjevo korist. Partija Ciril Vidmar: Kranje je kmalu končala z remijem. Sorli je igral proti Mareku otvoritve zelo smoteno in si pridobil majhno pozicijsko prednost, katero je polagoma povečal, ker Marek ni odgovarjal dovolj precizno. V zapleteni poziciji je Marek izgubil figuro in s tem tudi partijo. Partija Preinfalk: Tavčar je končala z remijem. Milan Vidmar in Furlani sta igrala indijskiško partijo in prišla v izenačeno pozicijo, v kateri je pa Vidmar kljub temu igral na zmago, pri čemer je zašel v težave. Furlani se je žilavo branil in dobil skakača za dva pešca. Partija je bila prekinjena v poziciji, ki je za Furlanija izgledna. Prekinjena partija Furlani: Marek je končala z zmago Furlanija. Partija Sikošek: Gabrovšek je bila prelozena. Stanje po petem kolu: Longer 4, Furlani 3 (1), Milan Vidmar 2 in pol (2), Sikošek, Sorli 2 in pol (1), Gabrovšek 2 (2), Cibie, Preinfalk, Tavčar 2, Marek, Ciril Vidmar 1 in pol, Kranje pol (1). Šesto kolo se bo vršilo v ponedeljek.

zi dan sv. opravilo ob 5 in pol 10. Ob 10 slovesna pontifikalna maša. — Popoldne ob pol 3 govor, nato procesija s kipom in relikvijo sv. Janeza Boska.

Cerkveni vestnik

Bratorščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek 3. maja v uršulinski cerkvi. Zjutraj ob 5 bo prva sv. maša, ob 5.30 pridiga in ob 6 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratorščine. Vse častilce sv. Rešnjega Telesa vabimo, da se v obilnem številu udeležijo evharistične pobožnosti v uršulinski cerkvi.

Mišljonska slavnost v čast Marije Matere dobrega sveta bo danes ob 15.30 v stolnici: govor (stolni vikar g. Jože Koščič), slovesne pite litanije z ljudskim petjem in blagoslov. Darovanje za uboge afriške misijone. Vsi udeleženci dobijo lepe spominke slike slušalnice božje Marije Terezije Ledochowske. Vabimo k številni udeležbi.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 29. aprila: 8.15 Poročila 8.30 Gimnazika (Pustišek Ivko) 9.00 Versko predavanje (dr. Ciril Potonik) 9.30—11.30 Prenos iz Belgrada: Svečan pogreb branilcev Belgrada 11.30 Predavanje Jadranske straže (Viktor Pirnat) 12.00 Čas, plošče 15.00 O ceni mleka na dohodi in v mestu (Pavlica Franjo) 16.45 Prens nogometne tekme Jugoslavija—Rumunija. II. polčas 20.00 Radijski orkester 20.30 Vokalni solistični koncert gospe Zlate Gajdencane 21.00 Časke plošče 22.00 Čas, poročila, lahka glasba, Radijski orkester.

Ponedeljek, 30. aprila: 12.15 Plošče 12.45 Poročila 13.00 Čas, plošče 15.00 Predavanje Jadranske straže (dr. Branko Alujevič) 18.30 Westfalija (Rudolf Kresal) 19.00 O odpravi ječlanja (dr. Lova) 19.30 Zdravniški ura (dr. Bogomir Majzalan) 20.00 Radijski orkester 20.30 Vokalni solistični koncert Milana Jurga 21.00 Radijski orkester 22.00 Čas, poročila 22.15 Magistrov šramel.

Drugi programi:

NEDELJA, 29. aprila, Belgrad: 19.00 Orkestralni koncert 19.40 Celistični in klavirski koncert 20.35 Godba

Sport

Hermes: Ilirija

Nogometni derby na Hermesu.

Predtekmice: ob 13.45 Svoboda: Domžale; ob 15.15 Hermes »B«: Ilirija »B«; ob 16.30 glavna tekma.

Kakor bodo misli vseh sportnikov naše države danes osredotočene na »Bukareščo«, kjer se bo odločevala usoda naše državne reprezentance o nadaljnjem sodelovanju za svetovno prvenstvo, tako bo tudi osredotočena vsa sportna Ljubljana danes na naš lokalni »derby«, ki se bo vršil na igrišču »Hermes« v borbi za ponosni naslov prvaka LNP.

Se nikdar ni vladalo za srečanje gorjuh nasprotnikov tolikšno zanimanje, kot ravno danes.

In ker so zadnje čase prav redka srečanja imenovanih nasprotnikov, zato ju vsakdo želi videti in to tembolj, ker je znano, da sta obe moštvi podali običajno lepo tehnično in kombinacijsko igro, tako, da je navdušila vsakega še tako razvajenega sportnika. — Poleg tega se srečata danes dva najstarejša predstavnika našega nogometnega sporta, kar bo prireditev še bolj dvignilo.

Tekma bo ob vsakem vremenu pod vodstvom sodnika g. Oehsa iz Celja.

Atena: Korolan (Kranj)

Danes se bo vršila na igrišču TKD Atene v Tivoliju prvenstvena hazenska tekma med družinami Atene in Korolana iz Kranja. Tekma obeta biti zelo zanimiva, četudi je računati z zmago domačink. K tekmi, ki bo ob 10.30, ni vstopnine.

Brzoturnir za pokal SK Mladike

Ob 9.30 tekma Mladika—Kamnik. — Ob 10.45 tekma VSK Triglavski—Sloga. — Ob 3.00 predtekma Mladika rez.—Panonija. — Ob 4.15 finale. — Ob 5.30 tolažilna tekma.

★

Grafika: Slovan zaigrata danes ob 10 dopoldne na igrišču Primorja.

Težkoatletski SK Ilirije prireditvi drevo ob 20 v Zadoru pri Dobrunjah v dvorani gostilničarja Glavstovu propagandni nastop v dvigavanju uteži, rokoborbi in boksa. Ker so vsi atleti v dobri formi, se obeta lep sportni užitek. Vstopnina 4, 6 in 8 dinarjev.

Ta propagandni nastop ima predvsem namen vzbuditi med našim podeželskim ljudstvom zanimanje za težko atletski sport, ki si pridobiva vedno več prijateljev.

SP Ilirija (težkoatletska sekcija). Za današnji nastop v Zadoru, ki bo ob 20 v dvorani gostilničarja Jerihe, p. d. Glavstovu, so določeni rokoborci: Gorjana, Titar, Hinek, Kozlevar, Kunaver, Rak, Frank, Roman, Borovnik, Vetrli, Čechak, Dole, Jenko I. in II., Gustelj, Strehar, Felcher, Pipan, Žnidaršič, Maren, Romanjuc, Smitek, Ulšperger, Kastelic, Bokarje, do loži Vrešič. Dvigalce kot običajno. Odhod z avtobusom ob 18.30 izpred Mestnega doma. Javiti se je ob 19.30 v navedeni dvorani g. Neredu.

Prvenstvo univerze v smuku. JASO priredi od 4.—8. maja ekskurzijo na Kredarico. Ob tej priliki se bo vršila tudi tekma v smuku za prvenstvo univerze. Vožnja bo četrtinska. Prijave se sprejemajo na občnem zboru dne 3. maja.

SK Ilirija priredi jutri ob 20 v restavraciji Strukelj informativni članski sestanek. Poročali bodo vidni klubovi funkcionarji o delovanju, stanju, o situaciji o aktualnih dogodkih in o daljnih amernih sklopih. Dobrodošli tudi klubovi prijatelji!

SK Ilirija. Seja upravnega odbora bo v torek 1. maja ob 20 v damski sobi kavarne Emona z običajnim dnevnim redom.

SK Istra, Ježica. Danes dopoldne bodo igrali juniorji komb. z juniorji II. Korolana. Ob 9 naj bodo na Rakovniku juniorji Kotnik, Rozman, Mrak, Dežan III. in naraščaj Dolinar, Nekarst, Rak S., Dežan IV., Poljšek, Snoj, Šventner. Rezerva igra popoldne s Trdinjo iz Zelene Jame. Igralci: mešča I. na 1. zberejo ob 10 na Rakovniku, kjer zvedo čas in kraj popoldanske tekme. Naraščaj naj bo v ponedeljek točno ob 16 na Rakovniku, kjer bo igral z odhodnim naraščajem: Šventner, Podrepšek, Snoj, Dežan V., Dolinar, Cergol I. in II., Nekarst, Rak, Mahle, Rozman. V torek ob 20 vaju seja upravnega odbora pri Šventnerju na Smarinski cesti, katere naj se udeležijo: Oblak, Stuhce, Snoj, Dežan I. in II., Gorisšek, Lehar, Plavec, Pavlič. Kdor ne bo takoj poravnal članarine, se ga bo štalo. — Dramatska sekcija: 8 skušnjami prijemno prihodni teden.

★

Svetovne tekme v biljardu bodo letos na Dunaju. Mednarodna amaterska biljardna zveza je odločila, da se vrše letošnje tekme za svetovno prvenstvo na Dunaju, in sicer dne 24. maja. Računajo, da bodo letošnje tekme prekašale vse dosedanje, ki so se vršile takole: Leto 1928 v Baselu, 1929 v Kairo, 1930 v Barceloni, 1931 v Vichy, 1932 v Espinho (Portugalska), in leta 1933 v Lille.

Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu se bo vršilo prihodnje leto v Davosu. Tako je namreč sklenila švicarska hokej zveza preteklo nedeljo na svojem letnem občnem zboru v Lozani na podlagi sklepa mednarodne zveze, ki je določila Švico kot prireditelico svetovnih hokej tekem v letu 1935.

kranje garde — Zagreb: 20.15 Vokalni koncert 20.45 Radijski orkester — Dunaj: 16.25 Orkestralni koncert 19.30 Vokalni koncert 20.00 Zvočni film (slagerji) 21.15 Godba na pihala — Budimpešta: 18.00 Koncert nezaposlenih godbenikov 20.00 Jubijski koncert mestne glasbene kole — Milan-Trst: 20.35 Opera »Werther«, Massenet — Rim: 20.45 Operi »Orfeo«, Casella, »Oedipus rex«, Stravinski — Praga: 19.30 Haydn, Simfonija v B-duru 20.00 Prenos z Dunaja 21.30 Jugoslovanska glasba — Pariz: 20.55 Prenos iz Milana.

PONEDELJEK, 30. aprila, Belgrad: 19.20 Koncert na violi 20.50 Opera »Rigoletto« na ploščah — Zagreb: 20.15 Tamburški orkester 21.15 Vokalni koncert — Dunaj: 17.15 Plošče 19.25 Opera »Zelzerni Oreh«, Max Oberleithner — Budimpešta: 19.30 Vokalni kvartet 20.05 Vojvoda Albrecht govori otiromsk 20.25 Igra 21.35 Kompozicije Fenyesa in Szirmaja — Milan-Trst: 21.00 Orkestralna glasba 22.16 Veseloligra — Rim: 20.45 Plošče 22.00 Orkestralni in vokalni koncert — Praga: 19.30 Ljubavne pesmi 20.30 Ljubljana moja Praga, himna Pragi 21.00 Dvorčakov koncert — Pariz: 20.00 Lahka glasba 21.15 Španska glasba — Nemčija: 20.15 Igra »Umori talec« v Monakovem.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA (Začetek ob 20)

Nedelja, 29. aprila: Gospoda Glembočevi. Izven Znižane cene od 6 do 20 Din. Ponedeljek, 30. aprila: Zagorje. Torek, 1. maja: Bratje Karamazovi. Red C. Sreda, 2. maja: Mojster Anton. Premijera. B. Sreda.

OPERA (Začetek ob 20)

Nedelja, 29. aprila ob 15: Ples v Savoju. Izven. Znižane cene. Ob 20: Madame Butterfly. Izven. Znižane cene. Gostuje Gita Gjuranec iz Zagreba. Ponedeljek, 30. aprila ob 20: Simfonični koncert: Moja domovina. — Uniojska dvorana. Torek, 1. maja: Mala Floramye. Gostuje g. Kovčič iz Splita. Izven. Znižane cene.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 29. aprila ob 20: Hokuspokus. Zadržlj. Znižane cene od 2 do 15 Din.

Klice, ki žive tisočletja

Tajne življenja mikroskopičnih bitij

Kaj vse je moral pretrpeti pariški profesor Gallipe, ko se je upal priti na dan s trditvijo, da je odkril v zavrtih papirusa, ki so ležali tisočletja v faraonskih grobovih, še žive klice bakterij. Morda ga tedaj v Parizu nihče ni smatral za resnega človeka! Kako naj bi te klice še živele v prostoru, ki je bil popolnoma odrezan od zraka in vode tisočletja, to je od časa Ramzesa do danes. Vsi so si brili norec iz njega. Danes že drugače mislijo o odkritju prof. Gallipea.

Ze leta 1929 je nemški profesor dr. R. Lieske v Mühlheimu v Porurju našel v nekem rudniku kos premoga, v katerem je odkril prav tako klice bakterij. Premog je ležal 150 metrov pod zemljo. Tudi tu sem ni bilo ne zraka ne vode, in vendar so klice še živele. Ali ni bil pogled na ta kos premoga s klicami pogled na pravo revolucijo o pojmovanju življenja najmanjših bitij, vzklika Deziderij Papp! Eno leto po tej ugotovitvi je avtor izdal posebno knjigo, v kateri je ta nenavaden pojav znanstveno obdelal. Če bi človek ne stal pred dokazi in odkritji znanstvenikov, bi mislil, da še vedno sanja, ko bere podobne reči.

Zdaj se oglašajo drugi učenjak iz Amerike. To je vseučiliški profesor C. B. Lipman, znan raziskovalec. Tudi on je našel kos premoga, v katerem so še bile klice bakterij. Po kratki preiskavi je ugotovil, da so te klice še življenja zmogljive. Ameriški učenjak, ki gotovo ni vedel za Lieskejevo odkritje, je vnovič potrdil, da niso bila odkritja tega učenjaka brez podlage.

Prav ta okolnost, da profesor Lipman ni vedel za Lieskeja, še toliko bolj potrjuje mnenje, da smo pred res senzacionalnimi odkritji v biološkem raziskovanju. Profesor C. B. Lipman je prišel do svojih zaključkov po sistematičnem in vztrajnem raziskovanju. Lipman je najprej preiskoval zemljo. Preiskal je bakterije, ki so bile 25 in celo 50 let zakopane v steklenicah pod zemljo, in ugotovil, da še vedno vsebujejo življenja zmogljive klice. Nato se je lotil raziskovanja

opeke, napravljene iz ilovice, s katero so bila zgrajena po 200 let stara poslopja. Tudi tu je z mikroskopom ugotovil, da žive v opeki bakterije, ki se še vedno lahko razmnožijo. Končno se je lotil raziskovanja stavbnega materiala, iz katerega so bile zgrajene piramide še v času pred pravljičnim Inkasom v Peruju. Čudno, tudi tu je močna leča odkrila klice bakterij, ki živijo najmanj tisočletja. Učeni Američan je šel še dalje in začel grebsti globoko v zemljo. To, kar je našel Lieske v nemških rudnikih, je našel tudi njegov tovariš Američan v Kaliforniji. Odkril je klice bakterij, ki so nekoliko drugačne kakor klice, ki jih vsebujejo razne vrste bakterij, ki jih poznamo danes, in sicer zraku, v vodi in v povsem zaprtih prostorih. Bog ve, od kdaj sploh živijo te klice, Bog ve, koliko tisočletij je preteklo od takrat!

Deziderij Papp meni, da so obstojale že ob zori tercijalne dobe v času, ki je za naša pojmovanja skoro nedoumljiv, ker sega tako daleč nazaj. Ze takrat so te klice živele v kalifornijskem premogu in doživele tercijalno dobo z njenimi fantastičnimi živalmi, videle so ledeno dobo. In še danes po tolikih tisočletjih žive!

Kaj porečejo k temu biologi? Kako si bodo razložili življenje klic, ki naj bi trajalo tisočletja in tisočletja. Bog ve, ali se jim bo to kdaj posrečilo? Kako naj si predstavljamo potek življenjskih funkcij in presnavljanje v teh klicah? Ali je mogoče, da to presnavljanje za določen čas sploh prestane in se pozneje zopet obnovi? Za Deziderija Pappa so to samo podrobna vprašanja. Zanj obstoji dejstvo, da ta mikroskopična bitja žive, čeprav so doslej imela svoje mesto samo v pravljičnem svetu, in ne v znanstvenem. Spričo teh odkritij mora človek postati ponižen in skromen. Ze tisočletja se človeški um trudi, da bi našel razlago za najrazličnejše pojave v življenju. Toda kako daleč smo še do dognanja vseh skrivnosti življenja?

Človek in žival po letih

Malokateri človek uka 100 let; včasih pa se to vendar zgodi. Nasprotno živali prav pogosto ukaajo to visoko starost. Večje živali navadno delj živijo. Tako uka slon tudi do 200 let. To visoko starost dosežejo tudi nekatere ribe in želve. Labod dočka včasih tudi 500 let. Tudi druge ptice doživijo visoko starost, tako n. pr. papiga 200 let; orel, včasih tudi vrana in sokol živijo 100—120 let. Leta 1869 je poginil neki orel, ki so ga ujeli leta 1745, to je 104 leta poprej. Ze takrat je bil precej prileten. Beloglavi jastreb je v nekem zoološkem vrtu dočkal 118 let.

Denarja ne stavi nikdar v usta, ker se ti lahko pripeti, da ga pogoltnoš. S tem ne spraviš življenja sicer v nevarnost, neprijetno pa je to le. Denar je poleg tega zelo umazana in večkrat se zgodi, da prinese bolezen.

Snežno belo perilo je ponos vsake gospodinje.

»PERION« Vam opere Vaše perilo res belo in mu ne škoduje.

Pazite na znamko: »PERION«.

Nejunaške groznje

V New Yorku je protifašistična liga priredila koncert v dvorani Carnegie-Hall. Na koncertu je nastopila tudi 73 letna pevka Ernestina Schuhmann-Heink. Prireditelj je imela predvsem značaj protesta proti preganjanju Židov v Nemčiji. Na odru je umeinica povedala, da je tik pred nastopom prejela grozljivo pismo, češ, da bo umorjena, ako nastopi na koncertu. Pevka je dejala, da je prestara, da bi se bala takih groženj.

600 kač v njegovi hiši!

Lovec Ermengildo Corsi, ki nadzira posestva grofa Passerini v Italiji, si je po dolgem času zopet ogledal poslopje na zemljišču tega posestva. Ko je odprl vrata, je zagledal pred seboj nekaj strašnega: na stotine kač se je zvijalo po podu. Corsi je takoj zaprl vrata in poklical na pomoč kmete. Ti so se oborožili s palicami in vdrl v hišo. Ubili so kačo za kačo in mrtve živali znesli na grmado. Nato so grmado zažgali. Kače so prešleli in ugotovili, da jih je bilo 600. Po vsej verjetnosti so prišle iz podzemeljskega skrišališča, odkoder jih je pregnala voda.

Čai „mate“ — prava sreča

Smola feldmaršala Goltza

za argentinsko ljudstvo

Kdo ne pozna argentinske narodne pijače, čaja mate? Dovolite mi, da mu tukaj zapojem slavo, kakršnega zasluži!

O čaju mate imam eno samo slabo mnenje, ki pa ne gre na račun čaja, marveč na račun njegovih pivcev: tista nesrečna bombilla, ki kroži od ust do ust. To bi se moralo odpraviti. Vsaj Slovenci med seboj to razvado čim prej temeljito odpravimo! Tam, kjer bombilla nemoteno kroži od ust do ust, je vendar lahko mogoče, da ima kateri izmed pivcev jetiko ali raka ali kako drugo nalezljivo bolezen in možnost okuženja je več ko na dlani. Brez bombille, ki bi krožila iz rok v roke in iz ust v usta, pa je čaj mate po pravici ponos argentinskega ljudstva in odlična narodna pijača.

Čaj mate je prava sreča za argentinsko ljudstvo, posebno za ljudstvo na deželi, imenovano eriollos, domačini, katerih glavna hrana obstoja leto in dan skoro izključno iz mesa.

Govoril sem pred leti o tej stvari s prijateljem, zdravnikom dr. Steinbachom, ki mi je zatrjeval, da bi podeželsko ljudstvo, ki tako visi na mesu, ne živelo polovico tako dolgo, ko bi ne imelo čaja mate. Ta čaj baže nevtralizira, vsrka vase vse strupene snovi, ki jih meso pušča v telesu. Kdor vsako jutro na tešče pije čaj mate, se ne bo pritoževal zaradi zaprtja. Tudi sem opazil, da so mate-pivci redko pijanci in pijanci redko mate-pivci.

Ob veliki vročini je malokatera pijača bolj krepčilna ko mate. Kemična analiza dokazuje, da vsebuje mate krepkejšo in bolj osvežujočo snov kakor navadni kitajski čaj. Ako bi ljudje vedeli, kaj da je mate, bi ga pili po vsem svetu.

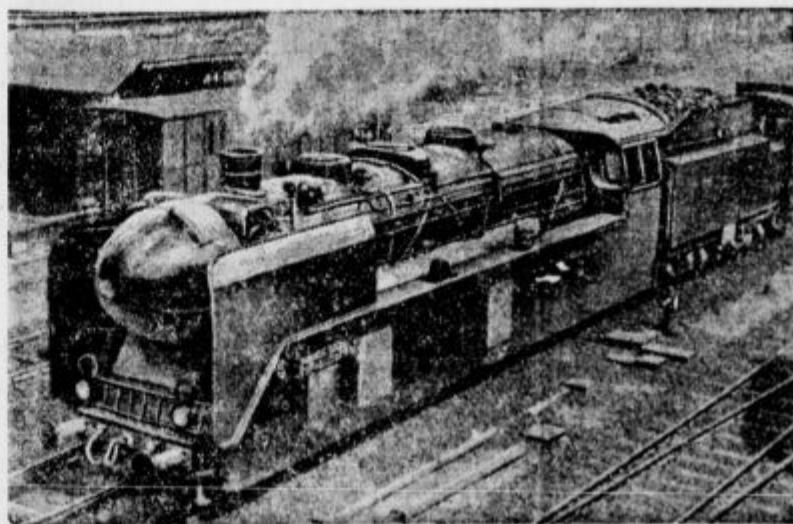
Bilo je leta 1910. Mene takrat še ni bilo v Argentini, a pravili so mi verodostojni ljudje, kar bom v naslednjem poročal o tem čaju.

Argentina je praznovala tisto leto stoletni spomin svoje osvoboditve. Priredila je veliko razstavo in povabila v goste vse države sveta. Rajna Avstrija je poslala za svojega zastopnika enega izmed svojih nadvojvod, ki jih na Dunaju ni manjkalo, in vojno ladjo s 60 vojaškimi godei regimenta Deutschmeister. Godei in godba so bili Argentincem tako všeči, da so morali dva meseca vsak dan igrati na razstavi v parku Palermo. Nemčija je poslala slavnega feldmaršala von der Goltz, ki je umrl za časa svetovne vojne v Turčiji; v Buenos Aires se je pripeljal na mogočni vojni oklopnici.

Von der Goltz je kmalu spoznal argentinsko narodno pijačo čaj mate in se do ušes zaljubil vanjo.

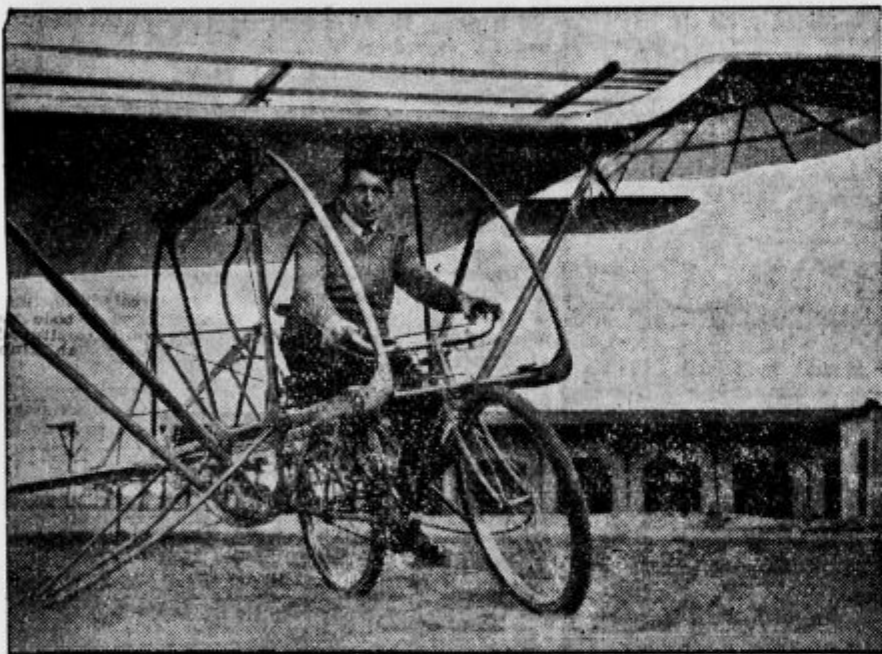
Bil pa je von der Goltz očitno mož dobrega sra, kakaj spomnil se je, kakšna slaščica bi bil mate za njegove vojake v Nemčiji. Nakupil je torej nekaj sto vreč čaja mate, ga dal naložiti na ladjo in ga je odpeljal s seboj v Nemčijo. Toda nemški vojaki so odklonili argentinsko narodno pijačo in so nazaj zahtevali svojo kavo. Was der Bauer nicht kennt, das frist er nicht — česar kmet ne pozna, tega ne bo žrl!

Vsaka dežela ima pač svoje šege in običaje. Imel sem pred leti v gosteh imenitnega argentinskega gospoda z gospo, katerima sva se hotela z ženo posebno prikupiti s pristnimi, slavnimi kranjskimi štruklji — ali imenitni Argentinci so se jih komaj dotaknili. (Dalibor »Naše duh. življenje«, B. A.)

170 km na uro!

S parnim strojem 170 km na uro! To je moderni »lukmatija«. Zgrajen je tako, da čim bolj zmanjša zračni odpor, tudi kolesa so pokrita in kotel ima spredaj obliko granate. Kakor da bi vlak izstrelil iz lope moderne postaje in bi ta bliskovito brzelo do druge lope naslednje postaje. Samo Bog ne daj, da bi se ta hlapen kam zaletel. Ubog potniki potem, uboge — zavarovalnice.

Leteče kolo

Iz Berlina poročajo, da je Karel Lindemann, bivši policijski stražnik sestavil leteče kolo. Karel Lindemann trdi, da se je kolo obneslo. To kolo žene z nogami tudi v trenutku, ko se že prične dvigati. Je pa zelo nerodno, ker meri v premeru 8 metrov, torej zaenkrat še ne bo prišlo na ulico.

V Pragi nastopi 10.000 pevcev

Češkoslovaška pevska zveza priredi veliko pevsko slavnost, to je tretji pevski festival, s katerim hoče proslaviti 30-letnico češkoslovaških pevskih nastopov. Prvi češkoslovaški pevski festival je bil l. 1904. Udeležilo se ga je 3000 pevcev, ki jih je vodil slavni dirigent Oskar Nedbal. Zapeli so Dvo-

rakov oratorij »Sveta Ljudmila«. Poslej je minilo 24 let, dokler se češkoslovaški pevci niso združili v Češkoslovaški zvezi in se vnovič sestali na drugem festivalu v l. 1928, ko so proslavili 10-letnico češkoslovaške republike. Zdaj so po 6. letih priredili tretji festival. Ta prireditelj je bila tako veličastna, da se po svojem obsegu že približuje podobnim prireditvam na Letonskem in Estonskem. Festivalu bo prisostvovalo okoli 10.000 mlajših pevcev in 15.000 odraslih pevcev. Nekatere pesmi bodo peli s spremljevanjem povečane orkestra filharmonije. Za slovesnost so pripravili ogromno koncertno dvorano v prostorih industrijske palače na praškem velesejmu. Preteklo nedeljo so se zbrali v tej dvorani dijaki nižjih in srednjih šol vse češkoslovaške republike, ki so imeli prvo generalno vajo. Vaja se je popolnoma obnesla. Zapeli so tudi Smetanovo pesem »Pesem svobode«, spremljal je orkester češke filharmonije. Ves program je oddajal radio in del koncerta je sprejemala tudi severna Amerika. Na koncu je 10.700 pevcev zapelo Sukovo koračnico »V novo življenje«.

Glavni dnevi tega festivala bodo v nedeljo 29. aprila in torek 1. maja. Te dneve bo nastopilo 10.000 pevcev, ki bodo peli skupno in tudi posamič pod vodstvom 24 dirigentov. Tekmovanja se udeležijo tudi jugoslovanski in ukrajinski zbori. V Prago pričakujejo te dni mnogo inozemcev.

5000 redarjev zasleduje roparja

Slovitega ameriškega roparja Dillingerja, ki je ušel policiji v trenutku, ko je obkolila njegovo skrivališče in s trojico ubil 4 redarje, zasleduje zdaj 5000 rudarjev iz 5 ameriških držav. Samo detektivov je sto; ti neprestano stikajo za javnim sovražnikom Amerike št. 1. Doma je iz mesta Mooresville v državi Indiana. Policija je zaprla vse dohode v mesto, da bi se tolovaj ne mogel vrniti.

Nisem niti slutil, da imam toliko sorodnikov.

Kako si za to zvedel?

Kupil sem si hišico na deželi.

Zopet praktičen izum!

Zopet izum! Kadar hoče avtomobil prehiteti drugega, se zelo pogosto pripeti nesreča. Sprednji avtomobil navadno ne sliši trobente zadnjega. Tega zdaj ne bo več. Avtomobil bodo preskrbeli z zvonočnikom, ki bo pritrjen za hrbtom soferja; zvonočnik bo zvezan z mikrofonom, ki bo zunaj lovil valove trobila sledečega avtomobila, in jih po zvonočniku prenašal soferju. Priprava je velikega pomena posebno za tovrne avtomobile.

MLADI SLOVENE

Ljuzek Tramov:

Modrijan in bedak

Tonček je še dečko mlad, vendar huda skrb ga tare — on postal bi velik rad, velik, prav kot fant od fare.

Tuhta, misli vsak dan bolj... Nič mu v glavo pasti neče. Ko pa zdi se mu dovolj, fant pogumno mami reče:

»Mama, jaz ti kar povem: zame niso več igrače! V šolo kratkohač ne grem! Zdaj mi kupi dolge hlače!«

V dolgih hlačah, ves zaspan proti šoli se zapleta — — — »To je Tonček — naš faram!« ga pogruntal botra Meta.

Vojak in peklenšček

Živel je vojak, ki se je hrabro boril za domovino v treh krvavih vojnah, ni pa dobil za to počenega groša, nego so ga po dobljeni zmagi tebi nič meni nič odslovili iz vojaške službe. Reven kakor miš se je vojak napotil s trebihom za kruhom po svetu. Pot ga je vodila mimo nekega jezera. Truden je sedel na obrežju in žalostno premišljeval svojo usodo. Sredi globokega premišljevanja je zabundal na glas:

»Joj, kam naj grem, kam naj se obrnem? Če bi me vsaj kakšen peklenšček hotel vzeti v službo!«

Komaj je te besede izrekel, že je stal peklenšček pred njim in ga pozdravil: »Dober dan, vojak!« »Kaj hočeš?« ga je jezno vprašal vojak. »Saj si vendar pravkar izrekel željo, da bi mi služil, ali ne?« »Kakšno delo pa naj bi opravljal pri tebi?« je bil vojak močno radoveden. »Prav lahko: petnajst let si ne boš smel striči las ne česati ne briti in tudi nohtov si ne boš smel ostriti in ne menjati obleke.« »Dobro,« je bil zadovoljen vojak. »Službo sprejemam, ampak samo pod pogojem, da dobiš vse, kar mi duša poželi.« »Vse dobiš, kar hočeš! Bodi brez skrbi!«

»Potem udariva v roko! Ponesi me hitro v glavno mesto, še prej pa mi preskrbi velik kup denarja; saj veš, da so vojaki vedno brez denarja.«

Peklenšček je molče skočil v jezero, privlekel iz njega velik kup denarja, odnesel vojaka bliskovito v glavno mesto — in izginil.

»No, tale peklenšček mora biti pa res nujen!« se je zasmel vojak. »Se začel mu nisem služiti, pa mi je že dal plačilo.«

Poiskal si je najprej imenitno stanovanje in se ravnal po peklenščkovem navodilu: ni si strigel las, ni se bril, ni si rezal nohtov in ne menjaval obleke. Živel je zadovoljno in vsak dan je bil bogatejši. Njegovo bogastvo se je slednjič tako pomnožilo, da mu je zmanjkalo prostora za denar. Kaj naj počne s tolikšnim kupom zlata in srebra?

»Pomagaj bom siromakom!« se je domislil. »Oni bodo molili za blagor moje duše.«

In je v resnici začel deliti denar med siromake. A čim več ga je razdal, temveč ga je imel. Glas o njegovem bogastvu se je razširil po vsej deželi.

Tako je živel petnajst let. V petnajstem letu pa je kralju tiste dežele zmanjkalo denarja. Poklical je bogatega vojaka k sebi. Vojak se je takoj odzval njegovemu povabilu in stopil pred prestol neumit, nepočesan, neobrit in v obleki, ki je bila že vsa oguljena in raztrgana.

»Poslušaj, vojak!« ga je nagovoril kralj. »Slišal sem, kako radodaren in dober si proti ljudem. Daj, posodiš me meni večje vsoto denarja, da lahko izplačam svojim vojakom zaslužek. Če mi ga posodiš, te takoj povišam v generala.«

V deželi Narobesvet

(Nadaljevanje.)

Ko je bil sredi gozda, se mu je zdajci zahotelo kihnuti. In je kihnil, gromko kihnil — čhm! — in so se tedaj zgodile nezasišane reči. Visoke smreke, ki so se pravkar predstavljale gozd, so mahoma oživele in krog in krog prestrašenega Tončka so stali sami neznanstveno mrki in čudni velikani. Namesto dveh nog so imeli samo eno in na tej edini nogi so poskakovali tako smešno, da bi se bil Tonček gotovo od srca zasmel, da bi bila vsa stvar ako grozotno resna. Prosim vas, kjer pa so še na svetu smreke, ki bi se mahoma spremenile — v velikane? Niti v pravilnih tašnih smrek ni!

In si je najbližja gruča enookih velikanov z grozečo kretnjo zavihala več ko dva metra dolge brke, nasršila obrvi, ki so bile tolikšne kot našega deda kosmati kozuh, ter zagrmela nad trepetajočim Tončkom:

»Kdo pa si, prašek, ki si se predznil kihnuti in nas zbuditi iz najslajšega spanja, a?«

»Oprostite,« je zajecjal Tonček in se tresel kakor šiba na vodi, »oprostite, saj nisem hotel... Ko bi bil vedel, da smreke niso navadne smreke, prav gotovo ne bi bil kihnil — toliko mi pa že lahko verjamete!«

Mrki obrazi velikanov so se za spoznanje razjasnili in eden izmed njih, večji ko pri nas največja smreka, je z nežnim glasom zagrmel proti velikanu, ki je bil še enkrat večji kot on sam:

»Očka, fantič se mi smili in všeč mi je tudi. Stavim edino nogo, da je fant od fare!«

»Kolikokrat sem ti pa že rekel,« ga je z rožnecim glasom pokaral očka velikan, »kolikokrat sem ti pa že rekel, da nikar za vsako figo ne stavi edine noge, ki jo imaš! Kako boš pa potem hodil, če stavo izgubiš?«

Tonček je bil užaljen. Tonček se je razsrdil. Kako je dejal štor nevljudni? »Za vsako figo...« To gotovo leti nanj. Nak, figa pa že ni!

In se je samozavestno vzravnil na prstih in ogorčeno zaklical navzgor:

»Vi, slišite, velikan! Še enkrat recite, da sem figa, pa se bova drugače pomenila!«

Vsa gosta gruča velikanov okoli njega se je na te njegove besede zagrohotala. Tako glas-

no zagrohotala, kakor da je zabučal silen vihar in je zagrmelo z gromozansko močjo.

»Kaj se pa režite?« se je znova ojunatil Tonček in jim požugal s pestjo.

Velikani pa so se bolj zarežali in poskakovali po edini nogi, kakor da so znoreli.

»Hohoho, ali ste slišali? Ali ste slišali drobljanca drobnega? Vse skupaj nas hoče preteptati!«

»Saj vas tudi bom, če se boste še kaj dolgo režali!« jim je zagrozil Tonček. »Sem Slovenske matere sin in Slovenci se ne damo kar tako!«

Velikanov sinko se je klonil k njemu in mu pomirjevalno dejal:

»No, no, le pomiri se, fantič! Moj očka vzame besedo nazaj. Kajne, očka?«

»Vzamem, vzamem, seveda jo vzamem!« se je po sili zresnil očka velikan in pristavil: »Torej bratje velikani, vzemite svečano na znanje, da sem tegale fantiča po krivem žalil, ko sem dejal, da je takorekoč figa. Ni figa, nego je junak od nog do glave!«

»Živijo junaki!« so velikani navdušeno zagrmeli v zboru. Velikanov sinko pa ga je s palcem in kazalcem desne roke dvignil kvišku in si ga položil na rame.

Ko se je hrup nekoliko polegel, ga je velikanov sinko prijazno vprašal:

»Kam pa si prav za prav namenjen, fantič in kako si zašel semkaj? Prav jutri bo minilo sto let, kar je zadnji takle človeček iz tuje dežele zašel v prelepo deželo našo.«

»Pa kje je zdaj oni človeček?« ga je zaupno vprašal Tonček.

»Kje neki! Komaj tri dni je kolovratil po deželi naši, pa ga je že ujel v svojo pajčevino pajek Hrastalnik in ga požrl,« mu je pojasnil velikanov sin.

»Pajek ga je požrl?« se je zgrozil Tonček.

»Ali so takšni veliki pajki pri vas, da otroke žro?«

»Boga zahvali, fantič, da še na nobenega nisi naletel,« je vzkljnil velikanov sin, »kajti drugače te ne bi bilo več med živimi!«

(Dalje prih. nedeljo.)

M. K.: Materi za god

(Prizorček)

Deček s skrinjico:

Jaz se vzpnem na holmce, tam utrgam solnce z rajske visočine; položim ga v skrinjico, mamini kot svetiljico dam ga za spomin.

Deček s palico:

Jaz pa zlatih zvezd z neba ji sklatim milijon, juhu! — da v korale si naniza jih in dene krog vratu.

Deček z zeleno mrežo:

Jaz pa z aeroplanom v zrak kot orel planem, v to zeleno mrežo mavrico ujamem, razproستم po tleh jo kot preprogo bajno, da po njej hodila mama bo sijajno.

Deček z medenim sreem:

Jaz ji dam srce medeno, sladko kot srce je njeno; gorko se bo nasmehljala, mi poljubčkov tisoč dala!

Deček z bičem:

Jaz sem majhen, nimam nič drugega ko tale bič: z bičem mamu branil bom, še za volkom planil bom — hop! hop! hop! — po beli cesti, če jo hotel bo pojesti!

»Ne, general nočem biti!« je odgovoril vojak. »Če mi daš eno izmed kraljičen za ženo, ti posodim denarja, kolikor hočeš.«

Kralj je malo pomislil. Žal mu je bilo za hčerke-kraljičine, ampak denar je nujno potreboval.

»Dobro,« je pokimal. »Pojdi k slikarju in mu ukaži, naj te naslika. Sliko pokažem svojim hčerkam, potem bomo videli, kaj bo.«

Vojak je šel in se pustil slikati. Sliko, ki je bila za las podobna njemu, je poslal kralju. Kralj je pokazal sliko najprej starejši hčerki in jo vprašal:

»Ali vzameš tega človeka za moža? Pomagal mi bo iz velike stiske.«

Kraljična si je ogledala sliko in se zgrozila: vojak na njej je bil kakor kakšno strašilo. Lasje so mu štrleli na vse strani, nohti so bili skoraj pol metra dolgi in obleka vsa razcapana.

»Ne, nočem ga!« je odločno dejala. »Raje vzamem peklenščaka za moža!«

Peklenšček je to slišal ter hitro zapisal njeno dušo v peklenške bukve.

Kralj je vprašal drugo hčerko:

»Ali vzameš tega človeka za moža?«

Kraljična je zaničljivo odgovorila:

»Raje ostanem vse življenje brez moža, ali pa se poročim s samim hudobcem!«

In je peklenšček slišal tudi njo ter zapisal njeno dušo v peklenške bukve.

Kralj je vprašal najmlajšo hčerko:

»Ali hočeš tega človeka za moža?«

»Vzamem ga, če je tako božja volja!« je privolila najmlajša hčerka.

Kralj se je razveselil in sporočil vojaku,

Obrazi iz krogov

Te tri obraze je narisal in poslal Milan Tuma, učenec III. razr. v Krškem.

Ta dva posrečena obraza pa je narisala in poslala Zdenka Pirnat, učenka V. razr. v Kamniku, Podgora.

Nove uposlane risbe

Naknadno so poslali Kotičkovemu stričku svoje imenitne risarske izdelke: Marica Stegel, učenka II. razr. m. šole pri Uršulinkah v Ljubljani (8 nad vse ljubkih in srčkanih obrazov); Janez Zdešar, učenec II. razr. v Marjanišču v Ljubljani (6 velesmešnih in čudnih obrazov); Božena Furnaj, učenka II. razr. v Radovljici (3 z barvastimi svinčniki prečudno našemarjene obraze, ki so brez vsakega dvoma delo njenih rok). Nove risbe še vedno sprejemamo.

Franeek in ded.

Franeek: »Ded, ali si bil tudi ti kdaj mlad?«
Ded: »Seveda sem bil, Franeek.«
Franeek: »Hoje, ali si moral biti smešen z dolgo brado in očali na nosu!«

naj pripravi vse potrebno za svatbo. Obenem ga je spomnil na dano obljubo in zahteval:

»Pripravi mi moraš še danes dvanaest velikih voz denarja!«

Vojak je poklical peklenščaka in mu ukazal:

»Napolni mi takoj dvanaest voz z denarjem!«

Peklenšček je sklical skupaj vse peklenške in začel z njihovo pomočjo na vso sapo polniti vozove z denarjem. Ko so bili polni do vrha, jih je vojak odpeljal v kraljevo palačo.

Od tega dne dalje je bil kralj vedno dobre volje. Vsak dan znova je poklical vojaka predse, ga posadil zraven sebe za mizo in sta jedla in pila, da je bilo veselje.

Med tem, ko sta vojak in kraljeva hčerka pripravljala vse potrebno za ženitovanje, je poteklo petnajsto leto. Vojak je spet poklical peklenščaka predse in mu dejal:

»Zvesto sem ti služil petnajst let, zdaj pa napravi iz mene brhkega mladeniča!«

Peklenšček ga je razsekal v drobne kosce, ga vrgel v kotel in ga kuhail tri debele ure. Potem ga je spet vzel iz kotla in lepo zložil skupaj: kost h kosti, členek k členku, prst k prstu, ga poškrbilo z vodo življenja — in vojak je postal tako brhek in stasit mladeč, da tega ni moglo opisati niti z zlatim peresom, kamole z navadnim. — In se napravili svatbo in sta vojak in kraljeva hčerka živela srečno in zadovoljno ne vem koliko let. Če nista že umrla, prav gotovo živita še danes.

STRIČKOV KOTICEK

595. Cenjeni gospod Kotičkov striček! — Oprosti, da Ti zadnjič izpolnjevalke o nagajivem aprilu ni nihče pravilno rešil. Jaz bi jo bil čisto gotovo, pa sem bil bolan. Imel sem ošpice, ampak nikar ne misli, da jih boš tudi Ti dobil. Ne dam Ti jih, saj je ta bolezen samo za otroke.

Lepo Te pozdravlja Ivko Šetina, učenec III. razr. v Spodnjih Gamelnah pri Ljubljani.

Cenjeni gospod Ivko Šetina! — Kakor Ti meni, tako jaz Tebi. Zdaj sva gospoda oba. Ker pa se le malo čudno sliši, če dva, ki se prijateljsko tikata, drug drugega z »gospodom« nazivljeta, mi prihodnjič tudi Ti raje reci po domače samo »dragi« ali »ljubi« ali »mili« ali »zlati« ali »srebrni« ali »bakreni«, magari tudi samo »pločevinasti« striček. Stokrat bolj bo to ugajalo mojim starim, častljivim ušesom, ki pretirane vljudnosti nikakor ne marajo. So moja usesa pretirane vljudnosti iskreno sita še iz tistih časov, ko so še preljudi jim Požgančev oča okoli njih strašili. Požgančev oča so bili namreč tako strašno vljudni, da so mi vse, kar je dobrega na mojo mizo prišlo, bliskovito izpred nosa vzeli s presladkimi besedami: »Saj dovoliš, kajne, hvala lepa, ham!« In že je torta ali klobasa ali pehtranov štrukelj ali karkoli izginilo v globokem brezdnju njihovega trebuščka... Nak, za pretirano vevljudnost mi pa res ni!

Da zadnjič izpolnjevalke o nagajivem aprilu ni nihče pravilno rešil, Ti od srca rad oprostim. Saj vendar nimam kamna v prsih ali kolerabe, nego imam srce tako dobro in blago, da tudi takele grozne reči rad pozabim in odpuštam. Ampak za ošpice mi je pa žal, za ošpice. Joj, mene, tako neznanstveno si jih želim že dolgo, noč in dan sanjam o njih — Ti mi jih pa nočeš in nočeš dati. O, ti skopuh ti! Bi bilo tako prijetno mesec dni ali več v mehki postelji ležati in se mastiti z najizbranejšimi dobrotami, s katerimi bi me rado, kdaj prijatelj kar obsipal od vseh strani... Škoda, škoda! No, pa Ti tudi to skopost od srca rad odpuštam, saj vem, da vsi na svetu pač ne moremo biti tako srečni, da bi imeli ošpice. Blagor Tebi!

Te močno žalostno, a brez zavisti pozdravlja Tvoj stari prijatelj Kotičkov striček.

596. Dragi Kotičkov striček! — Vedno z veseljem čitam »Mladega Slovence«, ki ima marsikaj lepega in zabavnega v svojih pesmicah in pripovedkah. Posebno me je pa razveselil prejšnjo nedeljo z risbami. Jaz imam namreč v šoli med vsemi predmeti najraje risanje. Zato sem se takoj lotil dela in po vzorcu narisal sedem obrazov iz krogov, ki Ti jih pošiljam. Prosim Te, uvrsti tudi mene med druge kotičkarje-risarje v nedeljskem »Slovencu!« Prosim Te tudi, dovoli mi, da se še kaj oglasim.

Iskreno Te pozdravlja Milan Tuma, učenec III. razreda v Krškem.

Dragi Milan! — Izmed Tvojih sedmih obrazov sem, kakor vidiš, izbral tri. So močno posrečeni in zaslužijo za svojo spretnost in iznajdljivost zvrhan pehar pohvale in priznanja — če si risbe v resnici napravil sam. Oprosti, da tako odkritosrečno izrečem svoj dvom, ampak kaj morem za to, če sem v tako ozkem sorodstvu z neverjetnim Tomažem! Da ne boš užaljen, Ti moram kar kaj povedati, da sem tudi pri drugih močno, močno podvomil, da bi bile poslani risbe res delo njihovih rok. Malo, malo jih je bilo, za katere bi si upal staviti glavo, da jim pri risanju ni kumoval kakšen velik brat, ki je ljudski šoli že zdavnaj »adijo-zbogom!« dejal in zdaj še bogzna koliko časa učeno drgne klopi pred profesorji v srednji šoli... Hoho, Kotičkov striček se pač ne da kar tako na lepem povleči za nos, kakor si to nekateri mislijo! Če pa si poslani obraze iz krogov prav zares v potu svoje glave obraza skoval, potem Ti gre vsa hvala in čast in jaz vzamem besedo nazaj in Ti iz globočin navdušenega grla urnobesno zakličem: živijo mladi umetnik, naše gore list!

Lepo Te pozdravlja Kotičkov striček.

Mlada greda

Solnček.

Izza gore solnček zlat je posijal da veselo z rožami bi se igral. Zarke tople, čez dolino je razpel, da bi strička našega lepo ogrel.

Božena Furnaj, učenka II. razr. v Radovljici.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev izpolnjevalke

Na mestih, kjer so ležale črtice, bi morale stati te-le besede:

Sama — bridko — siti — sama.

Pravilnih rešitev je bilo toplot 87. Za nagrado je bila izrečana: Zorica Coklin, učenka II. razreda v Mladiki. Dobi darilo v obliki priročne šolske potrebščine.

Uganka

Bogat oče je imel dva sinova. Ko je ležal na smrtni postelji, jima je izročil kramp in lopato ter dejal: »Vse, kar vama zapustim, je to. Prekopajita ves vrt okoli hiše meter globoko — in vajino delo bo blagoslovljeno!« Kmalu nato je umrl.

Starejši brat je bil strašno razočaran nad bomo očeto zapuščino. Vrgel je svoj kramp in svojo lopato v prvi jarek ter odromal v svet.

Mlajši brat pa se je ravnal po besedah umirajočega očeta. Prekopal je ves vrt meter globoko in...

Kateri brat je pametnejše ravnal: starejši ali mlajši?

Za pravilno rešitev izpolnjevalke in uganke razpisujemo lepo nagrado. Rešitve pošljite najkasneje do četrta, 26. t. m., na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

Prijatelj.

Neki berač stopi na ulici k mimoidočemu gospodu, mu pomoli roko nasproti in ga prosi vbojajme. Pri tem pa obdrži klobuk na glavi.

»No,« ga dobrohotno pouči gospod, »če že prosite, bi lahko poznali toliko olike in se odkri!«

»Veste, to je pa nevarno,« mu pojasni berač. »Če snamem klobuk, bi stražnik takoj postal pozoren in me prijel; če pa sem pokrit, si bo mislil, da sva si dobra prijatelja.«

Kino

Oče materi: »Kupi sem vslopnico za kino; sedela bova na balkonu.«

Matec: »Joi, mamica, tam vaju bo strašno zabol.«

DELA VSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Kje je rešitev?

Ves svet je med seboj zvezan. Kakor človek ne more biti brez sočloveka, tako ne more biti nobena država od druge neodvisna. Zato vidimo kljub nadprodukciji in uničevanju odvisnega blaga na drugi strani hudo pomanjkanje in celo lakoto. Iz vseh glavnih mest prihajajo poročila o nastopih in procesih lažnih in brezposelnosti. Čeprav se zdi ta pojav na prvi pogled nenaraven, je vendar le edino možna posledica liberalnega gospodarstva in gesla, da vsako lahko po mili volji dela, kar hoče, ne da bi se mu bilo treba zanimati za splošni blagor.

Vse proizvajanje je izgubilo prvoten namen, t. j. preskrbe konzumentov s potrebščinami, in edini namen produkcije je postal dobiček producenta in trgovine. Čim bolj se je svobodna trgovina v liberalni dobi širila in dvigala njen dobiček, tem manjši so postajali dohodki iz poljedelstva in dela. Kmet in delavec sta dobivala za svoje delo vedno manj. Ker so cene poljskih pridelkov vedno bolj padale, je imel kmet vedno manj denarja, pričeli sta hirati trgovina in industrija. Posledica tega so bile redukcije, fuzije, poravnave in konkurzi, katerim je sledila najstrašnejša kazen božja modernega časa: brezposelnost.

Danes, ko je kriza na višku, merodajni faktorji vseh držav vendarle resno razmišljajo, kako bi se kriza omilila in rešila. Videli so vsi, da se nič ne reši z umetno visokimi cenami, z uničenjem blaga, pa tudi ne z odpustitvijo ljudi iz služb.

Prvi je bil Roosevelt, ki je izjavil, da ni preveč blaga na svetu, ampak da je le med širšimi sloji premalo denarja. Če bi ljudje dovolj zaslužili, bi neprodane zaloge v hipu izginile. Na tej podlagi je znižal delavni čas in določil minimalne plače. Posledica tega je bila, da je danes v Ameriki nad 3.000.000 brezposelnih zopet nastavljenih.

V Nemčiji rešujejo krizo na razne načine. Hitler je sklenil razne trgovske pogodbe, s katerimi je zagotovil domači industriji večji odjem. Zato je moral

seveda dovoliti uvoz nekaterih poljskih pridelkov. Kolikor je s tem prizadeto kmetijstvo, se skuša paralizirati na ta način, da se kmetje navajajo, kaj naj sadijo in česa naj ne sadijo. Zaradi tega se omejuje sejanje žita, nasprotno pa podpira gojitev rastlin, ki vsebujejo oljnat snovi, podpira se sadjarstvo in vrtnarstvo. Obrtniki in rokodelci hodijo od hiše do hiše in od stranke do stranke, ter prosijo, da se jim poveri kakršnokoli delo ali opravilo. Ker ta način iskanja zaslužka vlada sama podpira in ima vsak vse orodje seboj, ima ta akcija velik uspeh. Država sama pa se je odločila za veliko-potezna javna dela. Tako se je tudi v Nemčiji spravilo do kruha nad milijoni ljudi.

Podobno sliko imamo v Italiji. Kljub temu, da lahko rečemo, da je Italija preobjudena, ne slišimo tam veliko o brezposelnosti. Vlada izvaja velikanska javna dela, ki imajo večkrat le kulturni pomen, kot n. pr. zgodovinska prekopavanja. Zenske izginjajo iz državnih in javnih služb in iz tovarn. Poleg teh ukrepov se trudi Italija potom trgovinskih pogodb doseči poživitev produkcije in trgovine. Prvi uspeh tega vidimo v zadnjih rimskih dogovorih med Italijo, Avstrijo in Madjarsko.

Vendar se zdi, da so to le slabotni poizkusi, ki še niso pokazali posebnih uspehov. Med človeštvom in med državami je še vse premalo zavesti, da smo vsi med seboj zvezani, da je zvezana med seboj usoda delavca in usoda kmeta, usoda industrijske in usoda poljedelske države, usoda delodajalskega in usoda delojemalskega stanu. Nekateri dvomijo o tem, da bi se človeštvu dalo še kaj pomagati in da bi sploh kdaj za gladne in revne nastopili lepši časi. Mi pa o tem ne dvomimo, ampak verujemo v zmago pravice, resnice nad krivico in lažjo in zmago luči nad temo. Do tega pa ne bo prišlo, če bomo držali roke križem, ampak le z vztrajnim, sistematičnim delom, ki bo prežeto krščanske pravičnosti in ljubezni ter duha prave stanovitve vzajemnosti.

Kristus o materah

... Na izredno nežen način je Kristus ponovno izrazil svoje prisrčno sočutje s posebnimi tegobami in trpljenjem materinskega poklica. Njemu je znano, da nosijo žene težji del bremena po prvem grehu. Že izajai ni mogel najti ganljivejše primere, da bi pokazal božjo skrb in ljubezen za svoje ljudstvo in vzpodbudil Izraelovo zaupanje, kakor ljubezen matere do otroka. Sion je tožil: »Bog me je zapustil, Gospod me je pozabil.« Tedaj vpraša prerok v božjem imenu: »Ali more žena pozabiti svoje dete, tako da ne bi imela več usmiljenja z otrokom svojega naročja? Pa če bi celo matere pozabile svojega otroka, te jaz ne bom pozabil, glej, v svoje dlani sem te zapisal.«

Še globlje razumevanje za žrtve in težave materinstva izražajo Kristusove besede, ki jih je izrekel ob raznih prilikah. Strašne pretrse in stisko zadnjih dni pred prihodom večnega Sodnika označuje kot »začetek porodnih bolečin.« Iz gnote prestrašene in nesrečnega človeštva tistih dni dviga eno samo skupino, da nanjo posebej pokaže, tisto namreč, katere trpljenje je huje, ko vsako drugo. To so noseče in doječe matere. Prenajati bodo morale dvojno trpljenje; kajti skrb za še nerojeno dete in za neobogljeno dojenca, ki brez matere še ne more živeti, je za matere huja ko lastno trpljenje. Prerokše Jezusove besede o tej materinski stiski so se vtisnile apostolom tako neizbrisno v srce, da so jih zapisali vsi trije starejši evangelisti skoraj dobesedno enako: »Gorje pa nosečim in doječim v tistih dneh!«

Še ganljiveje izražajo Jezus sočutje svojega srca s trpljenjem in radostjo materinskega poklica v poslovnih govorih na zadnji večerji. Kar je rekel v tej slovesni uri po prvem sv. obhajilu in mašniškem posvečenju svojim zvestim, je najlepše in najvzvišenejše v vsem pisanim razodetju. In tudi tu najdemo besede o materah.

Jezus je govoril o skorajšnjem slovesu. To je apostole razžalostilo in zmedlo. Gospod jim po-

jasnjuje, da jim bo ločitve ne more prihraniti. Toda njihova žalost ne bo dolgo trajala, marveč se bo kmalu izpremenila v veselje. To veselje pa žalosti ne bo zgolj sledilo, marveč bo radost iz žalosti same vzrasla. Da bi jim to prav nazorno predložil, je oblekel Jezus svojo misel v priliko: »Resnično, resnično, povem vam: Jokali boste in žalovali, svet pa se bo veselil; vi boste žalovali, ali vaša žalost se bo spremenila v veselje. Zena na porodu je žalostna, ker je prišla njena ura. Ko pa porodi dete, ne misli več na bridkost, od veselja, da je človek rojen na svet. Tudi vi zdaj žalujete; ali spet vas bom videl in veselilo se bo vaše srce in vašega veselja vam ne bo nihče vzel.«

Ta primera materine žalosti in materine sreče z žalostjo in srečo Kristusovih učencev nima para v vsej književnosti starega sveta. Takega sočutja z materjo zastopajmo pri kateremkoli izmed starih filozofov. Svetopisemski in svetni pisatelji pač večkrat uporabljajo aliko matere, ki daje otroku življenje, kot pripodobo največje žalosti, posebno žalosti, ki je zvezana s srčno temnobo. Toda Jezus ne opozarja samo na žalost, marveč jo poveljuje v radost.

Prispodoba o tegobi in radosti matere je bogat vir tolažbe za vse krščanske žene, katerim je materinski poklic več kakor neizogibno breme. Reči si moremo, da je božji Sin v slovesnih urah zadnje večerje svoje učence s svojim zgledom učil, da naj le s svetim spoštovanjem govore o materinstvu. V spominu na te Gospodove besede so potem bolj razumeli božjega Odrašenika, ko je na križu nad materino bolečino pozabil svojo lastno in kot hvaležen sin skrbel za njeno uteho.

Tako Kristus, in Luther? Dejal je: »Najsi se noseče in trudne in naj slednjič umrjo, to nič ne de, le pustite jih umreti, saj so zato tu.«

Dvoje pogledov na ženo mater. Kateri je naš?

(Po knjigi »Kristus in žene«)

Dobra
pijača

Zadružna klet v Ljubljani
Kongresni trg štev. 2

Ugodna
postrežba

Kaj naj bo prvo?

Zgodovina narodov nas uči, če se je gospodarstvo in družabno življenje razvijalo proti naravnim in naravnim principom, da so sledile zle posledice. Vsaka doba ima v bistvu vedno iste težave. Posamezniki kopijo premoženje, ki jim omogoča brezdelno življenje, če pa delajo, pa delajo zaradi tega, da ulečijo svojo slo po čimvečjem premoženju in da s tem nasitijo svoj napuh. Družabne razpore postajajo zaradi tega vedno bolj napete, ker se prepad med stanoviti strahotno povečuje. Take razmere pa za družbo niso prav nič prijetne in zdrave, ker rode sovraštvo. Zato družba išče poti, kako bi to stanje popravila.

Zdi se nam umestno, da danes, ko je toliko milijonov delavskih eksistenc, toliko in toliko milijonov delavskih družin odvisno od kapitalističnega gospodarstva, ki se je rodilo zaradi popolnoma svobodnega in nekontroliranega gospodarjenja, vprašamo to-le:

Ali je današnje gospodarstvo, ki se je nagromadilo v rokah nekaterih, v resnici samo vprašanje upravnega odbora, generalnega ravnatelja in tistih, ki podjetej financirajo?

Ali je v resnici vedno vzrok krize, ko se danes brez vsega odpustitja delavci, ali je to večkrat samo spekulacija, da se na ta način znižajo delavske in nameštenske plače, ko nihče ne ve, ali je to res, ker nimamo zadostne kontrole.

Ali ne nastane danes vprašanje, ki pretresa že vse države in ko grozi gospodarški polom porušiti in uničiti vse sadove dela človeških rok in ko je na milijone brezposelnih prepuščenih počasnemu umiranju, da je ozdravitev gospodarstva ne samo narodna in državna zadeva, temveč zadeva že vsega človeštva?

Ali ni vprašanje gospodarstva državni problem? Zato naj se temu vprašanju posvetijo zlasti države. Trpljenje in borba delovnega ljudstva postaja vedno hujska in zato je država dolžna, da usmeri te boje v pravo smer, v korist nje same in celotne družbe.

Borba delavstva naj gre tudi v tej smeri

Povsod drugod, v kulturnih in političnih vprašanjih se je končno lažje sporazumeti, kot pa v socialnih zadevah, ki segajo neposredno v žep. Tisti, ki imajo vsega v izobilju, niso nikdar pripravljeni odstopiti od svoje obilice pravičen del drugim ljudem. Danes vlada in odloča v vsem gospodarstvem in družabnem življenju namesto dela edino le kapital. Zlasti v industriji je delavec samo še delavna sila, enako kakor vol ali stroj. Plača je popolnoma podobna kakor živina ali blago, edino po ceni, ki jo ima na trgu. Pravice do podjetja, v katerem dela, in do izdelkov tega podjetja pa nima nobenih. Če gre podjetju slabo, tedaj se mora delavec zadovoljiti s slabšo plačo, zakaj podjetje je treba varovati in ščititi, da ne propade. Ne boste slišali podjetnika, ki bi rekel, da se hoče zadovoljiti z manjšimi obrestmi, z manjšo dividendo, da bi tako skupaj z delavstvom nosil breme, ki ga tlačijo.

Ker tudi delavec nosi odgovornost in riziko za podjetje, bi moral imeti tudi nekak pravico do podjetja, v katerem dela. Vsak podjetnik izplačuje delavcu raje manjšo plačo, kakor pa večjo, zaradi tega ostane nujno del delavčevega dohodka od njegovega dela v podjetju. Saj delodajalec tudi vedno ne more vedeti, koliko naj izplača delavcu za njegovo delo. Delavec, ki je bil dolgo v podjetju, ima tudi zaslugi na povečanju podjetja in ima s tem pravico sodelovanja pri vodstvu, ker je del svojega dohodka od dela puščal v podjetju. Tudi on je ustvarjal obratni kapital. Danes se pa s kapitalom, ki ga je pomagal ustvariti delavec, dela brez njega ali celo proti njemu. Pravilno bi torej bilo, da bi se del čistega dobička, na katerem ima tudi delavstvo zaslugi, porabil za nove delnice ali pa za socialne ustanove. Če je bil delavec pri istem podjetju več let in je izstopil iz delovnega razmerja, bi moral imeti pravico do odpravnine ali pa bi se ves ta čist dobiček, ki bi ga dobilo delavstvo, zbiral v posebnih fondih, ki bi jih delavci sami upravljali.

Ta sistem da veliko možnost uveljavljanja delavstva in njegovih pravic pri podjetju — toda socializacija to ni, ker ni pri tem zaščitena konsument ter obči družabni interes.

O mednarodni krščanski strokovni organizaciji

Krščanske strokovne organizacije v svojem mednarodnem odnosu pred svetovno vojno niso imele »internacional«, temveč le mednarodno tajništvo v Berlinu, ki ga je vodil takratni predsednik nemških krščanskih strokovnih organizacij in poznejši nemški minister Adam Stegerwald. Po svetovni vojni je bil ustanovljen Mednarodni urad za delo v Ženevi. Socialno politično zakonodajno delo se je preselilo na mednarodna tla.

Krščanski strokovničarji so uvideli, da je treba vsled novih razmer čvrstejšo mednarodno organizacijo. Zato so že leta 1919. osnovali Mednarodno zvezo krščanskih strokovnih organizacij s sedežem v Utrechtu na Nizozemskem. Predsedstvo je prevzel Švicer Scherer, tajništvo pa holandski senator Serranese. Šele na monakovskem kongresu v l. 1928. je prešlo predsedstvo na najmočnejšo organizacijo, to je na nemško in je postal predsednik nemški voditelj B. Otte.

Mednarodna zveza ima svoje članice v državnih zvezah Belgije, Francije, Ogrske, Luxemburga, Nizozemske, Španske, Češkoslovaške, Švice ter emigrantskih Rusov v Franciji in Jugoslavije ter Poljske. Zaradi odprave svobodnih strokovnih organizacij je izgubila svoje organizacije v Nemčiji in Italiji, kjer so bile najmočnejše in sedaj tudi v Avstriji. Mednarodna zveza pa vzdržuje zveze tudi z nekaterimi drugimi organizacijami, ki doslej pri njej še niso vključene. Na internacionalo državnih strokovnih zvez se naslanjajo internacionalne posameznih strok: nameštencev, zidarjev, rudarjev, prometnih uslužbencev, tovarniških delavcev, grafičnih uslužbencev, lesnih delavcev, poljedelskih delavcev, kovinarjev, živilskih delavcev, javnih uslužbencev, poštnih nameštencev, tobačnih delavcev in tekstilcev. Mednarodna zveza izdaja svoj list v nemškem, francoskem in holandskem jeziku, vsakokratne smernice in program pa odražajo njeni kongresi, ki so vsaka štiri leta. Letošnji spomladanski kongres bo izreden in bo določil novega predsednika, katerega mesto je bilo izpraznjeno z uničenjem nemške strokovne zveze. Zadnji predsednik Bernhard Otte pa tudi sam ni več živ, ker se je lani smrtno ponesrečil.

Iz knjig in revij

V zadnjem času je izšlo troje brošur, ki jih toplo priporočamo zlasti delavski mladini. KA za ljubljansko škofijo je izdala dr. A. Gosarjevo predavanje na prosvetnem tečaju KA v Ljubljani dne 30. marca 1933 z naslovom: **Gospodarstvo in vera**. Brošura govori o pridobitnem značaju gospodarstva, mejah pridobivanja, o vlogi in družabnem pomenu potrošnje ter o krščanskem duhu v gospodarstvu.

Nad vse važna je knjižica: **O čitvu in še kaj**, v kateri so dane smernice katoliškemu dijaštvu. Članke so prispevali dr. A. Ušeničnik, dr. J. Debevec, dr. A. Odar in Franc Zabret. To knjižico naj bi čital vsak delavski voditelj. Naj navedemo njeno zaključno misel: Dva tabora sta, ki se bojujeta za to, kdo bo peljal človeštvo v boljšo bodočnost: Moskva ali Rim, satan ali Kristus. To je resničen boj, vedno ostrejši in brezobzirnejši. Moskva dela s pravim satanizmom, z vsemi sredstvi, z ogromno organizacijo in občudovanja vredno borbenostjo. — Postavimo proti boljševiški organizaciji strnjeno organizacijo katoliške hierarhijske skupno, s katoliškim laikatom, t. j. organizacijo katoliške akcije!

Tretjo knjižico: **Ti si skala!** so izdali naši katoliški akademiki. Govore o papeštvu ter o njegovega pomenu in njegovi vlogi. Uvodni članek: Misi o cerkveni občestvenosti je napisal vseuč. prof. dr. France Veber. V knjižici so tudi izvečki iz važnih okrožnic sedanjega papeža Pija XI.

»Priročnik« iz delavske in nameštenske socialno varstvene zakonodaje je pred nekaj dnevi izdala Jugoslovanska strokovna zveza. V knjižici, ki obsega 110 strani, so obrazložena na poljuden način vsa najvažnejša vprašanja iz naše socialne delavske in nameštenske zakonodaje, in sicer govori knjižica o zakonu o zaščiti delavcev, o obrtnem zakonu, o zakonu o zavarovanju delavcev, o pokojninskem zavarovanju nameštencev, o vinčarskem redu, o zaposlitvi inozemskih delavcev itd. Funkcionarjem nameštenskih in delavskih organizacij bo »Priročnik« dobrodošla pomoč za orientacijo o našem obrtnem delovnem pravu.

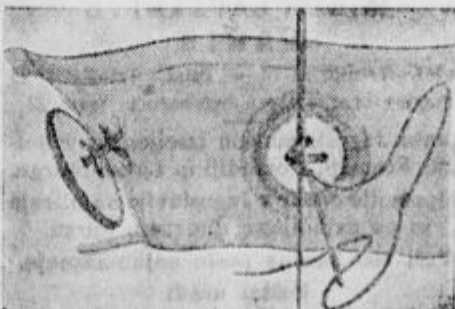
Domača vzgoja in poklic

Svobodna izbira poklica spada med najosnovnejše človeške pravice. Vsak človek mora sam najbolje vedeti, za kateri način življenja je najbolj sposoben, v katerem poklicu se bo mogel med vrstniki najbolj uveljaviti. To pa ne velja samo za naravni boj za obstanek vsakega posameznika, marveč še v večji meri za prispevanje vsakega posameznika k splošni blaginji. Le v poklicu, za katerega se čuti kdo res notranje poklicanega, se more vsega dati, izkoristiti in zastaviti vse sile, delati iz veselja, ljubezni in ne samo brezbržno vleči jarem zgolj zaradi kruha. Seveda svobodno izbiro poklica mnogokrat omejujejo socialne in gmojne razmere, v katere je postavljen posamezen mlad človek in je prav zaradi tega tudi potreben boj za pravičnejši družabni red. A tu nam znekrat gre le za načelno ugotovitev, da ima vsak človek pravico do svobodne izbire poklica, in sicer brez razlike spola.

Ta pravica prihaja zadnji čas za ženski spol znova v nevarnost. Uveljavlja se geslo: Možem delo, ženam zakon. Ne izplača se večno ponavljati itak vsem znanih dejstev, da število žensk presega število moških, da se mnogo moških noče oženiti, da že iz zdravstvenih razlogov ni vsako dekle za zakon itd. Omejimo se le na ugotovitev, da je tudi naravno materinstvo prav poklic, in sicer tako važen in usoden, kakor noben drugi; zato mora biti ravno zanj svobodna volitev prav posebno zagotovljena. In tu se moremo sklicevati na sam evangelij: ... in zopet drugi so samski, ker so si samski stan izvolili zaradi nebeškega kraljestva. Kdor more razumeti, naj razume! To je kraljevski dar božjega Odrašenika ženi, da sme biti zgolj ob sebi, brez odnosov do nasprotnega spola, ne da bi zato izgubila na svoji vrednosti, kakor v poganstvu in starem zakonu, nasprotno v svitu večnosti se pridobi.

Če pa tako naglašamo pravico, da tudi žena svobodno izbira svoj poklic, potem moramo se z večjim poudarkom naglasiti dolžnost vsake žene, da z največjo resnobo, zavedajoč se nedogledne odgovornosti za svoje ravnanje, izbira svoj poklic. Ravno v tem oziru je ženstvo v teh par desetletjih, odkar so se mu odprli poklici izven doma, hudo grešilo, ker se je v veliki meri lahko-miselno lotevalo raznih poklicev, ne da bi vsaka posameznica resno pretehtala svojo sposobnost, svoje resnično zvanje zanj. Premnogokrat sta odločala nečimurnost in častihlepe staršev in deklet. Vse se je polakomnilo zločnejših pisarniških mest; s tem je bilo dekle preskrbljeno, kakor preje le fant, sin. Nihče pa ni pomislil, kako je v takih »papirnatih« službah osiromašila ženska duševnost, kako puščobno je postalo žensko življenje. Da je bila stvar še huja, so matere pazile na to, da hčerki ni bilo treba doma niti z mezinem geniti, nikomur postreči, nasprotno so drugi, predvsem seve mati, stregli njej. Za ta del ženstva in njih starše je preobrat, ki nastopa, nekaj katastrofal-

Pravilno prišit gumb

Gumb mora biti tako rahlo prišit, da ostane pod njim dovolj prostor za rob z gumbnico. Čim debelejšje je blago, tem daljši mora biti gumb »vrat«. Enakomerno prišijemo gumb na ta način, da podložimo zgornj primerno debel predmet: šivanko za masenje, zobotrebec ali vžigalico, kakor vidimo na eliki. Ko je gumb dovolj močno prišit, odstranimo podloženo iglo ali zobotrebec, potegnemo gumb kvišku, ovijemo »vrat« pet- do šestkrat prav tesno z nitjo in potem na spodnji strani namesto vzla dobro zašijemo.

nega. In vendar je ta preobrat v resnici nujen, ako naj se ves red ne postavi na glavo.

Ženstvo mora zopet najti samo sebe, nehati dirko za moškim zgledom, iskati zadovoljstva in časti na drugih popriščih kakor moški. Naravnost obupno smešno je opazovati, kako se ženske po opiče lotevajo vsega, kar vidijo počenjati moške. Svoja najlastnejša poprišča pa docela zanemarijajo. Tako je mogoče, da celo kandidatnje za socialne poklice (zaščitne sestre itd.) pri izpitih iz teorije pač povsem zadovoljujejo, v praktičnem delu pa kažejo obupno pomanjkljivost in nesposobnost. Kaj moremo pričakovati od takih socialnih delavk, ko življenje vedno in predvsem zahteva ravno krepkega praktičnega poprijema? Pa ni treba misliti, da je samo pri nas tako narobe z vzgojo ženske mladine. V Nemčiji so te dni izvedli po vsej državi med moško in žensko mladino poklicno tekmo-vanje — izpite iz teorije in prakse, pri čemer so morala dekleta razen iz poklicne stroke odgovarjati še o svojem gospodinskem znanju. Uradno poročilo naglašja, da se je splošno opazilo, da so bila dekliška pismena dela mnogo boljše nego praktična, in dodaja, da naj bo to nauk za prepust-ljive matere.

Veliko je odvisno od domače vzgoje, da se zdravo preusmeri dotok ženskega narasčaja v razne poklice, da dobimo resen, poraben nov rod bodočih mater in gospodinj, učiteljic, zaščitnih sester, gospodinskih pomočnic itd. Pa tudi vsaka zdravnica in znanstvenica mora iz domače hiše prineesti v šolo in življenje vzgojo, ki bo preprečila, da bi izgubila samo sebe in brez pravega znanja segla po poklicu, kateremu ne bi mogla ničesar svojega dati.

MODNE NOVOSTI

Kite se vračajo...

Moda docela moških frizur za ženske se je zelo hitro ugnala in izgnila. Ostali pa so kratki, pristrizani lasje, ker je to zelo praktično in za moderne prometne in sportne razmere. Ter poklicno življenje akoraj neizbežna zahteva. Vendar se vse zdi, da kani moda znova uvesti tudi »okitene« ženske glave. Trdovratno se podaljšujejo lasje v zatilniku in večejo v čop — še korak in kita bo tu! Newyorški, londonski, pariški in rimski modni listi ji vztrajno pripravljajo pot. Nekateri jo napovedujejo že za prihodnjo zimo... Če bo res, bodo delali lasničarji zopet izvrstne kupčije, ko bodo ženskam prodajali pred leti odrezane lase v obliki umetnih kit — saj pristne kite ne zrastejo čez noč na povelje! Tembolj se bodo postavile za lastnimi kitami tiste redko sejane žene in dekleta, ki so kljub vsej noši in modi vztrajale pri starem in se niso dale ostriti.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

N.G. — Težave mene se dajo tešiti ali blažiti na razne načine. Opustiti treba, kar komu draži živce ali večja polnokrvje. Priprosta in glede rednih snovi manj izdatna hrana, več gibanja na prostem, previdno vtrjevanje z vodo in zrakom so v nepretrganih primerih zadostna sredstva. Zaprtim ženam svetujemo »odvajajočo« prehrano, časih tudi lažja čista. Pri polnokrvnosti se priporoča puščanje krvi, posebno na spomlad, ki se o potrebi ponovi jeseni. Topliško zdravljenje je manj priporočljivo, bolj morda podnebno, kjer je več priložnosti za gibanje (hoja, kopanje, plavanje, veslanje itd.). V poletnih mesecih so zdravila v obče odveč.

V. J. — V. Revmatizem »malih« sklepov, kakor so v rokah ali nogah in posebno v prstih, je večkrat prav za prav protin ali putika, ki se mora zdraviti drugače kakor revmatizem, predvsem s premenjeno hrano. To si daje vsekakor ugotoviti! Toplota v kakršnikoli obliki, previdno sončenje, radioaktivne toplice pridejo v poštev pri obeh načinih obolenja. Če je vaša bolezen revmatična, poskusite obloge ali ovitke s presnim mlekom okoli bolnih prstov. Te obloge pokrijte še z volnenim ali flanelastim blagom, da se bolni sklepi dobro ogrejejo v ovitkih. Vsak večer po dve uri šest tednov po vrsti. Poročate o uspehu!

I. T. — Revmatizem naj vam svetujem zdraviti, ko mi pišete o njem samo, da vas ne pusti od dveh zjutraj naprej več spati! Če vam je po mojem lanskem nasvetu koristilo sončenje in po mlečni obkladki tako, da vam je revmatizem dal mir do novega leta, kar ponovite zdravljenje! Vaših tedanjih tegob se pa več ne spominjam več, pisem ne hranim.

Ista. Živčni revmatizem je nekakšno revmatično obolenje živcev, ki nima vzročne zveze s tesnobnimi motnjami, ki so bolj duševnega izvora. Menim, da vam zdravljenje revmatičnih tegob v toplicah ne more škoditi z ozirom na vašo plašljivost, morda vam bi celo koristilo v obojnem pogledu.

Ista. O razboljeni vaši miselnosti priča tudi vprašanje, ali naj se otroška golša zdravi z jodovim mazilom, ki mu je bilo predpisano, ki ste ga tudi kupili in po šestih mesecih niste začeli rabiti, ker se bojite, da se otrok vtegne zastrupiti s to mažo. Gorje vašemu otroku in vam, ako se kmalu ne rešite iz dvomov in praznih strahov! Ko se že zavedate posledice svoje neodločnosti in razdvojenosti, ravnajte se po nasvetih drugih ljudi, posebno takih, ki se morajo zavedati odgovornosti za svoja navedila. Sicer se vam utegne primeriti, kakor slovitemu oslu, ki je zavoljo lakote poginil med dvema

kupoma krme, ker se je pomišljal, katera naj se loti.

R. S. — S. Keloid je bolesta razrast brazgotine po operaciji ali drugačni poškodbi. Navadno se brazgotina skrči, pri nekaterih ljudeh pa se bohotno razrašča kakor pri zlih novotvorbah. Zdravljenje te bolj redke nadloge je navadno sitno, ponovno izrezovanje brazgotin, krajevno obsevanje s kremenastim svetilom, rentgenom ali radijem pomaga, če se splošno bolnikovo stanje izboljša (prememba hrane, podnebja in drugih življenjskih okoliščin). »Eroid«, kakor pišete vi, je meni neznan pojav, po opisu sodim, da gre za keloid.

Isti. Spahovanje po nekkih (težjih) jedeh da vas nadleguje in moti še druge? Noben želodec ne prenaša vsega in vselej! Opustite tiste jedi, ki jih poznate zavoljo njih sitnarjenja, popolnoma ali za nekaj časa, t. j. nekaj mesecev, da se vam spahovanje poleže. (Kajpada je za urejeno prebavljanje potrebno tudi zadostno telesno gibanje!) Potem poskušajte z eno ali drugo košljivo jedjo prav oprežno, da jo živčate izprva prav v majhnih množinah in dobro prežvečeno. Morda se vam želodec iznova privadi na njo brez odpora. A ne poskušajte dveh ali več takih košljivih jedi hkrati! Tako se polagoma utrdite, da prenesete če ne vseh, pa vsaj večino jedi, ki se vam nudijo in si jih ne morete izbirati.

Isti. Tisto premikanje drobovja ni nič posebnega, še manj pa nevarnega! Vse, kar je živo, se pregiblje, dokler je živo. Zato pustite zadevo kar v nemar!

A. B. — S. Brezov sok, ki se dobiva iz nalašč napravljanih ran rastočega brezovega drevja, vsebuje precej sladkorja. Ta sok je v pristnem stanju ali povzet (»brezovo vino«) ponekod v rabi kot domače sredstvo zoper protin, obistne bolezni in za čiščenje krvi. Učinkovitost brezovega soka zoper bolezni ni splošno priznana.

Ista. Brezov čaj (iz brezovega listja) je bolj znan kot domač pripomoček zoper vodenico, ker pospešuje izločanje seča. Tudi zoper kameenje v obistih ali mehuru ga ponekod priporočajo.

Ista. Brezov cvet je s pomočjo vinskega cveta napravljen izvleček iz brezovega listja. Temu izvlečku pripisujejo (nekateri proizvajalci) ugoden učinek na rast las in okrepitev lasišča.

Ista. Brezov katran, iz brezovega lesa žgana smola, se rabi tudi v zdravstvu kot dodatek k mažam zoper kožne bolezni.

Ista. Brezovo olje, pripravljeno po vzorcu leskovega olja, je v toliko zdravilno, v kolikor je kot vzgojno sredstvo potrebno in uspešno.

nje krmili; tudi pripravljamo kurivo z brezopotrebnim kuhanjem. Med vsemi krmili je edino krompir, ki ga nikdar ne krmimo prasičem sirovega. Pa tudi krompir ni priporočljivo kuhati. Boljše kot kuhanje je parjenje krompirja v brzoparilnikih. Vodo, v kateri se je krompir paril ali kuhal, zlijemo proč radi strupene snovi z imenom solamin, ki preide pri parjenju ali kuhanju iz krompirja v vodo. Če krompir parimo v brzoparilniku, se v njem bolje ohranijo redilne snovi. Brzoparilnik nam prihrani kurivo, pa tudi delo in čas. Od ostalih krmil parimo v brzoparilniku strniščno repo in kole-rabe, toda le tedaj, če jih krmimo prasičem v velikih množinah. Včasih smo prisiljeni kuhati ali prekuhati takšna krmila, o katerih menimo, da bi utegnili škodovati zdravju prasičev, n. pr. stari kuhinjski odpadki, mesarski odpadki itd. Tudi posneto mleko in sirotko prekuhamo, ako sumimo, da so v njih bolezenske kali. Vsa druga krmila pa, zlasti različna zelena krmila, krmsko peso, mlado pokošeno in posušeno deteljo, rezanico strniščne detelje, buče, otrobi, žitne in druge zdrobe, krmске moke, oljne pogache itd., pokladamo prasičem vedno le sirove. — Ker ste še neizvešan v evinjereji, kakor pišete, vam priporočamo, da greste o priliki na kmetijsko šolo in se tamkaj poučite, kako je treba prasiče krmili in vzrajati ter pitati.

Zatiranje kaparjev na palmah in vrtnicah. P. H. P. K. — Na palmah in vrtnicah so se vam zaredile uši, ki izgledajo kakor bele ploščate manjše in večje pike. Proti njim ste uporabili tobačni izvleček, denaturiran spirit, mazavo milo in kvasijo, toda vse brez uspeha. Četudi so uši po mazaanju izginile, so po 14 dneh bile zopet tu. Želite vedeti za uspešno sredstvo proti tem škodljivcem. — Iz vašega opisa moramo sklepati na koparje, ne na uši. Sredstva, ki ste jih uporabljali so vsa uspešna, toda ne trajno. Z njimi uničite sicer kaparje in uši, v kolikor jih sredstvo doseže, toda vedno ostane še kje skrit kak škodljivec ali njegova zalega, ali pa pride od drugod ter se razmnoži. Zato morate skropenje ali mazanje ponoviti takoj, ko se nadloga zopet pojavi. Samo z vztrajnim uničevanjem se jih lahko odkrižate. Palme, ki

jih držimo v stanovanjih, često napadejo kaparji. Da jih prej očistimo, jih po namazanju postavimo na sonce, ki jih v nekoliko dneh popolnoma odpravi.

Kako zatrem predenico na detelji? A. S. K. Lansko leto ste že med mlado deteljo opazili predenico in se bojite, da bo letos nastopila še v večji meri. Preprečili bi jo pa radi, da vam ne napravi večje škode. — Predenica je huda zajedavka detelje, ki uniči nekatera leta velik del deteljišč. Njena škoda je tako znatna, da so se državne oblasti vseh kulturnih držav čutile primorane izdati posebne uredbe proti njenemu razširjanju. Tako mora biti pri nas preiskano vse deteljno seme, ki prihaja v promet, po preizkusni postaji, ki je dolžna vse vreče semena zapečatiti z lastnim žigom. — Predenico zatiramo na različne načine. Že sedaj spomladi moramo večkrat pregledati deteljišča, če se ne pojavlja kje ta zajedavka. Dokler se še ni razpela, jo je še lahko uničiti. Okužena mesta pokosimo en meter na okrog, košnjo pograbimo na sredo, jo posušimo in sežemo. Nikakor pa jo ne smemo pokrmiti, kajti njeno seme gre neprebavljeno skozi živalski želodec. Pokošena mesta polijemo z raztopino zelene galice ali čilkega solitra ali kalijeve soli, ki zamori vse klice predenice. Če je pa predenica že v cvetju, tedaj potrosimo okužena mesta s slamo, polijemo s petrolejem in zaigemo. Kjer je pa deteljišče metno prepreženo s tem pleve-lom, ga je najbolje preorati in na tistem prostoru več let zaporedoma gojiti okopavine. V bodoče se boste pa najbolje ubranili te zajedavke, če boste vedno sejali popolnoma čisto deteljno seme.

Živinozdravnik

A. G. v O. Imam kobilu, ki dobi drisko, če se pase, ali če spremeni krmo. Kaj mi je storiti? — Kakor je videti, je Vaša kobila zelo občutljiva za zeleno krmo. Zaradi tega ne smete kar nenkrat zamenjati suhe krme z zeleno, ampak polagoma. Sedaj postite kobilu en dan, da se črevesje nekoliko izprazni, potem jo pa krmite s suhim senom, če le mogoče s hribovskim, ne s ložnino. Nato šele pridajajte v začetku prav malo, pozneje vedno več zelene krme, če le mogoče njivine. Tako se bo črevesje polagoma privadilo zeleni krmi. Če bo pa kobila kljub suhi krmi imela še drisko, je znamenje, da je dobila črevesni katar. Da pa črevesni katar ne zastara, ga je treba takoj v začetku zdraviti s pomočjo živinozdravnika.

Pravni nasveti

Dimnikarska tarifa. H. B. Maksimalni cenovnik za dimnikarska dela je bil objavljen v »Službenem listu« št. 91 z dne 16. novembra. Ako mislite, da vam ne računa po tarifi in se ne morete z dimnikarjem pogoditi, se lahko obrnete na obče upravno oblast, da reš spor. Mi vam ne moremo povedati, koliko je smel v vašem slučaju dimnikar računati, ker ne vemo točno, kakšna dela je opravil.

Založena hranilna knjižica. H. I. L. Prijateljica A. je poslala B. naj-nosi njen denar v hranilnico. Prijateljica B. je to sprejela in je skozi 8 let naložila približno 9000 Din. Ni bilo rečeno, v katero hranilnico naj nosi, niti na kakšno ime naj se glasi knjižica in tudi prijateljica A. ni zahtevala od B. knjižice, niti ni vprašala, kje je denar naložen. Prijateljica B. je pred kratkim nenadoma umrla. Zaprta ni nič premoženja, komaj za pogreb je bilo. Hranilna knjižica se ni nikjer našla. Kaj storiti? — Malo je verjetno, da bi B. nalagala denar pod izmišljenim imenom. Najbrž ga je nalagala na ime prijateljice A. ali pa na svoje. Poizvedite pri posameznih denarnih zavodih, če imajo hranilne vloge na t dve imeni: identiteta vlagateljice se bo dal na ta način dokazati, da bo A. povedala, kdaj je dala B. posamezne zneske, da jih vložil v hranilnico. Te podatke mora A. vedeti, sicer ne bi vedeli, da ima že 9000 Din prihrankov. Poizkusite, morda bo imela A. sedaj več sreče, kot je doslej pokazala brige za svoje prihranke. — V drugem slučaju poizvedite naravnost pri hranilnici v S., če je v tem času O. naložil kaj denarja; če se vsota ujema, tožite zapuščino O-ja na izplačilo zneska, ki ga je naložil s posredovanjem B. za C.

Kupljeno in plačano kolo. F. P. Kupili ste kolo in se dogovorili, da plačate kupnino 1900 Din v 19 obrokih. Med časom odplačevanja je trgovec prišel v konkurz in je trgovino z vsemi terjatvami prevzel njegov bivši tihi kompanion. Ta vam je poslal opomin, češ, da en obrok 100 Din in vključen in zahteva ponovno plačilo obroka in stroške opomina ter stroške prevoza ter t ključavnico. Ker imate v rokah 19 odrezkov poštinih položnic o plačani vsoti 1900 Din, vprašate, če ste dolžni plačati stroške opomina in ponovni obrok. — Plačati morate le vsoto, navedeno v računu, za več zaračunano ključavnico in stroške prevoza, ker niste radi teh postavk takoj ugovarjali. Za plačilo obrokov ste dobili na razpolago poštne položnice, glaseče se na račun trgovca. Čim ste torej predali denar na pošto, se smatra, da ste v redu plačali dolžni znesek. Če imate v rokah vse pobutnice poštinih položnic, se vam tožbe ni bati.

Brezplačne usluge. F. P. L. J. Neki znanec-trgovec je po vašem naročilu leta 1928 dobavljal stavbni material in preskrbel voznišče za prevoz materiala. Ko ste zahtevali račun, ste mu rekli, naj računa tudi svoj trud. Odgovoril vam je pismeno — kar je tudi ustmeno večkrat ponavljal — da je njegovo delo prijateljsko in da ni nič na računu. Po vašem mnenju je trgovec že s tem zaslužil, da je posredoval več vagon-skih pošiljk in so tudi vozniki in delavci pri njem v glavnem postili svoj zaslužek. Sedaj se je razmerje med vami in njim, trgovcem, ohladilo in vprašate, če bi lahko naknadno kaj računali. — Bodite brez skrbi. Ker imate tudi pismene dokaze za to, da je bilo vse izvršeno prijateljski in zastonj, ne more naknadno trgovec zahtevati plačila. Sicer pa zastarajo vse terjatve za dobavo stvari ali izvršitev del v trgovskem obratu v 5 letih.

Obrtnik. A. S. P. Ker ste se izrečno dogovorili, da bo delo brezplačno in ste ta pogoj ponovili pred začetkom izdelovanja okvirjev, ne more sedaj po izvršenem delu zahtevati obrtnik plačila za delo. Če bo zahteval od Vas odškodnino za obrabo orodja in uporabljeni dodatni material, boste to morali nadoknaditi, ker pri daritvah v domu velja, da si je darovatelj hotel naložiti prej manjše kakor pa težje breme.

Izplačilo dediščine sestr. F. S. Glede izplačila dediščine Vaši sestri spada ta Vaš dolg pod zaščito in smete v smislu uredbe dediščino izplačati v 12 letnih obrokih. Če sestra pristane na zmanjšano dediščino — ker je vrednost kmetijskih posestev padla od leta 1929 dalje — Vi pa ste pripravljeni zmanjšano dediščino v dveh letih izplačati, lahko ta dogovor napravite pri sodišču v obliki izvršljive

poravnave. Če pa sestra sama ne popusti od že priznane ji dediščine, ne morete tudi s ponovno sodno cenitvijo niti s tožbo sestru na to prisiliti. Saj v obratnem primeru, če bi vrednost zemljišč narasla, tudi Vas ne bi mogla sestra prisiliti, da ji izplačate večjo dediščino.

Slabo popravljena budilka. N. S. Budilka je bila dva meseca v popravilu pri urarju, ki je računal 25 Din za popravilo. Sedaj ste po nekaj dnevih opazili, da Vam budilka prebiteva za 45 minut dnevno in tudi urar je ne more spraviti v red. — Če mislite, da je urar nestrokovnjaški popravil uro, tako da jo je skvaril, lahko zahtevate od njega vrnitev zneska 25 Din, ki ste ga plačali za popravilo. Vendar bi v primeru spora morali zvedenci ugotoviti, kako se je to nestrokovnjaško popravilo izvršilo. Ker je to težko dokazati, odsvetujemo pravdo. Za bodoče Vam svetujemo, da daste uro v roke priznanemu, zanesljivemu urarju.

Akacije na meji. I. C. A. Od sosedu smete zahtevati, da poseka vse veje, ki segajo v Vaš zračni prostor. Ne morete pa zahtevati, da sosed poseka debela akacije, ki v zgornjem delu segajo v Vaš zračni prostor, pač pa se morajo na teh deblih oklestiti veje. — Lastnina drevesa se določa po deblu, ki se dviga iz zemljišča; ako raste deblo sredi meje, je drevo skupna last. Tako drevo lahko posekate in les razdelite.

Obveznost zakonskega moža. A. N. L. Mož ni dolžan plačati za ženo tistega dolga, ki ga je ona napravila, še preden sta bila poročena. Šele od poroke dalje je mož dolžan skrbeti za plačilo izdatkov skupnega gospodinjstva, odnosno za dostojno vzdrževanje žene. Le v tem okviru storjene dolgovne žene je dolžan plačevati zakonski mož.

Navidezno varčevanje. J. E. V. Hčerki nameravate izplačati doto, vendar pa iz raznih vzrokov nečete tega storiti pred notarjem. Vprašate, če je pismeno potrdilo hčerke dovolj, da ne bi mogla po Vaši smrti zahtevati dolžnega deleža. — Če se hčerka pred notarjem podpisne na izjavo, da je prejela doto in da se odpove vsem nadaljnim zahtevkom proti Vam, oziroma Vaši zapuščini, ne bo mogla — radi te formalno pravilne odpovedi, sestavljeni v obliki notarskega zapisa — po Vaši smrti več zahtevati nujnega deleža. Če pa hčerka sama podpisne navadno potrdilo o popolnoma izplačani doli, lahko po Vaši smrti še vedno zahteva dopolnitev nujnega deleža, če sedaj izplačana dola ne znaša nujnega dolga. — Bolje je, da Vi sami to zadevo še uredite s pomočjo notarja, kakor pa, da pustite možnost, da se po Vaši smrti hčerka pravda s svojim bratom.

Bolezen in beda. I. K. Imate doma sestro, ki je iz bolnišnice odpuščena kot neozdravljiva bolna na jetiki. Ker je sestra radi večletne bolezni popolnoma izčrpana in brez sredstev, sami pa kot delavec z družino živite le od dela svojih rok, vprašate, kdo bo v primeru smrti moral poskrbeti za pogrebne stroške. — Ker je sestra polnoletna in brez sredstev, je dolžna za njeno preživljanje skrbeti domovinska občina. Ta je tudi dolžna poskrbeti za najnujnejše izdatke pogreba v primeru smrti. — Poskusite s pomočjo občine sestro spraviti v hiralnico, kjer bo imela boljše nego, Vaši otroci pa bodo obvarovani pred okuženjem.

Dvakrat zavarovana. M. S. S. Radi prigovarjanja zastopnikov dveh različnih zavarovalnic ste dali svojo hišo zavarovati pri eni, nato pa še pri drugi zavarovalnici. Ker je zavarovalna veota še enkrat večja od prave vrednosti, bi radi znižali zavarovanje. Ali je to mogoče? — Če se obe zavarovalnici ne sporazumeje in pristane na znižanje, morate prvo leto plačati premijo pri obeh zavarovalnicah, kakor ste se zavezali s podpisom zavarovalne pogodbe. Po enem letu se lahko odločite za eno ali za drugo ali pa za znižanje pri obeh. Škodo imate v tem, ker v primeru požarne nesreče dobite izplačano le dejansko vrednost povzročene škode, kljub temu, da ste plačevali premije za še enkratno vrednost.

Mašna ustanova. J. M. P. Način nameravane izvedbe mašne ustanove je s pravniškega vidika povsem pravilen. Vendar pa kljub temu vprašajte pri škofjskem ordinariatu, kjer Vam bodo — poznavajoč krajne razmere — gotovo nasetovali najprikladnejši način rešitve.

C. O. F., Ljubljana. Vprašanje ni jasno. Natančno poizuite, kaj da želite vedeti.

Izplačilo dote. V. D. — Odgovor je bil objavljen 15. aprila t. l. Ako ste bili ob času nastanka terjatve kmet, spadate seveda pod zaščitno znane uredbe o zaščiti kmetov. (Nadaljevanje na 12. strani)

Kmetijski nasveti

I. T. K. g. — Voluharja ni prav lahko zatreti, ker ga je težko dobiti v roke. Lov na voluharje bi dosegel uspehe le tedaj, če bi ga morali vsi posestniki na svojih zemljiščih pokončati, ker se sicer preseli na naš vrt od drugod. Kjer pa se pojavi, je treba iti seveda nadenj. Za pokončevanje voluharjev je treba vedeti za njegove rove in bivališča. Te ugotovimo tako, da znane rove »krčice« odpremo z lopato ali motiko. Voluharju svež zrak ne ugaja in zato odprte rove znova zabarikadira. S tem se pa voluhar izda, da gospodari v nanovo zaprtem rovu. V rovu mu nastavimo vabo (korenje, peteršilj itd.), ki je zastrupljena z »Zelio« pasto. Voluharja ugonobi tako strup. Lovimo ga pa tudi v posebne klešče za lovljenje voluharja. Klešče, namazane s svežo prstjo, nastavimo v rovu. Voluhar se po rovu spreha radi hrane ali zapiranja rova in se tako ujame. Voluharja tudi preganjamo s parcel ter pred njim zavarujemo korenine posajenega drevja z gosto mrežo. Ta dva načina pa sta slabša in dražja. Popolnoma zanesljiv pa ni noben način, posebno ne, če si ne privoščijo voluharja vsi sosedje in res vse voluharje polove. Prav pa bi bilo, ko bi se z zakonom uredila popolna ugonobitev takih škodljivcev, kot je voluhar in zajec. Zaenkrat pa je že tako, da si mora kmet sam pomagati. Pri taki zakonodaji pač nimajo interesa krogi z lahkim zaslužkom.

Kako odpraviti kurje uši? Dal sem temeljito očistiti kurnik (z arborinom in apnom), izmenjal sem vso slamo v zaklopnih gnezdih ter iste polil z raztopino arborina, pa vse skupaj nič ne pomaga. Izgleda, da bom moral vsako kokoš posebej ali kopati ali pa naprašiti s kakim praškom. Par kuram sem obrezal zadaj, kjer imajo največ uši, vse perje do kože in jih potem poskropil s lahko raztopino arborina, izgleda pa, da tudi to ni učinkovalo. Mojim kokškam je dostopen i pesek i »leše« (prah od premoga) v dovoljni meri, da se lahko v pesku kopeljejo, pa tudi to ne pomaga. Svetujete mi sredstvo in način učinkovitega zatiranja uši pri kokoših? F. M. R. Sv. D. — Kurje uši so trdožive živali in jih je treba temeljito in vsestransko zatirati pri posameznih kokoših s primer-nimi sredstvi, med katerih ne spada arborin, pač pa mrčesni prašek in pa zmes, ki jo napravite iz desetih delov jedilnega (bučnega ali podobnega) olja in enega dela janceževga olja. Vse kokoši morate temeljito poprašiti z mrčesnim praškom ali pa namazati z navedeno oljno zmesjo po vseh njih delih od glave pa do repa, ker uši so po celem kokoškem telesu, zlasti pa ob spodnjih delih (ob cevkah) peres in koži. Opazili boste lahko, da se uši trdovratno držijo zlasti vrh glave. Čez osem dni morate ponovno poprašiti ali pa namazati posamezne kokoši, da uničite še one uši, ki so izlezele iz jajc ali gnid šele po prvem poprašenju ali namazanju. Istočasno morate temeljito očistiti, v kolikor tega še niste storili, vse dele kurnika, gredelj, gnezda itd., ker bi sicer lahko dobile kokoši zopet uši tu ali tam v kurniku. Vse smeti iz kurnika in slamo z gnezdi sežgite. Vso opravo v kurniku gredelj, zaklopna gnezda i. dr. nesite ven na prosto ter jih temeljito osnažite in zmijte z vročim lugom. Dalje napravite srednje gost (ne predelek) apneni belež (belilo ali apneni mleko), kateremu prišajte okrog pet odstotkov kreolina ali lizola in nekoliko terpentinovega olja. S tako pripravljenim apnenim beležem pobelbite strop in stene v kurniku kar najbolj skrbno, da prodre ta tekočina v vse sklade, špranje in razpoke, ki jih tudi skrbno zadelajte

in zamažite. Preredek apneni belež ne doseže pravega učinka. Apneni belež polijte in razmažite ga tudi po tleh v kurniku, da tudi tamkaj uničite mrčes ter zadelite in zamažite morebitne sklade in špranje. Če se je med tem posušila z lugom osnažena oprava, pobelite tudi to z apnenim beležem. Kratko rečeno, vsi deli kurnika in vse, kar je in spada v kurnik, mora biti temeljito prečiščeno, ker le tako zatrete uši in tudi morebitne druge zajedavce, pršice, bolhe itd., ki se lahko skrivajo zlasti po skladih, špranjah, razpokah, gnezdih, na gredljih itd. Za očiščenje in razkuženje kurnika lahko uporabite tudi spraseno živo apno, s katerim dobro poprašite kurnik in njegove dele. V kurnik ali v kakšen pokrit prostor ob kurniku postavite primerno velik nizek zaboj. Pripravite mešanico iz drobnega peska in lesnega pepela. Na vsakih 10—20 delov te peščene in pepelne mešanice prišajte še en del žveplenelega cveta (žveplenege prahu) ali mrčesnega praška. Tako pripravljeno mešanico nasujte v zaboj v toliki množini, da si kokoši lahko napravijo v njej pri kopanju plitvo jamo. V takšni kopelji se kokoši tudi olajšajo svojih zajedavcev. Kakor prašenje ali mazanje kokoši, ponovite po osmih dneh tudi beljenje in zadelaite morda zopet nastale špranje in razpoke v kurniku. S takšnim postopanjem boste uničili kurje uši pa tudi druge morebitne zajedavce. Ko se znebite kurjih uši, potem glejte, da bo povsod v kurniku vedno vse čisto in snažno, ker snažnost je najboljše sredstvo proti vsem kurjim zajedavcem.

Ker sem še neizvešan v svinjereji, prosim za pojasnilo, kaka hrana bi svinjam boljše ugajala, kuhana ali sirova? Z. A. M. — Vsekakor ugaja prasičem sirova hrana bolj nego kuhana. S kuhanjem napravimo krmila manj redilna in uničujemo v njih predvsem za življenje važne vitamine. V marsikaterem svinjaku, kjer kuhajo za prasiče vsa krmila, rastejo prasiči radi tega slabo, ker ne dobijo v krmi dovolj vitaminov, ki pospešujejo rasto. To se opaza še zlasti tedaj, če prasiči ne pridejo nikdar v tekalnice ali na prosto, kjer bi si poiskali sirovo krmo. Tudi okusnost in prebavljivost krmil zelo trpi radi kuhanja. Vseemu temu se pridruži še zguba časa, ki ga porabimo za kuhanje in pripravljanje.

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE
PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izselencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064 04 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,
HOLANDIJA: No. 1458-05 Ned. Dienst,
LUKSENBURG: No. 5967 Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Vital Voduček: Nedeljske misli

Skoraj je uganka, kako se je katoliška Cerkev tekom dvatisočletnih zmed mogla ohraniti. Navadno mislimo pri tem samo na boje in preganjanja, ki jih je morala Cerkev pretrpeti. Res je zgodovina Cerkev zgodovina nepreslanih bojev. Res so bila strašna stotletna preganjanja, a iz njih se je vedno snova dvignila krščanstvo očisteno. In taka očistena je bila Cerkev celo koristna in potrebna. Ne, v preganjanjih ni bilo nikoli bistvene nevarnosti za katoliško Cerkev.

Skrivenost dvatisočletne ohranitve leži drugje. Ni to čudno, da posamezen človek lahko uredi svoje mišljenje v enolen dosleden sistem. A da se religiozni nauk tekom dva tisoč dolgih let pod vplivom tolikih kulturnih razdobj in pod pritiskom neštetihih religiozov in filozofskih zmed in zmot tako dosledno enolično razvije, to je čudovito. Najrazličnejši graditelji najrazličnejših časov so gradili na tej zgradbi, a še jo pogledamo, še nam zdi, kot da bi bila delo ene roke. In še bolj čudovito se nam zdi ta zgradba, če pomislimo, kako je nastajala prav za prav brez enoličnega načrta. Mahoma nastanejo čisto nova vprašanja, novi, dosedaj neznanji problemi. Različna mnenja se pojavijo, celo do boja pride, večkrat grozi razcepilost. Sedaj mora priti odločitev. In ko

pride, mora držati za vse veke. Ena sama določba dogmatično obveznega značaja, ki bi jo morali pozneje zavreči kot neuporabno, bi uničila avtoriteto Cerkev za vse čase. En sam napačno vzidan kamen lahko zruši vse.

Ali niso padali filozofski sistemi drug za drugim? Ali ni bila znanost že stokrat prisiljena zavreči danes, kar je včeraj s triumfom razglasila? Ali ni vsako novo odkritje odkrnilo kos tega, kar je bilo do tedaj znanstvena dogma? Previdni smo postali in govorimo najrajši samo še o teorijah. A primerjajmo s tem korak katoliške Cerkev, ki je v preteklem stoletju razglasila pred vsem svetom nezmožljivost papeškega nauka, a ne samo v bodoče, ne, nezmožljivost tudi od Petra do danes! Kakšna nezasišana gotovost je v tem, sankcionirati nauke dvatisočletne preteklosti brez strahu za eksistenco Cerkev.

Skrivenost je ta naša trdnost, kadar gre za Kristusov nauk, za dogmo — saj v drugem smo se že večkrat zmotili — in kljub do te skrivnosti leži v besedi Gospodovi današnjega evangelija: »Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo učil popolne resnice.«

(Jan 16, 13.) (Po Em. Fiedlerju.)

K. H. Heise: Slonček

Bilo je tik pred nastopom deževne dobe in lovska ekspedicija na veliko divjačino je bila priključena, da se pripravi na povratek iz veličastnega živalskega v raju v tanganijskem ozemlju.

Črni lovci so bili z občudovanja vredno spretnostjo opravili svoje delo. Čitali so v listih divjine kakor v odprti knjigi in ekspedicija je napolnila svoje kletke z mladimi cebrami, žirafami, antilopami in raznovrstno drugo divjačino. Samo vroče zaželenega slonjega mladčka je še manjkalo v našem otroškem vrtcu.

Sivi velškani so se bili znali doslej izogniti vsakemu zasledovanju. Pripadniki tega predpotopnega plemena niso nesmrtni, pokoriti se morajo zakonu divjine, ki leči starost in oslabelost s smrtno. Nikdar pa ni najti poginolega slona ali le sled njegove mrhovine ali katerega njegovih dragocenih čakanov. Domačini trde, da velja v tajnostnem kraljestvu rilčarjev običaj, po katerem stari orjaki, ko čutijo, da se jim bliža smrt, zapuste čredo in se umaknejo na prastara slonja pokopališča v nepristopnih močvirjih, kjer jih brez sledi požro blatna brezna pravarji.

Naši vodniki so domnevali, da se bližajo zelenemu grobu takega bajnega slonjega pokopališča. Dvakrat smo bili že v dalji opazili čredo slonov, enkrat v jutranji kopelji, drugič na njihovem tekaštvu. Zdaj smo slednjič zadeli na popolnoma sveže sledi debelo kožice. V poteptani podraščini so se še kadili odpadki, odrgnano listje in polomljene veje se niso bile ovene.

Ko smo obšli stepno jaso, smo zagledali sivo kmeto predpotopnih živali. Za gostim grmovjem so se pomikali orjaški hrbi, kakor da bi se prevrivalo sivo skalovje. V eter je bil ugoden. Neslišno so se plazili lovci palec za palec bliže orjakom. S skrajno previdnostjo so polzeli skozi visoko steno papirusovih stebel, za katero je velškanski samec s svojimi čekani čistil goščavo. Ob vsakem premiku stebrih nog je padalo in se lomilo rastlinje. Par telet je storkljalo in topotalo poleg materinih živali.

Kri je butala v sencih in po žilah. A orjaški trobeci so mirno trgli šope sočnega zelenja in jih basali v smešno rožnate gobce.

Tedajci je orjaški samec vodnik vohaje dvignil svoj svočrni rilce v zrak. Sumljivo je občutili ud tipal po zraku v našem pravcu. Neznaten gib roke — morda za nadležnim rojem moskitov ali tih prasket trhle suhljadi, ki se je lomila pod nogami, je bil zbudil njegov sum. Istočasno so šinili kvišku še drugi rilci in liki antene začeli otipavati zrak.

Potem je vodilna oči jezo zacpetala s prednjima nogama. Male oči so se srdito svetile in grozeče sta plahutala fantastično velika uhlja. Močno je zatrobotal, pri čemer je vsa čreda ko odzvenela obstala.

Prežečo tišino je raztrgal strel iz težke lovske puške. Neposredno je sledil še drug strel. Čredo je v trenutku požrla goščava. Pred nestvori se je brez upora lomila stena debel in stebel in jim odpirala pot. Na opustošenem bojišču sta se grmadili le dve meseni gori. Samec je bil mrtev. Kroglja mu je bila skozi uho prodira in ga bliskovito je imel seve pretirane nazore o tem. Tako je tedaj ležal in se ni napol zapustiti mrežnice, v tem, ko je kača navpično vzravnanja stala poleg njega in napeto stražila. Kobra obročarka more v stanju strahu ali jeze vstrgati v tem položaju skoraj neomejeno dolgo, posebno če predmet, ki je vzbudil njen sum, ostane viden. To je bila v tem slučaju njihajoča mrežnica. Stotnik je ležal kolikor mogoče mirno in upal, da se bo kači slednjič vsa stvar zdela preneuma ter bo vsaj okrenila glavo, ki je lebdela komaj 30 cm nad njegovim ledjem. Ali ne — vražja mrežnica se ni hotela umiriti, in vsakokrat, kadar je mož skušal priti iz nje, se je kobra še strmeje vzpela in sekala proti njemu.

Hotel je poškliliti čez rob mrežnice, tedaj ga je zadel na vrat in lice tenek curek kačjega strupa, a po vsej sreči je ostalo oko neprizadeto. Zdaj mu je strah zares prešel v kosti. Spomnil se je, kaj vse je bil že grozljivega slišal o kačah. Saj kobra obročarka baže niso samo v stanju, da koga takoj oslepe, marveč so ljudje za strupom, ki jim ga je kača brizgnila v oči, tudi že umrli. Obročarka so baže vedno bojovite in morejo dohiteti še tako hitro bežečega človeka. Ni mu kazalo torej drugega, kakor kar mogoče mirno ležati. Pozneje je pravil, da še nikdar v življenju ni bil v tako neprijetnem položaju: štiri leta v strelskih jarkih na Francoskem ni bilo nič v primeri s temi minutami.

Slednjič se je ob običajnem času vrnila s sprejema njegova žena. In zdaj se je razburjenje šele prav začelo! Foxterrier se je s tem živalim lastno neustrašenostjo nemudoma zakadil v kačo; toda zatulil je, v trenutku oslepljen, od divje bolečine in odletel od kače. Obročarka mu je bila pljunila v obe oči. Zdaj se je v divjem besu vrgel na kačo alredateerier, a doletela ga je taista usoda kakor njegovega manjšega tovariša. Vendar je mogel pes kljub blazni bolečini

kačo zgrabiti in ji pregrizniti vrat, pa tudi kača je bila našla priliko za zadnji pik ter je pes štiri ure nato poginil.

Izkušnja, bodisi dobra ali slaba, pride redko kdaj sama. Še tisti večer je spravljal stotnik svoje umetno izvaljene piščanke v patentno omaro, ki naj bi bila zajamčeno varna pred podganami in kačami. V teku dneva se je bila spazila vanjo skozi odprto zaplaklo kapska kobra in se v njeni prijetni toploti in temi takoj udomčila. Piščke za piščetom je romalo v zaboj in vsakokrat je morala priti stotnikova gola roka v neposredno bližino kobre, ki se pa ni izdala z nobenim gibom. Vrdevanje piščančkov je spadalo v delokrog stotnikove žene, ki je naslednji dan živalce zopet z golo roko drugo za drugo pobrala iz omare, da bi jih nakrmila. Ko je gospa nazadnje tipala po omari, če je notri še kak piščanček, so se ji prsti doteknili mrzlega kačjega trupa. Po ženski navadi je strahovito zavreščala. Stotnik, ki je sedel ravno pri zajtrku, je planil ven in kača je morala svojo vsiljivost plačati s smrtno.

Prihodnji teden se je stotnik odpravil na kozji lov k sosedu; ko je obupal lovske škornje, mu je palec zadel na nekaj mrzlega mehkega. Bliskovito se je sezul in škorenj obrnil. In glej spaka! Iz njega je padla pol metra dolga mlada in hudo prestrašena kobra. A ne dovolj tega, ga je še taisti dan, ko je strumno jezdil po ozki stezi skozi hosto na svoje stojišče, truplo velike drevesne kače oplazilo po glavi in prsih. Golazen se je bila po vsej priliki ravno zavihtela prek steze z drevesa na drevo.

Izredno neustrašen možakar je bil eden izmed naših evropskih kačjih lovcov. Nekega dne mi je zaupal svojo smolo. Že vse noči ne

K. Lubowska: Dolžnost je prvo

Veliko veselje je čakalo gospo Magdo. Njen mož zdravnik ji je bil že davno obljubil, da se bo za njen rojstni dan, ki bo letos na nedeljo, osvobodil vseh dolžnosti svojega poklica in ves dan posvetil le njej. Dogovorila sta se, da odideta ta dan zdoma in odpotujeta z železnico v kak kraj, kjer njene moža ne poznajo.

Gospa Magda se je že več tednov po otroško veselila tega dneva. Veselje ji je kalila samo ena misel: da njen edinec, ki je obiskoval srednjo šolo v B., ne bo mogel priti ta dan domov. Njegova častitka je že dospela. Veselil se je s svojo materjo, katero je obožaval, zaradi tega očetovega daru, ki naj bi ji bil — kakor mu je bila šaljivo pisala — povračilo za toliko osamljenih ur dvajsetletnega zakonskega življenja.

Zdravnik, ki je bil kakor vedno utrujen od naporenega celodnevne dela, je tudi na predvečer ženinega rojstnega dne nemudoma zaspal. Gospa Magda je pa še pripravljala to in ono za naslednji dan ter z zadovoljstvom pregledovala novo potno obleko, ki jo je nameravala naslednji dan obleči. Na pot sta kanila oditi na vse rano — ob štirih zjutraj. Niti kočijaž France ni smel o tem ničesar zvedeti, zato sta nameravala oditi peš na postajo.

Sele po polnoči je bila gospa Magda s pripravami pri kraju. Še enkrat se je zagledala v sliko svojega sina, ki se jej je nasmihala iz sijajnega okvira. Tešče svojo žalost, da sina na svoj rojstni dan ne bo imela poleg sebe, je pritisnila ustnice na sliko. Tudi brez njega ji bo prelepo. Seveda, če bi bil strogi oče poslal sinu denarja za pot, bi bilo pa še vse lepše.

Niti misliti ni hotela več na to. Nič ni smelo kaliti globoke hvalečnosti in tople radosti, da bi imel mož, ki se mora v svojem poklicu toliko truditi, resničen praznik in se bo osvežil za nadaljnje izvrševanje težkih dolžnosti.

Tiho in previdno, da ne bi prebudila moža, je slednjič legla k počitku. Tisti hip se je ostro oglašil telefon. Zdravnik je nemudoma odprl oči in predno mu je mogla žena zabraniti, je že stal ob telefonu. Ko se je čez pet minut vrnil k postelji, je žalostno pogledal ženo.

»Tako moram v Petrovče...«

Žena je prestrašeno vzkriknila. Petrovče so bile dobrih pet milj daleč.

»Pa saj imajo tam svojega lastnega zdravnika!« je ugovarjala. »Niti slišati nočem, da bi šel tja. Saj niti železnice ni. Kratko in malo, ne pustim te!«

»Tamkajšnji zdravnik je pravkar pri neki porodnici; slučaj je nevaren in se ne more niti hip gautiti od nje. Torej moram iti jaz...«

»Nikoli!« se je uprla žena. »Topot te ne pustim! Celih dvajset let sem se morala umikati pred vsakim kmetom, delavcem, potepuhom, ki te je klical. Kadarkoli sem se veselila kakke zabave ali izleta, so te vselej kam poklicali. Niti ne veš, koliko solz sem prelila, dokler se nisem sprijaznila z nemilo usodo zdravnikove žene! Sele ko se nama je rodil sin, se nisem čutila več tako osamljene in zapuščene.«

»Tako hudo ti je utegnito biti!« je vprašal zdravnik mehko in v glasu mu je zvenel globok dojem.

»Niti povedati ti ne morem, kako hudo mi je bilo včasih. Od žalosti sem lomila roke in ječala, ko sem videla, kako so šle druge žene s svojimi možmi na izprehod. A zdaj niti sina ni več doma...«

»Gre za mladega človeka, Magda. Petrovski vaščani ga ne poznajo. Pripetila se mu je nesreča na vožnji s konji. Boje se, da ne bi izkrmavel, kakor je pravkar telefoniral vaški načelnik.«

Nemirno je hodil po sobi sem ter tja. Žena ga je ostro opazovala in videla, kako je vzel iz kota kovčeg z obvezami. Prevzela jo je nepopisna žalost. Zobje so jej šklepetali kakor v mrzlici. Zdela se ji je, da se mora v tej uri odločiti sreča ali nesreča vsega njenega bodočega življenja.

»Ali sem te že kdaj zadrževala od izvrševanja tvojih dolžnosti? Nikoli! Danes pa

Nogavice - rokavice

kompletne potrebščine za krojače in šivilje,

nadalje bogata zaloga žepnih robcev, toaletnih potrebščin, kravat, vsakovrstnega modnega blaga itd., po

najnižjih cenah

pri trdki

Josip Petelinc, Ljubljana
za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Ostani pri meni! Glej, saj bi mogel biti tudi bolan. Daj, naj telefoniram, da ne prideš. »Upam, da se vrnem kmalu po popoldnevu.« Je odvrnil odločno. »Zbogom, žena!«

Prvič v vseh letih zakona je okrenila obraz, da ji ne bi bilo treba dati možu ob slovesu poljuba. Hotel jo je objeti. Kljubovalno se mu je iztrgala.

»Pusti me! Le pojdi k mlademu cepcu, ki si je morda v pijanosti nakopal nesrečo. Kar pojdi, teči!«

Odprl je okno in dal staremu kočijažu s piščalko znak, naj napreže. Od tega trenutka se Magda ni več genila. A tudi zdravnik je navidezno miren zapustil sobo, ne da bi se bil na plakajočo ženo niti ozrl — — —

Bilo je nekako ob devetih dopoldne, ko je gospa Magda blede in nenaspana sedela pri zajtrku. Služkinja je bila še nova in niti ni vedela, da je danes gospejin rojstni dan. V hiši ni bilo nobenih slovesnih priprav, ker sta bila hotela zdravnik in žena ta dan prebiti izven doma. Vse je bilo torej popolnoma vsakdanje.

Gospa Magda je nehoti neprestano pogledovala na telefon. Ko njen mož dospe na mesto nesreče, ji bo gotovo vsaj po telefonu častil. Toda potekala je uro za uro v neuslišnem čakanju. Neizrekljiva žalost je gnala gospo Magdo, da je neprestano hodila po hiši, z enega mesta na drugo. Bog ne daj, da bi se bila možu na potu zgodila kaka nesreča ali da bi ga napadli, kar se je v tistem kraju pogosto dogajalo! Morebiti je bil tudi mladi fant krenil z vozom po bližnji in tako ponesrečil.

Popoldne je gospo Magdo tresla že prava mrzlica. Slednjič ni mogla več strpeti v negotovosti ter je poiskala telefonsko številko petrovškega načelnika.

Po kratkem pogovoru ji je bilo vse še bolj nejasno kakor prej. Glas žene, ki je drhtel od starosti, ji je javil po dolgem čakanju, da je ponesrečenec zaradi izgube krvi zelo slab in gospod doktor takisto.

Vsa prevzela nekega strahu je premisljevala, ali naj ne najame v vasi voza in se odpelje za možem. A zavrgla je to misel in čakala dalje.

Slednjič se je o mraku oglašil telefon. Izprva ji je srce tako silno bilo, da ni razumela nobene besede. Potem je premagala svojo slabost. Slišala je glas svojega moža, ki je pa zvenel tako čudno in v presledkih.

»Madalena, če bi bil prišel le malo kasneje, bi bil izkrmavel... Zda spi... Ali veš, kdo je hitel po bližnjicah k materi, da bi jo na rojstni dan iznenadil, pa se je pri tem ponesrečil?... Najin sin!... Tvoj sin, mati! Pohiti semkaj! Sem že poslal voz, ki mora vsak hip priti pote. Domov zdaj sina ne moremo spraviti, a pridi, da ga vidiš in mu strežeš...«

Strta je mati zdrknila na kolena in se zahvalila Bogu, moža pa v duhu prosila za odpustanje, ker ga je bila hotela zavesti, da bi bil zanemaril svojo poklicno dolžnost.

PREVZEMAMO VSEH VRST ZGRADBE

nadzorstvo in cenitev istih. Velika zaloga CEMENTNIH CEVI

vseh profilov po starih, zelo nizkih cenah. Skladišče Švabičeva ulica 7, pisarna Gruberjevo nabrežje 8. Telefon 2426.

Gradidom z o. z., I. Ogrin, ing. G. Ogrin.

F. W. Simons: Pripetljaji in naključja s kačami*

Neverjetno je, kako ljudje dostikrat komaj za las uidejo kačjemu pik. Spominjam se nekega stotnika izven službe, ki si je kupil farmo v okrožju Balfour. Ta farma je bila stala mnogo let prazna in postala pravcato kačje gnezdo. Res so kače krotile podganjo in miško zalogo in varovale pred to nadlego vse sosedne farme. Toda novi lastnik je moral preživeti prvo leto na farmi v zelo neprijetnih okoliščinah. V stanovanjskih prostorih so našli in ubili v tem času povprečno vsak dan po eno kačo. Zunaj na polju so bili bosi Črnci v neprestani nevarnosti in so zahtevali posebne mezdne doklade, ki so jih tudi dobili. Pripovedovali so, kako njihove žene prejkajajo vse dni in si iz prevelike skrbti potresajo glavo s pepelom.

Nekega dne je ležal stotnik v viseči mrežnici, približno 1½ metra od tal, in dremal, v tem ko so njegove mukajoče krave, gagojče race, kokodajajoče kokoši in kruteče svinje nestrpno čakale na večerno krmljenje. Ko se je zdramil, je stegnil eno nogo in se hotel po strani zavaliti iz mrežnice; v tistem trenutku je tik ob njegovem ležišču šinila kvišku kobra obročarka in srdito hlanelila proti njegovemu stegnu. Stotnik je tiho zaklel, potegnil nogo nazaj in zbežan začel premišljevat svoj položaj. Orožja ni imel pri sebi nobenega. Ker ni bil prav nič pončen o bojnem načinu kač, saj je bil šele pred kratkim prišel iz Irske, kjer ni kač,

* Iz knjige »Kače«, ki je pravkar izšla v Stuttgartu. Pisatelj je najboljši poznavalec južnoafriških kač in ustanovitelj znamenitega kačjega parka v Port Elizabeth.

M. Erdody:

Raztrgana pisma

Zena je kljubovala, mož je bil živčen. Tri leta sta se bila še nekako razumela. Kdaj pa kdaj sta se sprla, pa se vedno zopet pobotala. Potem pa so se zbrali nekoč zelo temni oblaki.

»Teja ne prenesem več...« je izjavila mlada žena in naslednji dan uredila kovčeg.

Mož jo je opazoval s porogljivim veseljem. Poznal je te priprave. Ko sta se bila zadnjokrat skregala, je žena ravnamo takisto. Odpeljala se je na kolodvor, prebila tam pol dneva in se nato vrnila. Topot je bil pa spopad znatno hujši.

Zdaj se odpelje po vsej priliki celo do prihodnje postaje, tam izstopi in se vrne s tramvajem.

Tako je prevdarjal mož sam pri sebi, ko je, spedeč v naslonjaču, kadil cigarete. Očividno je bil zelo dobre volje.

Po obedu je odšel v pisarno. Niti poslovi se ni od žene. Šele ko je stopil na cesto, je čutil nekoliko kesu. Rad bi se bil vrnil pa tega vendarle ni storil.

Na poti iz pisarne je stopil zvečer v slaščičarno. Kupil je nekaj slaščic, da bi jih prinesel ženi. A doma je doživel veliko presenečenje. O ženi ni bilo nobene sledi, pač pa je ležalo na mizi pismo te-le vsebine:

»Zame si mrtev!«

Fodor je zelo osupnil. To slovo ga je zadelo. Soba se je z njim zavrtela. Sedel se je v naslonjaču. A v naslednjem trenutku je bil že zopet stari. Vzel je pisemski papir in napisal:

»Moja spoštovana vdova Ker sem za Te mrtev, si od včera moja vdova. Sprejmi moje najgloblje sožalje.«

Na ovitek je napisal naslov: »Gospa vdova Fodor, Jeger,« nalepil znamko, segel po klobuk in odšel z doma. Pred prvim poštnim nabiralnikom se je ustavil in potegnil iz žepa pismo. Še enkrat je prečital naslov.

»Nak, ne odpošljam ga,« je sklenil. »Stvar je veliko pretesna, da bi se z njo šalil.«

In raztrgal je pismo.

»Spoštovana gospa soproga! Danes je ravno tri dni, odkar si me zapustila in zamenjala svoj dom z očetno hišo. Morebiti si imela prav. Na vsak način Ti želim vso srečo. Samo en pogoj stavim: da Ti nikdar več ne pride na misel, da bi se vrnila k meni. Naša boš zaprta vrata. Zdravstvuj.«

Viktor.

Prebral je pismo.

Nemara bi se mislila, da govori iz mene zgrenjenost. In raztrgal je pismo.

»Erika! — Danes je teden dni, odkar si me zapustila. Ne morem pojmiti, kako si se mogla odločiti za ta nepremišljeni koraki! Tisti večer sem bil nakupil še polno slaščic, da bi Te potolažil...«

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

»Neška, Neška! Za kua s pa epet dons tku klaverna? A te epet meule kolejo, de se tku držiš, kokr de b t črvi iz nusa lezi? Puglej, Neška. Jest pridem upoune dam, te lepu puzdam »dobro dan«, kokr punavadi, ti pa mula paseš in m te na udzdraveš, kakr se šika. Če uš taka, na uva dous skp urala.«

»Jest na morm pumagat, de sm taka. Če b mou ti taka smola na svet ket ja mam jest, b se še drgač držu, ket se jeest.«

»Kua u govarila. Veči smole že na morm mt, kokr sm ja mou tekrat, ke sm a tebe na glava nakopu. Pa se vnder na držim tku mulast, kokr ti.«

»Le špiki me, le. Sej se t bo še use utepal, če mene zgebiš.«

»Tistga se pa na bujim. Če te zgebiš magari na Popokatepetine, te bo že ker najdu pa nazaj prpulu. Kar puskus enkrat, pa uš vidla, de mam prou.«

»Ti nkar me na jez. Sej videš, de sm slabe vole.«

»Kua t pa je sigentlih? Puvej vnder, kua t fali.«

»Kua m fali. Tle puglej moje čuile,« pa sm mou moje čuile iz ta prave divje kače, ke m jh je moja teta za moj rojstn dan špenderala, ke pud nuse pumulila.«

»Kua m pa te škrepala pud nuse muliš? Jest sm te prašu, kua teb fali. Tu m puvej.«

»A ni dost puvedan, če t te škrepala, kokr ti prauš, pukažem? Tu sa tist čevčelčki, ke m jh je teta predučerejšem za rojstn dan kepila.«

»Tula, prauš, de sa tist čevčelčki. Ja, za božja vola, kua s pa delala z nim, de sa tak. Sej b jh še u smeteh na pubrau, če b jh vidu.«

»Tu sa tist čevčelčki ja, če ča vedet. Neki čez

Priznam, da tudi jaz nisem brez krivde. Obljubljam Ti, da se bom v bodoče poboljšal. Odpusti mi robate besede, s katerimi sem Te bil užalil. Hudo skesan upogibam tilnik. Pričakujem, da se vrneš. Kdor ljubi — odpušta.

Tvoj mož Viktor.»

Odložil je pero, še enkrat prečital pismo in skremžil usta.

»Zlodjal Pa je vendar ne bom še prosil...«

In raztrgal je pismo.

»Ljuba Erika! Minil je že mesec, odkar si zapustila svoj dom. Poslej nisem imel več mirnega dneva, mirne minute, še mirnega trenutka ne. V peklo se mi je izpremenilo nebo, v katerem si bila odin angel — Ti.«

Tu je prenehal, skočil kvišku in raztrgal pismo. Pogledal je na žepno uro.

»18.30. Hiteti moram, inče pridem še prepozno v klub.«

Popevaje je hitel po stopnicah.

»Moja sladka ženica! Pet dolgih tednov že nisem poljubil Tvojih ust, pet tednov že vse noči ne spim, pet tednov me že tare in muči hrepenenje po Tebi. Vsek dan Ti pošim pismo pa ga zopet raztrgam. O moja draga Erika, moja dražestna, sladka, mala ženica, ko bi mi poslala vsaj eno samo vrstico. Z vtrpajočim srcem čakam vsak dan na pošto — vedno zaman. Neizprosna si in brezerčna.«

In raztrgal je pismo.

Viktor je obiskal prijatelja odvetnika.

»Dragi prijatelj, toži na ločitev. In stvar pospeši, kolikor moreš, da bo čim prej za meno.«

»Prav. Le hitro mi pošli potrebne listine...«

Fodorju je še malce šumelo v glavi, ko je stopil na cesto. Ta odločilni korak mu je povzročal v ustih grenak okus. Napotil se je tjavendan dalje. Nenadoma se je znašel pred glavno pošto. Ustavil se je, šel notri in zahteval obrazec za brzojavko. Potem se je umaknil v kot in prevdarjal, kaj naj napiše.

»Biti ne sme več kakor deset besed. Kratko in jedrnat, to je glavno... Vložil sem tožbo na ločitev. Viktor... Da, tako bo prav. Le nobenih ovinkov. Vložil sem tožbo na ločitev!... Izvredno.«

Prevdarjal je še trenotek. Potem se je nenadoma spomnil, da so to po poldrugem mesecu prve vrstice, ki naj jih piše svoji ženi in jih topot ne namerava raztrgati.

Napisal je najprej naslov. Potem je za hip obstal, nato pa naglo zapisal:

»Vrni se. Pričakujem Te. Tvoj Viktor.«

Že naslednji dan je zopet objel svojo ženo.

trietu dinarju sa pa kuštal, kokr m je teta puvedala. A sa še za pugledat?«

»Kar u smeti jh vrž, de jh naum vidu. Smetar jh u že useu, če jh z drugem smetnik pukriješ. Kod e pa hudila, de e take nardila?«

»Nker. Dons zjutri sm ih ta perukrat ubula, ke sm šla na plac. Nalaš, de b m bla babnce fous, ke b me vidle tku napucana. Zdej sa pa tak.«

»Tu t pa na verjamem. Sej že en teden sonce prpeka, de nam ud určine jeziki dol pu brad maha. Ki se pa če tak blat uzet, ke je taka suša?«

»Jest na vem, če je tu blat. Sej je lohka tud kašna druga packarija. Pred štarija ie use mugoe. Le pejd enkrat za en špas tam pu židousk ulc, pa stop u tista jama pred štarija »Pr Rož, pa boš tak, de se boš sam seeb grauzu.«

»Kua pa stopaš u tista jama? Sej je še tulk prostora zraun, de b se ja lohka ugnila. Merkat se mora. Tista jama je že tam, kar jest pouneem.«

»Jest nism gledala pud nože. Jest sm gledala ukul, če kdu gleda moje čuile, pa sm not zagazila.«

»No, viš! Pol s pa sama seb pripiš, če s čevle frderbala. A misleš, de uja res zavle toieh čeuilu pu lban use jame pa lukne mašil? Sej maja družga dela zadost. Sam Buh te je štrafu, ke s tku nečimerna. A t je treba tist pišč tku na uš ubešat, de na slišes nč, na videš nč. Pol pa še mroža čez uči. Za poči! Ti e zdej zadne čase začela tku frečkat, de me je kar groza, kua bo iz tega. Pr nas u kancelari se guvari, de nam uja zdej enkat u kratkem se hlače pubral. Praujo, de pu let hlače nosta, je ta narveči lukus, ke je taka uručina. Pol uma pa mel. Babnce se pa čezdali bl šešmadte. Več ke je griza, bl gnar vn mečete. Tku, de u šlu na zadne use cugrunt.«

»Ja, slišes! Jesen vam uia pa ja dal hlače epet nazaj, a ne? Pu zim, ke u mraz, ja na ute hudil tak ukul. Sej se ute use prehladi. Ti že zdej cele nuči prekreaš in prekašlaš, de jest na morm učesa zatint.«

»Neška, Neška. A s ti že kerkat slišala, de se nam je dal kej nazaj, kar se nam je uzep?«

»Teja stopaš glj nism še slišala. Ampak jest mislem, de kar se uzame, se more dat tud nazaj. Scer pa, če se na uma mogl na druga viža grize znebit, se ja tud z vašem hlačam ne boma. Tu je gvišn, ket amen u učenaš.«

K. N.

Šah

Po stanju 2 : 1 za Aljehina sta odpotovala Aljehin in Bogoljubov s svojima sekundantioma, H. Kmoohom (za Aljehina) in H. Müllerjem (za Bogoljubova) iz Baden-Badna v Villingen, malo mesto v Schwarzwald, kjer sta odigrala dve partiji. V četrti partiji je Aljehin takoj v otvoritvi igral na napad, toda Bogoljubov si je s fino igro osvojil inicijativo in je imel ob prekritivni izgledi, da zmaga in s tem izravna stanje. Pri nadaljevanju pa je igral Bogoljubov nepričakovano slabo in partijo celo izgubil. Aljehin sedaj vodi z dvema točkama naskoka, tako da so Bogoljubovi izgledi na zmago postali zelo mali. V peti partiji je igral Aljehin sprejeti damski gambit, dobil a finimi manevri v središčni pešca, toda Bogoljubov je obdržal dvojne lovec in z lahkoto remiziral. Stanje je po peti partiji 3 in pol : 1 in pol za Aljehina. Danes pri našamo četrto partijo iz matcha za svetovno prvenstvo.

Dr. A. Aljehin : E. Bogoljubov

1. d2—d4, d7—d5. 2. c2—c4, c7—c6. 3. Sb1—c3, Sg8—f6. 4. e2—e3, e7—e6. 5. Lf1—d3, Sb8—d7. 6. f2—f4. (Tako je že igral Marshall, toda ta sistem ni dober, kot se razvidi iz nadaljnjega poteka partije. Poteza f2—f4 preveč slabi bele pešce v centru, prodor f4—f5 pa je pri skrbni obrambi neizvedljiv.) d5×c4! (To je popolnoma logična poteza. Črni hoče pritiskati na točko d4 in s tem onemogočiti belemu izvedbo potez e3—e4—e5.) 7. Ld3×c4, b7—b5. Lc4—d3, Lc8—b7. 9. Sg1—f3, a7—a6. 10. a2—a4, b5—b4. 11. Sc3—e2 (Beli namerava f4—f5, zato vodi skakača na g3.) c6—c5. 12. 0—0, Lf8—e7. 13. a4—a5, 0—0. 14. Se2—g3, g7—g6 (Črni je moral preprečiti potezo f5.) 15. Dd1—e2, c5×d4 (Beli ni mogel izvesti svojega načrta in mora prepustiti sedaj inicijativo črnemu.) 16. e3×d4, Sd7—b8! 17. Sf3—e5 (Pešca a5 na drug način ni bilo več mogoče braniti.) Sb8—c6 (Pešca d4 nima smisla vzeti, ker je slab in ovira bele figure.) 18. Se5×c6, Lb7×c6. 19. Ld3—c4 (Po L×a6 bi sigurno padel tudi pešec a5. Beli preti sedaj L×e6.) Lc6—b7. 20. Lc1—e3, Dd8—d6. 21. Ta1—d1, Tf8—e8 (Ta poteza je precej krotka. Bogoljubov se najbrže boji eventualne žrtve lovca na e6.) 22. b2—b3, Lc7—f8. 23. Td1—d3, Dd6—e7. 24. De2—a2, Lf8—d6 (Bogoljubov ne najde v boljši poziciji pravega nadaljevanja. Močno bi bilo tukaj Tad8 in Db8 poleg Da8.) 25. Lc3—d2, Dc7—c6. 26. Ld2—

Andre Maurois:

Kaplja medu

Neka newyorška trgovina je prodajala v svojem oddelku za igrače tudi žive mravljice. Med dvema polovicama steklene krogle je mrgolela množica majhnih rjavih živalic, ki so se nemirno motale druga mimo druge in neutrudno delale. Prodajalec je bil nasul mravljam malo peska, v katerem so si delale rove in hodnike. Na sredi je pa nepremično sedela kraljica, ki so jo mravljice spoštljivo hranile.

»Nobenega opravka ni z njimi,« je pojasnjeval prodajalec. »Vse, kar treba, je samo to, da skozi to odprtino kanete vsak mesec kapljico medu.«

»Samo eno kapljico na mesec?« se je čudila mlada gospa. »Ali more ena sama kapljica prehraniti vso množico mesec dni?«

»Ena sama kapljica zadostuje,« je ponovil prodajalec.

Skupni svet. Z. J. P. Kranj. Če so posestniki — vzivalci pašnika — vključeni kot sosesestniki v zemljiški knjigi, potem lahko sami odločijo, da se del pašnika odproda. Če je pa kot zemljiškoposrednik lastnik vpisana občina, sme samo občina v sporazumu s sedanjimi vzivalci po predpisih, ki veljajo za prodajo javne zemlje, izvršiti odprodajo pašnika.

Kdaj neha školska obveznost? A. T. — Obvestilo šolskega upravitelja odgovarja zakonitim predpisom. Šolska obveznost traja osem let. Med osemletnim šolanjem se sme izbrisati učenec iz šole, če težko oboli za neozdravljivo boleznijo ali če je valed poznejšega vpisa ali ponavljanja razredov prestar za šolo ter dovrši deček 16., deklica pa 15. leto.

Tožba na izločitev nepremičnin od izvršbe. H. V. — Posedstvo našega nejaša, ki je zadolžen, pride na predlog upnika na dražbo. Pri cenitvi se je na temelju zemljišknjnih podatkov ugotovilo, da je del našega zemljišča, ki ga vi uživate že nad 30 let, še vedno vpisan na ime mejaša, dasi on in tudi njegovi predniki te parcele nikdar niso uživali. Na predlog zahtevajočega upnika je tudi ta del našega zemljišča določen za dražbo. Od mejaša in upnika ste zahtevali, da se ta del sveta izloči od dražbe. Mejaš je na to pristal, upnik pa noče. Kaj storiti? — Zoper upnika vložite izločitveno tožbo, s katero boste zahtevali, da se izvršba glede onega dela zemljišča, ki je vaše, ustavi. V pravi boste morali dokazati, da je sporno zemljišče vaša lastnina. Te tožbe ne boste znali sami sestaviti in pravde uspešno voditi. Potreben vam bo advokat.

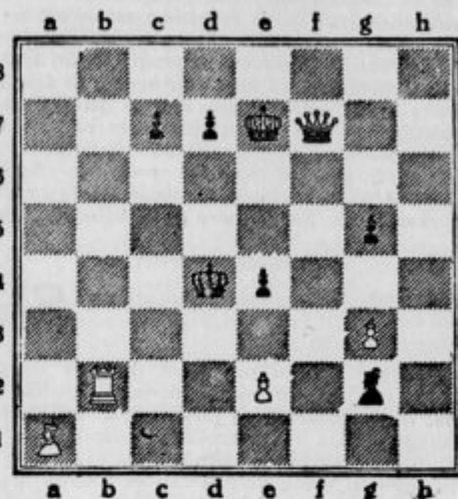
Obšinske doklade. V. B. — Vprašujete, če sme občinski odbor naložiti 149% občinske doklade na državne neposredne davke in kako je s pritožbo. — Zakon o občinah ne predpisuje najvišje meje dopustnih občinskih doklad. Zato so dopustne 149% visoke doklade. Pritožbo proti proračunu lahko vložijo vsak član občine in vsak, kdor v občini plačuje ne-

e1. Ta8—d8. 27. Td3—d2, Ld6—e7. 28. Da2—b2, Td8—d7. 29. Db2—c1, De6—d6. 30. Sc3—e2, Le7—d8. 31. Td2—a2, Dd6—e7. 32. Le1—g3, Sf6—d5. 33. De1—e1, De7—b6. 34. De1—d2, Df6—f5. 35. Lc4—d3, Df5—f6. 36. Ld3—c4, Ld8—e7. 37. Dd2—d3, Te8—d8. 38. Lg3—e1, Df6—f5. 39. Dd3—d2, Df5—e4. 40. Lc4—d3, De4—e3+ (Tukaj je bila partija prekinjena.) 41. Le1—f2, De3×d2. 42. Ta2×d2, Td8—c8. 43. Ld3—c4, Kg8—g7. 44. g2—g3, Tc8—d8. 45. Tf1—c1, h7—b6. 46. Lc4—d3, f7—f5? 47. Td2—c2, g7—g5. 48. g3—g4!, Sd5×f4. 49. Se2×f4, g5×f4. 50. g4×f5, e6—e5 (e×f5?, L×f5, Td6, Tc7). 51. Tc1—e1, e5×d4. 52. Te1×e7!, Td7×e7. 53. Lf2—h4, Kg7—f7. 54. Lh4×e7, Kf7×e7. 55. Tc1—c7+, Td8—d7. 56. f5—f6+, Ke7—e8. 57. Ld3—g6+, Ke8—d8. 58. f6—f7, Kd8×c7. 59. f8d, f4—f3. 60. Df8×b4, Td7—d6. 61. Lg6—d3 in Bogoljubov se je vda!

Problem št. 15.

I. Scheel.

Črni: Kd4, Lg2, Pc7, d7, e4, g5 (6 fig.)

Beli: Ke7, Df7, Tb2, La1, Pc2, g3 (6 fig.). Mat v treh potezah.

»To je čudovitost!« de ona in kupi prozorno mravsko državo...»

»Moj dragi, ali si že videl moje mravljice?« vpraša zvečer svojega moža, držeč mu nasproti tenko stekleno kroglo.

»Kako umeš odkriti v vsakdanjem življenju vedno kaj novega in zanimivega, moja ljubal!« de mož. »Sinoči koncert, predsinocnjim kino, danes mravljice... Ne moreš si misliti, kako me to osvežuje, ko pridem zvečer domov...«

»Poglej, dragi,« vzkligne ona z otroškim zanosom, »spoglej, to je kraljica, ki ji drugi služijo, la pomisli, ena sama kapljica medu na mesec jim je dovolj. Ali ni to poetično?«

On jo ves razigran poljublja.

Čez teden dni sta bila tega mravjega čudesa povsem sita. Postavila je stekleno kroglo z mravljami za ogledalo, da jih ne bi niti videla več. Konec meseca je pozabila na kapljo medu. Mravljice so polagoma za lakoto poginile. A prav do zadnjega so hranile majceno kapljico za svojo kraljico, ki je poginila zadnja.

Pravni nasveti

posredni davek. Obšinske proračune, v katerih občinske doklade na državne neposredne davke niso višje od 200%, odobrava ban. Temu mora v tem slučaju občinska uprava s proračunom predložiti tudi morebitne pritožbe. Pritožbo je treba kolkovati s kolkom za 20 Din.

Pura in kokoši nima pastirja? C. L. — Tako mnenje da je razširjeno pri vas in se valed tega lastniki kokoši in pur ne menijo za svoje živali, ki delajo škodo po travnikih in njivah. Kaj storiti? — Ta krilatca pravno ne drži. Lastnik je odgovoren tudi za škodo, ki jo napravijo pure in kokoši. Če je ne povrne zlepa, ga morete tožiti.

Samonk. M. G. M. — Ako imate resen namen študirati, obrnite se na ravnateljstvo kakšne srednje šole in se vpišite kot privatist. Vse informacije hote dobili tam.

Rentnina. S. M. G. — V davčno osnovo za odmerjanje rentnine spadajo tudi one obresti in rente, do katerih ima upnik pravico, ki pa se mu med letom niso plačale, dasi so dospеле. V dolgovnih razmerjih se jemlje za davčno osnovo dohodek (obresti) v višini, določen z listino, ne glede na to, ali ga je davčni zavezanec faktično prejel ali ne. Če dohodek (obresti) ni določen z listino in se tudi ne da ugotoviti, a je obstoj dolgovnega razmerja dokazan, se smatra za dohodek 6% na leto od vrednosti dolgovnega razmerja. Tako določa zakon. Zato se vam je torej odmerila rentnina, čeprav imate vključeno brezobzestno terjatve. — Ako se za možev dolg zarubijo ženske premičnine, naj žena pozove upnika, da njene premičnine izloči od izvršbe; ako upnik tega ne stori, lahko žena proti njemu vložiti izločitveno tožbo.

RAZPRODAJAM

vsled opustitve po neverjetno nizkih cenah automobile znamk

OPEL, STUDEBAKER, PERL, BEDFORD

Dam tudi na ugodna odplačila.

Primer: Studebaker pulman limuzina, 7 sedežna, 8 cyl. s prostim tekom, prej 260.000.— sedaj Din 150.000.—.

OPEL G. M. C. 6 cyl. lim., 4 sedežna Din 49.950.—.

OPEL motocikl 500 ccm z električno instalacijo Din 12.000.—.

Izkoristite priliko polovične vožnje za časa veleseljma, pa si ogledjte.

Na skladišču šasije 2—3 in pol tone osebni avtomobili, 27 sedežni autobus.

rezervni deli po najnižjih cenah

ZLATKO Kardoš

ZAGREB, Illica 73

Z balzamovim delovanjem kisikove kopeli se Vam bo povrnilo zdravje in lepa oblika noge v 4 dneh

Zatečeni členki, kakor tudi težka in nesigurna hoja popolnoma okvari vris, ki ga lahko na pravi ljubek obraz in lepa postava, ker se irdi in to popolnoma upravičeno, da se ženska, ki ne posveča dovolj pažnje svojim nogam, tudi drugatce zavuša. Vsaka ženska lahko dobi lepe členke in vitke noge, ako v laborij vroe vode rzttopi nekoliko dekagramov soli Sv. Roka. V tej balzamovi kopeli je treba držati noge 10 minut, v tem času predejo bolečine, zarenje in otviki ne kakor čudež. Voda, ki je nasičena s kisikom, pre dre v pore, omehča

trdo kožo in kurje oči v točki meri, da jih lahko brez noža in brive s prsti odstanite s korenino vred. Izdaten paket soli Sv. Roka dobite že za ceno 9 Din.

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«

ZA BIRMO vence, obleke in svile pomeni dobit v Trpinovem bazaru, Maribor Vetrinjska ulica 15

DEVETAK RUDOLF slikarstvo in pisarstvo in Moste pri Ljubljani, Predovičeva 46

se priporoča za prevzem vseh v to stroko spadajočih del. — Delo solidno in po najnižjih cenah

IVAN KRAVOS

MARIBOR, Aleksandrova 15.

SALDA-KONTE STRACE - JOURNALE SOLSKE ZVEZKE - MAPE ODJEMALNE KNJIZICE RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE

UMIVAJTE **ZOBE** KAKOR UMIVATE **ROKE!****MILO ZA ZOBE**

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA MNOGO DALJE KAKOR KATERA DRUGA ZOBNA PASTA

Poizkusite!

POIZKUSNA SKATLA

3-
DIN**Gospodarstvo****Naš izvoz sadja**

Maribor, 28. aprila.

Združenje sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev v Mariboru je že lansko leto pokrenilo akcijo, da bi dobili naši sadni izvozniki in sadni trgovci v sezoni kratkoročne kredite pri Narodni banki pod ugodnejšimi pogoji, kakor se izdajajo redni krediti. Lani se je pojavila v tem pogledu pri Narodni banki neke težkoče. Letos pa je združenje ponovno interveniralo pri merodajnih ministrih in Narodni banki ter jim predložilo posebno tozadevno spomenico s tehtnimi utemeljitvami. Akcija je letos uspela. Za letošnje sezono bodo pri Narodni banki na razpolago šestmesečni sezonski krediti za sadne izvoznike in trgovce v neomejeni višini. Razumljivo je, da mora prosilec podati skupno z žiranti polno kritje, o čemer bo odločala Narodna banka. Prošnje je naložiti na Narodno banko, podružnica Maribor. Formularji za prošnje, na katerih je treba točno izpolniti vse zadevne podatke, se dobe pri Združenju sadnih eksporterjev in trgovcev v Mariboru. Naknadno je izdalo Združenje sadnih eksporterjev in trgovcev v Mariboru pojasnilo o neka-

terih sklepkih, sprejetih na zadnjem običnem zboru, v katerem se točneje izražajo želje in zahteve po izgraditvi organizacije našega sadnega izvoza. V tem pojasnilu so med drugim omenjene sledeče zahteve: Izpremeni naj se odredba o pakovanju jabolk za izvoz, da se dosedanja predpisana manjša tipa holandskih zabojev odpravi. — Banka uprava naj izda za letos ponovno odredbo za strogo postopanje glede nakupovalcev sadja. Vsi nakupovalci morajo imeti predpisane legitimacije, ki jih izdaja združenje. Vsi člani morajo nastavliti samo strokovno naobrazene in v moralnem oziru neoporečne nakupovalce. — Združenje bo sestavilo posebno evidenco vseh nerealnih inozemskih trdk, trgovcev in posredovalcev in sicer na podlagi podatkov, ki jih bodo dali na razpolago člani. Na ta način bo mogoče naše izvoznike obvarovati pred morebitnimi nepravilnimi in škodo. — Sadni izvozniki in Slovenije se letos niso več priključili skupni informativni službi pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, ker nima za nje v praksi pravega pomena. Združenje bo organiziralo lastno informativno službo.

milj. Din, brezposelne podpore so ostale skoraj neizpremenjene (redne in izredne) 0.66 milj. Din, kakor tudi invalidne 0.55 milj. Din. Iz tega se vidi, koliko žrtvuje grafično delavstvo od svojih prejemkov za organizacijo in svoje brezposelne in upokojene tovariše.

★

Izvoz pšenice v Avstrijo. Z Dunaja poročajo, da so avstrijski uvozniki z ozirom na napoved splošnega znižanja carin za uvoz pšenice nakupili okoli 140.000 met. stotov pšenice. Ta količina bi se morala začariniti po starem, ker je bila le Madjarski dovoljena preferenca 4 zl. kron. Zastopniki mlinov in trgovstva so prosili kmetijsko ministristvo za dovolitev uvoza s preferenco 4 zl. kron. Ministristvo je zvezi trgovcev in mlinarjev obvestilo, da naj mu predlože listo kupcev z navedbo količin nakupljene pšenice.

Konkurz je razglašen o imovini Korošec Katarine, restavratke v hotelu Osterberger v Ptuj, prvi zbor upnikov 9. maja, oglasiti se je do 30. maja, ugotovljeni narok 9. junija, upr. mase: dr. Senčar Matej.

Borza

Dne 28. aprila.

Denar

Tudi ta teden je bil promet znaten, še znatnejši kot prejšnji teden. Znašal je 2.971 milj. Din; ves promet je sedaj v zasebnem kliringu v angleških funtih in avstrijskih šilingih. Prejšnje tedne je bilo prometa: 2.210, 2.703, 2.645 in 1.114 milj. Din.

Curib. Pariz 20.36, London 15.755, Newyork 306.36, Bruselj 72.075, Milan 26.23, Madrid 42.225, Amsterdam 208.80, Berlin 121.45, Dunaj 73.28 (57.12), Stockholm 81.25, Oslo 79.10, Copenhagen 70.35, Praga 12.84, Varšava 58.325, Atene 2.93, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Žitni trg

Danes je bilo povpraševanje tako za pšenico kot koruzo živahnije, vendar so cene ostale neizpremenjene. Za prihodnji teden se nam obeta boljše kupčija. V Sloveniji so zaloge že zelo pri koncu, ravno tako poročajo tudi iz Bosne in Hercegovine. Zaradi izpraznjenih zalog je pričakovati, da se bo pri sedanjih nizkih cenah začel konzum zopet kriti tja do novine.

SPORTNIKI!

Ugodna prilika za nakup treh čolnov, popolnoma novih, iz nemške tvornice »Carl Hack & Sohn«, Hamburg:

- 1 čoln šport tipa KAJAK
- 1 čoln šport tipa KANADIER
- 1 čoln šport tipa JEDRILICA (Segelkanu).

Prvovrstna izdelava, vsi deli z zaklepniki (geklmerti) za polovično nabavno ceno. Vprašati: Banka Maravič i Jeren, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 13.

FRANCISKANSKA DRUZINA V LJUBLJANI se, prevzeta globoke hvalečnosti za tolike izraze ljubezni, spoštovanja in sožalja, ki jih je prejela ob smrti OČETA HUGOLINA SATTNERJA, toplo zahvaljuje za vso to vdanost.

Izredno hvalo smo pa dolžni g. načelniku dr. Rusu za njegovo res poštovno skrb in ljubezen za časa bolezn našega Patra vikarja. Prav tako izrekamo zahvalo g. prostu Ignaciju Nadrahu za vodstvo kondukta. Godbi »Sloga« in njenemu kapelniku g. H. Svetlu. Glasbeni Matici in združenim pevcem ne moremo biti dovolj hvaležni za njih prekrasne žalostinke. Vsem govornikom in darovalcem bogatega cvetja, vsem društvom, vsem odličnikom, vsem prijateljem njegovim, ki so tudi naši, vsem gg. novinarjem za njih pozornost, prav vsej nepregledni množici, ki je pokojnega z vso pijeteto spremlja, kljub neurju, do zadnjega doma na zemlji, bodi izrečena s tem topli zahvala.

Bog, ki je plačnik slehernega dobrega dela, in ki nam je velel spoštovati skrivnost smrti, naj bo bogato plačilo vsem in vsakemu posebej.

Ljubljana, dne 28. aprila 1934.

Za samostan oo. frančiškanov:

P. Gabrijel Planinšek, gvardijan.

Zahvale - „KARITAS“

Za izplačila zavarovanih vsot se po umrlih svojcih zahvaljujejo:

Nerat Franc, Košaki pri Mariboru, Preindl Feiertag Franc, Krihenberg-Sv. Ana v Sl. gor., Frece Janez in Terezija, Bukovje—Sv. Stefan.

POZOR**ZA BIRMO**

se Vam nudi ugoden nakup vsakovrstnega manufakturnega blaga po najnižjih cenah, kot:

gladka svila	po 12 Din	Crep georgete	50 Din
vzorčasta svila	po 16 Din	nogavice vseh barv — damske ter	
crep de chine, najboljši	po 33 Din	moške — že od 3 Din naprej	

Pri večjem odjemu znaten popust

Ne zamudite ugodne prilike**Manufakturna in galanterijska trgovina****MARA RAMOVŠ, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26****Tujsko-prometno društvo v Kranjski gori**

razpisuje oddajo restavracije v kopalnici Jasna ob Pišeni pri Kranjski gori v najem.

Pogoji kakor tudi vsa pojasnila se dobe vsak dan v društveni pisarni. Pismene ponudbe v zaprtih kuvertah se naj vložijo najkasneje do nedelje, dne 6. maja 1934.

Pomanjkanje računskih kolkov

Dravska finančna direkcija v Ljubljani je pod št. 5015-8-V izdala na podrejene davčne uprave napotno navodilo: »Po predstavi Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani z dne 24. IV. 1931 št. 6899 ne morejo dobiti interesi v vseh večjih trgovskih centrih dravske banovine niti v trafikah niti pri davčnih uradah zadostnega števila kolkov po 0.50 Din in 1 Din, ki jih potrebujejo neobhodno za taksiiranje svojih računov itd. po točki 1, nove tar. post. 34 taks. zakona.

Da se temu izrednemu nedostatku odpomore dotlej, ko bodo kolki dosedanje emisije po 0.50 in 1 Din, ter tudi kolki nameravane nove emisije po 0.50 in 1 Din v zadostni meri zopet na razpolago, se izjemoma dovoljuje, da smejo interesi, ako takih obrazcev odnosno takih znamk absolutno ni mogoče dobiti vključno neodložljivi potrebi, vplačati odpadajočo takso v gotovini pri svoji pristojni davčni upravi in le pod pogojem, da se računski bloki itd. (oziroma vsak komad) pred uporabo po zavezanec opremijo z uradno klavzulo »Taksa 0.50 Din ozi. 1 Din vplačana v gotovini dne .../.../... l. 1934 pod št. in pritisne uradni pečat

davčne uprave na vsak komad računa. Paziti je seveda tudi treba na strogo evidenco v smislu tu uradne okrožnice z dne 22. III. 1934 št. 5015-V.

Težave grafične stroke in delavstva

Iz poročila ljubljanske podružnice Zveze grafičnih delavcev Jugoslavije posnemamo o položaju v tiskarski stroki tele podatke: Najhujše zlo, ki tare grafično industrijo, je že od nekdaj nelojalna konkurenca, sicer je bilo lani doseženih nekaj sporazumov, vendar se deloma niso izvajali.

Tako podjetniki kot delavci so tudi lani nadaljevali akcijo proti državnim kaznivnim škodljivim podjetjem. Zlasti so zahtevali, da se ne razširijo obstoječa državna podjetja in da se ne ustanavljajo nova. Posredovanja so imela delen uspeh v tem, da so se preprečile nove investicije v te tiskarne. Slejkoprej pa državna podjetja še vedno skušajo čim bolj monopolizirati trg nekaterih tiskarskih izdelkov, kar se občutno pozna vsem tiskarnam. Med skupnimi akcijami je omeniti tudi boj za izboljšanje zakonskih določil, ki naj varujejo koristi grafične industrije. Zlasti naj bi se z njimi preprečilo nastajanje nepotrebnih grafičnih podjetij.

Za položaj v grafični stroki je važno, da poteče dne 30. junija 1934 avtomatično tarifna pogodba, ki jo imajo grafični delavci z grafičnimi podjetji.

Sama podružnica je štela leta 1933 478 kvalificiranih delavcev (1932 497) in 384 pomožnih delavcev (483). Skupno se je število delavstva zmanjšalo od 980 na 862. K tem številkam je še pripomniti, da je leto 1932 po vojni izkazovalo najvišje število delavstva. Zlasti je trpelo žensko delavstvo in sicer pomožno. Število žensk v tiskarnah se je zmanjšalo od 192 na 162, v knjigovodstvih pa od 134 na 72. Med kvalificiranimi delavci izkazujejo ročni staveci celo dvig, ravnotako strojniki, kjer pa ne gre za zaposlitev novih moči, ampak za premostitve. Število brezposelnih je bilo stalno znatno večje kot leta 1932. Naraslo je njih število od 143 v začetku leta na 212 v septembru. Sploh se opaža v poletnih mesecih znaten dvig nezaposlenosti. Kasneje se je število zmanjšalo do konca leta na 161, kar je torej še vedno več kot ob začetku leta.

Nepremičnine so v bilanci izkazane s 4.3 milj., med pasivi pa znaša dolg Pokojninskemu zavodu 1.81 milj. Din (1.86 milj. Din v letu 1932).

Dohodki podružnice so se radi zvišanja prispevkov v letu 1932 povečali od 2.3 na 2.5 milj. Din. Narasli pa so tudi izdatki, ki so večinoma izrazito socialnega značaja. Bolniške podpore so se zmanjšale od 0.098 na 0.089

»Zato, da! Saj ne smem ostati dalje, tudi če bi hotel.« Hajmo je govoril vedno tiše. »Danes mi neha služba.«

»Resnično, resnično! Od danes naprej imam enega samostanskega loveca manj... In najbližjega. In zdaj si prišel in mi hočeš voščiti »Z Bogom«, kajne? In potem si kaniš poiskati novega gospoda?«

Hajmo je meškal čepico, vrtel glavo, kakor da bi ga držal krč v zatilniku, in mrščil obrvi kakor človek na natezanju, ki noče tožiti.

»Govori, Hajmo, poglej me!«

Hajmo pa je le še bolj povesil glavo, dočim je hripavo slovkoval predse besedo za besedo: »Prosim vas, gospod, da opravite na kratko. Če tudi nočem proč — od vas — pa le moram oditi.«

»Moraš? Tako? In kaj hočeš zdaj?«

»Kar pač hoteti moram. Samo eno! Samo eno še v življenju — in venomer samo eno! In vendar ne vem za stezico, ki bi tja vodila. Pregršil sem se in zdaj moram trpeti. In tudi če bi še stekel tja gori k moji sreči — ostala bi vendar samo napol.« Pogledal je stran, ker je začutil v očeh vlažno.

»Hajmo!«

Loveca je streslo ob toplem, pristrmem zvoku njegovega imena.

»Ali sem čul prav? Rad bi ostal pri meni?«

Hajmo ni rekel »da« in ni priklimal z glavo; samo še bolj se je obrnil od gospoda Henrika in pritisnil brado na prsi.

V tistem nasmehu ga je motril prošt nekaj časa. »Torej ostati bi hotel? Vidiš, Hajmo, dobro mi de, da me imaš rad za gospodarja. Škoda! Zakaj nisi govoril prej! Kajti zdaj — zdaj bo pač prepozno. Danes je Mihelevo. Nisi več moj samostanski lovec!«

Hajmo je priklimal in globok vzdih mu je stresel prsi.

Gospod Henrik se je pa čimdalje tem veseleje smehljaj. »Kdo ve — midva bi se morda še pobotala.«

Hajmo je boječe ošinil prošta z očmi.

»Toda pater Dezert je pri zadnjem zboru predlagal nekaj, kar je bilo sprejeto. Samostan je imenoval posebnega lovnega mojstra, od danes naprej. Imel bo pod sabo ves samostanski lov. Bo pravi in strog lovec; kolikor ga poznam, bo svoje ljudi držal krepko na vajeti. In s takim, ki bi iz objestni in noroglavosti odpovedal svojo službo, s takim, pravim, se bo težko spriznail! Ne meniš tudi ti tako?... In hišo tam si poglej! Čedna hišica, kajne? Tu bo novi lovni mojster domoval. Čez štiri tedne bo obhajal poroko. Poglej, Hajmo, tamle med vrati — tam stoji njegova nevestica.«

Hajmo, ki mu je padla čepica iz rok, so za drhte roke in se zašibila kolena. Zdalj bled potem spet zagorelo rdeč je zazijal in zastmel proti vratom, odkoder je prihajal pater Dezert, vodeč za roko Gitko. Kako ljubko in zalo je bilo dekle! Mehko nabrano rdeče krilce se je vilo ob njeni vitki postavi, a ni bilo krojeno kratko kakor pri kmetih, ampak je segalo, kakor jih nosijo plemkinje, do stopal; snežnobelo praznje platno je nabuhnjeno pokrivalo ramena in roke, in temnozelena, s srebrnimi veržicami prepet životek se je tesno prilagajal nežnim prsim. Njene oči so bleščale v radostni vzburjenosti, lica ji žarela kakor rože in črni kronici podobne so trdo spletene kite krasile njeno čelo.

Hajmo je nesmiselno nekaj blebetal. A že ga je uzrla Gitka in z veselim vzvikom stekla proti njemu. Hlipaje in ihteč se mu je vrgla okoli vratu, dočim je Hajmo, ki ga je vse to povsem zmedlo, še vedno blazil z roko v prazno. A Gitka ga še poljubiti ni ugnila. Z nestrpnostjo naglo je zdrknila Hajmu s prsi, ga prijala za roko, z drugo pa segla po patrovi desnici.

»Kajne, častiti oče, kajne? Mu že kar smem vse pokazati?«

Svetlih oči ji je pater Dezert priklimal in ona je potegnila loveca za seboj, in v smehu in solzah brzela: »Poglej, Hajmo! poglej! Kaj deš? Poglej prelepo hišo! Zijaš, kaj? In tu bova domovala oba skupaj, je rekel dobri, ljubi pater! In poglej kamenito klopičo pred hišo — veš, tu bova pa včasih posedala in vasovala, je rekel dobri, dobri pater! In tudi sam bo prišel večkrat, je obljubil. Kako ima on naju rad, pravim ti, rodni oče ne more svojih otrok imeti rajši! In vidiš, Hajmo, vidiš, v dolbinco nad vrati, je rekel, pride še Marijina podoba — bo čuvala najino hišo in najino srečo! In tam, glej, tam je blev za živino, toliko kar bova potrebovala. In kaj šele... Gitka je plesnila z rokama, oči so se ji zableščale še svetleje, »kaj šele kuhinja! Moram ti jo pokazati! Kar sveti se vse od bakrene posode! In en škatleček pri drugem, in lončki in ponvice in skledice! Pojdi, pojdi vendar...«

Prišla ga je z obema rokama in ga povlekla za seboj.

V temačni veži je Hajmo obstal, si pritisnil pesti na prsi in težko zasopel...

Še vedno ni pojnil! Eno pa se mu je končno dozdelo gotovo: da je pred njim v resnici žila in bila njegova draga deklica. In iznenada je vzkliznil, jo objel in vroče poljubil...

Zunaj sta stala prošt in pater Dezert.

»Pojej, Dietwald,« je rekel gospod Henrik. »Zase samo naj imata ta dan. Ko se bosta toliko prebudila iz svojega blaženega opoja, da bosta mogla vprašati po tretjem, potem te bosta že poiskala...«

Počasi sta odšla duhovna med vojami proti cesti in krenila v žaru jasnega jesenskega dne proti domu.

Ludvik Ganghofer:

76

Samostanski lovec

Vlekel je na uho — vse je bilo tiho. Brdsko se je nasmehnil. Mar se mu v teh temnobnih tednih ni to že sto — in stokrat primerilo? Če je stopal po tistem gorstem gozdu ali tja čez po pustih pečeh, zatopljen v svojo sanjavo hropenjenje, je iznenada nešteto krat začul ta sladki, zvoni glas, zdaj kakor iz velike daljave, potem spet, kakor da bi stala tesno ob njem. Če se je pa z utripajočim srcem zviška obrnil, je bila vse okoli njega praznina in tiha drevesa in nemo kmenenje. In če je v temnih nočeh ležal na volčjem kožuahu, utrujen do groznice, če mu je po mukopolnih razmišljanjih in razglabljanjih otežil spanec veke, da so se mu zaprle oči, potem je iznenada jasno in vzbudno zazvenelo v njegov spanec: »Hajmo!«

Skočil je pokonci, se z drhtečo roko pogladil po čelu in vlekel na uho — in bil sam, v neprodni tomi, in samo njegovi vzdihni so tožili v tiho noč.

»Hodi pač povsod za mano!« je zamrmral, ko je z zmedenim pogledom ošinil lepo hišo.

Počasi je stopil na dvorišče in pobledel, ko je pod steno hrastom na mahoviti skali ugledal gospoda Henrika.

»Hajmo? Ti?«

Lovec je anel čepico, in dočim jo je meškal v rokah, je s povešeno glavo stopil bliže.

»Dobro jutro, gospod!«

»Kaj pa ti prihaša sem? Kaj te je privedlo v dolino?«

»Gospod! Lovčev glas se je tresel. »Danes je Mihelevo.«

»Mihelevo?« je rekel gospod Henrik ves v ludu. »Resnično, Mihelevo! Tako, tako! Mihelevo! In zato si prišel dol?«

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; izdajenjski oglosi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Avtomatski informator

s naslovi vseh ljubljanskih uradov in zavodov, zdravnikov, odvetnikov in notarjev, trgovcev in industrijev je postavljen pri glavni pošti v Ljubljani.

Tudi Vaša obleka bo kakor nova

ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana
Poljanski nasip 4-5
Pralnica — Svetlolalnica

Prireditve

V kavarni »Stritar« vsak večer koncert. (b)

Službe iščejo

Brivski pomočnik
dober delavec, bubi-frizer išče stalno namestitev. Ostalo po dogovoru. Cenj. ponudbe na: Beck Josip, Kotoriba. (a)

Grem za gospodinjjo
ali oskrbnico na večje posastvo, v trgovino ali gostilno, grem tudi k starejšemu gospodu ali gospej. Ponudbe na upravo »SL.« Maribor pod »393« št. 4783. (a)

Kuharica
z večletnimi spricvali — želi službe k samostojnemu gospodu. Ponudbe pod »Varčna« št. 4801 na upr. »Slovenca«. (a)

Služkinja
veščta meščanske kuhe, zanesljiva, poštena, išče službo. Naslov v upravi lista pod št. 4810. (a)

Pekovski pomočnik
z obrtnim listom — želi premeniti službo. Gre tudi za poslovdjo ali družabnika in je zmožen položiti nekaj kavicje. Naslov pove: M. Vostner, Slovenjgradec. (a)

1000 Din dobi,
kdor mi preskrbi stalno službo ali delo v tovarni na Gorenjskem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4713. (a)

Hlapec
za vsa kmečka dela, priden in zanesljiv — išče službo za majhno plačo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4833. (a)

Strokovnjakinja
v pletenju, prvovrstna, zelo sposobna za donajanje novih in okusnih vzorcev, sestavo barv in dobrih krojev, išče mesto za takoj. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Prvovrstna« št. 4836. (a)

Starejša moč
izveščana v vseh pisarniškijh in blagajniškijh poslih, išče primerne zaposlitve. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vestna« št. 4837. (a)

Kmečko dekle
34 let stara, želi službo čez letoletje pri dobri krščanski družini. Vajena hišnega, gospodinjkega in poljskega dela. Pismene ponudbe na upravo »Slov.« pod »Poštena« št. 4852. (a)

Kmečko dekle
ki ni še služila — želi službo. Nahaja se v zavetišču sv. Marte. Ponudbe pod »Pridna« št. 4854 na upravo »Slovenca«. (a)

Plačilna natakarcica
izveščana, z dobrimi spricvali, zmožna kavicje — želi nameščenja v boljšem hotelu ali restavraciji. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Letovišče« št. 4870. (a)

Vajenec
se takoj sprejme. Jakob Kos, kotlar — Maribor, Glavni trg 4. (v)

Trgovski vajenec
iz poštene hiše, zdrav, soliden, vlijuden, z dobrimi spricvali, se sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na naslov: Zelenko, poštno ležeče Sv. Jurij ob Ščavnici. (v)

Učenca
za sobno slikarstvo in pleskarstvo sprejme Adolf Zelnik, Ljubljana, Karlovska cesta 22. (v)

Sedlarskega vajenca
sprejme Klešnik Viktor, Ljubljana, Poljanska 49.

Zasluzek

Potniki
dobe dobičkanosen artikel s 30 odst. zaslužka na fiksno. Naslov v upravi »Slovenca« št. 4869. (z)

Denar

Ugodnol
Prevzamem vlogo do Din 100.000 »posojilnice Narodni dom ali Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru. Ponudbe poslati upravi »Slovenca« Maribor pod šifro »Ugodna prilika« št. 4877. (d)

Širile »Slovenca«

200.000 Din posojila
išče veliko podjetje v Sloveniji s primernimi obrestmi in vknjižbo na prvo mesto. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Plodonošno podjetje« št. 4633. (d)

Dobremu poroku
ki za mene jamči enoletno posojilo 60.000 Din — plačam za to takoj 20.000 Din in mu dam vrh tega zadostno varnost. Dopise upravi »Slovenca« pod »Prilika« št. 4882. (d)

Radio
Radio Telefunken b na električni priključek, s Philipsovim zvočnikom, vse v izbornem stanju — zelo ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 4740. (f)

Deklica
brez sorodnikov, vlijudno prosi gospo ali gospodično za botrico k birmi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4832. (r)

Poduradniki
in prodajalci kot nabiralci naročil privatnikom v prostem času, se sprejmejo. Naslov v upravi »Slovenca« št. 4868. (r)

Radio

Radio Telefunken b na električni priključek, s Philipsovim zvočnikom, vse v izbornem stanju — zelo ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 4740. (f)

GRITZNER

DOKROMANA KOLESA

Najboljši šivalni stroji »ADLER« in »GRITZNER« po izredno nizkih cenah samo pri trvdki

JOSIP PETELINC - LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika, za vedo.

Večletna garancija! Pouk v umetnem vesenju brezplačen! Telefon št. 2913.

Trisobno stanovanje
komfortno, s kopalnico in drugimi pritliklinami, oddam 1. junija ali pozneje v Udmatu, Ciglarjeva 18.

Enosobno stanovanje
tik tramvajske postaje oddam par odraslim osebam. Naslov: Šiška, Kosovo polje — trgovina g. Ambrožič. (č)

Dvosobno stanovanje
v I. nadstr., blizu udmatskega tramvaja, oddam junija za 350 Din. Predovičeva ul. 11. (č)

Stanovanje
eno- ali dvosobno, s pritliklinami, oddam v Zgor. Šiški 179, poleg remize. č

Trisobno stanovanje
elegantno, s kopalnico — se odda v Zg. Šiški 235 (blizu gostilne Carman). č

Enosobno stanovanje
z zaprti verando in ostalimi pritliklinami, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4816. (č)

Sobo in kuhinjo
v pritličju, oddam takoj za 330 Din v Močnikovi ulici 13 (blizu ženske bolnišnice). (č)

Štirisobno stanovanje
parketirano, solčno — se odda za 1. avgust. Poizve se v svečarni Paz, Celovška 14. (č)

Opremljeno sobo
lepo, parket, elektrika, poseben vhod — oddam. Friškovec 6. (s)

Dve sstanovalki
sprejem. Žitnik, pri novi cerkvi v Šiški. (s)

Opremljeno sobo
oddam boljšemu gospodu poleg univerze. Naslov v upravi »Slov.« št. 4775. (s)

Soba
se odda boljšemu gospodu. Parketi, elektr., prost vhod. Sv. Petra cesta 38, I. nadstr. (s)

Sobica
majhna, zračna, se odda mirni gospodični. Blizu cerkve. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4855. (s)

Soba
prazna ali opremljena — se odda. Prešernova ulica 2, Zelena jama. (s)

Sostanovalec
se sprejme za mesečno 100 Din v centru mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4862. (s)

Vnajem
Troje pisarn. lokalov (vsak z dvema sobama in pritliklinami), oddam s 1. majem. Poizve se Miklošičeva c. 18. (n)

Gostilna
dobro vpeljana, se odda s 1. junijem t. l. v najem proti odkupnini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4735. (n)

Lokal
v prometni ulici, se odda. Poizvedbe pri Lazar, Rimska cesta 21 a. (n)

Vinotoč
dobi moški, trezen, z dobrimi spricvali. Kavcija 8 do 10.000 Din. Pismene ponudbe pod »Poštena« upravi »Slovenca« pod št. 4706. (n)

Staroznana trgovina
mešanega blaga s trafiko, v industrijskem kraju, sredi trga, se odda v najem ali prodaja. Pojavnila daje A. Sotošek, Podstrda pri Rajhenburgu. (n)

Mesarijo in klavnico
na zelo prometnem kraju Gorenjske, poleg farne cerkve, oddam v najem. Obrt pri hiši. Naslov pove uprava pod št. 4817. (n)

Lepi poslovni prostori
v pritličju, 3 sobe s pritliklinami in vsem modernim komfortom ev. s pisarniško opremo, veliko železno blagajno, v najlepši mirni legi in v neposredni bližini kavarne Evrope, primerni za poklicno delo ali trgovsko poslovanje, se oddajo s 1. avgustom, na željo tudi preje. V isti hiši se odda v I. nadstropju tudi istočasno

Štirisobno udobno stanovanje
z vsemi pritliklinami. — Prednost ima reflektant na poslovne prostore. — Vprašanja naj se naslovijo na upravo »Slovenca« št. 4616.

Objave

Vinotoč
Rupena-Košaki, pri Mariboru otvoren. Se priporoča! (o)

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem prevzel in otvoril zopet staroznano

pekarno MISLEJ
na Koroški cesti št. 21 v Mariboru.

Za cenjeni obisk se priporoča Potočnik Matija.

Glasba

Klavirje
pianine prvovrstnih inozemskih znamk nudi najceneje, tudi na obroke. Uglasuje in popravlja: Muzik a. Ljubljana, Sv. Petra cesta 40 (g)

Gramofon
skoraj nov, poceni naprodati. Ljubljana VII, Verovškova 21. (g)

Glasovir
kratek, črn, s krasnim glasom, železne konstrukcije, vsled pomanjkanja prostora za izredno nizko ceno 7500 Din naprodaj. Poljanska cesta 54, vrata 19. (g)

Lep in dober klavir
prodam za 3800 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4867. (g)

Berite Slovenca
in oglašujte v njem!

ČE POTREBUJETE TISKOVINE

ILUSTRACIJE, TABELLE, KATALOGE, PROSPEKTE ITD., PASE NE MORETE ODLOČITI, V KAKI TEHNIKI NAJ SE IZVRŠI

IZVOLITE SE OBRNITI NA

NAŠE PODJETJE V VSEH TEH VPRAŠANJIH VAM JE VEDNO RADEVOLJE NA RAZPOLAGO

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

BRZOKAJNI NASLOV: JUGOTISKARNA, LJUBLJANA

GRAFIČNO-UMETNIŠKI ZAVOD, V KATEREM SO ZASTOPANE VSE PANOGE TISKARSKE STROKE

BAKROTIŠK • OFFSET IN LITOGRAFSKI TISK • KEMIGRAFIJA (IZDELOVALNIKA KLIŠEJEV) KNJIGOTISK • ENO- IN VEČBARVNI • KNJIGOVEZNIKA

VSA GRAFIČNA DELA IZVRŠUJE LEPO, SOLIDNO IN TOČNO TER PO UMERJENIH CENAH PRORAČUNI NA RAZPOLAGO

Vajenec
bi šel k mehaniku ali ključavničarju v pouk. — Franc Holc, Hrastnik. (v)

Krojaškega vajenca
ali vajenka sprejem. — Dam nekaj plače. Dolenjska cesta 20. (v)

Krojaškega vajenca
sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Viktor Vrenjek, krojač, Ljubljana, Rožna dolina c. VII, 22. v

Pouk

Učiteljščnik
4. razr. sprejme instrukcije za sprejemne izpite v gimnazijo. Cena nizka. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4861. (u)

Kako postaneš šofer?
Ako se vpišeš v J. Čehovo šofer. šolo na Tyrševi cesti 36, ki ti pošlje na zahtevo prospekt za stonj. (u)

Posojilo se dobil
Pojasnila daje Jos. Jaraš, Rožna dolina 8-22, Ljubljana. (d)

Posredujem
denar na hranilne knjižice velikih denarnih zavodov Rudolfa Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (d)

Ureditve dolgov,
sodne in izvensodne poravnave, konkurzne zadeve, vpeljavo, vodstvo, revizije in stalno nadzorstvo knjigovodstva, sestavo bilanc, izdelavo proračunov in kalkulacij, nabavo kreditov, likvidacijo kmečkih dolgov in uvedbo kmečke zaščite, vse trgovsko-obrtne informacije in druge neurejene poslovne zadeve povemite zaupno koncesionari komercialni pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zaprišeni knjigovodski strokovnjak — Ljubljana, Gledališka ulica št. 7/L (d)

Ženitbe

Ženitev.
Fant — srednjih let, sin kmetijskih staršev, živeč več let v inozemstvu, nemadeževane preteklosti, s ca. 80.000 Din prihrankov, želi poročiti gospodično 22 do 32 let staro, ki bi posedovala posestvo ali gostilno ali trgovino. Samo resne ponudbe poslati upravi »Slovenca« pod »Sreča« št. 4850. (z)

Razno

Na domačo hrano
dobro, sprejem več abonentov. Kolodvorska 23. Že poprej poznana dobra kuhinja. (r)

Otroke
sprejme dobra nemško-govoreča družina v dobro oskrbo. Nudi se nemška konverzacija. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod »Dobra oskrba« št. 4682. (b)

Stanovanja

IŠČEJO:
Državni upokojenec
išče stanovanje z zemljiščem ob železnici na Dolenjskem. Prevzame tudi upraviteljstvo posestva. — Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Solidna stranka« št. 4838. (c)

Sobico
z vsa oskrbo ali brez išče miren in skromen krojaški pomočnik, ne predaleč od Novega trga. Gre tudi kot sostanovalec. — Cenj. ponudbe z navedbo najnižje cene na upravo »Slovenca« pod »Reden in čeden« št. 4885. (c)

ODDAJO:
Na Kodeljevem
oddam maločlanski, točni stranki lepo, solčno dvosobno stanovanje z vsemi pritliklinami po nizki ceni. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 4753 (č)

Parketne desčice
VAM DOBAVI IN POLOŽI

hrastove in bukove, domače ali
slavonske po konkurenčnih cenah
Bokal Anton
Ljubljana - Slomškova ulica 19
Telefon 25-27

Posestva

Doben ogled v »Slovenca«
posetstvo ti hitro prodaja,
če že ne z gotovim denarjem
poš kupca ti s knjižico da.

Več parcel
ob Dunajski cesti, v Bri-
nju, naprodaj. Naslov v
upravi »Slov.« št. 4209. p

Kupiš lahko
lepo stavbno parcelo
645 m² veliko, v Krekovi
ulici v Mostah. Razen
dela kupnine v gotovini
sprejememo tudi hranilno
knjižico Ljudske posojil-
nice ali pa kakšnega dru-
gega dobrega denarnega
zavoda. Poizveš v Cigler-
jevi ulici 27 v Mostah. p

Novozidana hiša
pri Celju, s 5 sobami in
drugiimi prostori, se pro-
da. Del kupnine se lahko
plača s hranilnimi knji-
žicami. Naselitev takoj do-
je. Informacije daje:
Narad Franjo v Celju,
Aškerčeva 10. (p)

Več stavbnih parcel
na Selsu prodam. Prezva-
nem tudi vlozke knjižice
naših denarnih zavodov.
Josip Oražem, Moste pri
Ljubljani. (p)

Novozidano hišo
dve sobi, kuhinja, klet,
1/2 orala vrta, gospodar-
sko poslopje, blizu glavne
ceste, cerkve in šole —
prodam. Potreben kapital
26.000 Din. Dev. Marija
Brezje 44, pri Mariboru. p

Hiša
s prav dobro vpeljano go-
stilno v Mariboru, s le-
pimi lokaliz. elektriko, pli-
nom. inventarjem vred-
nari do 100.000 Din. Pro-
dajati ali se zamenja za
privatno hišo. Dopis: pod
»Dobra gostilna« upravi
»Slovenca« Maribor. (p)

Parcelo
s krasno lego — poceni
proda Drnovšek, Sv. Mar-
jeta v Zlebeh, Medvode.

Ugodna prilika,
kdor rabi gotovino. Kup-
im srednje posestvo v
lepej kraju Gorenjske,
najraje blizu Kranja ali
Ljubljane, v ravlini. Po-
nudbe poslati na upravo
»Slovenca« pod »Natan-
čen opis« št. 4412. (p)

Mlin in zemljišče
v prometnem kraju, v me-
stu, naprodaj. Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
šifro »Mlin« št. 4710. (p)

Parcele
po 15—20 Din m², pol v
gotovini, pol na knjižico
Mestne hranilnice Ljub-
ljanske naprodaj. Končan
lv., Dravljje 62. (p)

Nova hiša
z vrtom — naprodaj za
60.000 Din v Mali vasi 60,
Ježica. (p)

Lepe solnečne parcele
v Kolesiji (Gerbičeva uli-
ca) in v Linhartovi ulici —
naprodaj. Poizve se pri K.
Jurman, Selenburgova uli-
ca. (p)

Dve parceli
Karlovško predmestje,
slamoznica, železna blaga-
jna - poceni naprodaj.
Trnovski pristan 16, Ljub-
ljana. (p)

Petstanovanska hiša
nova, s pritliklinami, vo-
dovodom, elektriko, ka-
nalizacijo, v sobah par-
ket — naprodaj. Ugodni
plačilni pogoji v gotovini,
delno v hranilni knjižici
- 180.000 Din. — Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 4778. (p)

Poletna hišica
majhna, v lepem, mirnem
gorskem kraju, se proda
po ugodni ceni. Ponudbe
na upravo »Slov.« Jese-
nice. (p)

Nova enonadstropna
trgovaška
hiša
z davčno olajšavo, na naj-
prometnejši cesti v Ptuj,
s lepim stanovanjem in
vrtom — se po ugodni
ceni takoj prodaja. Ponu-
be na podružnico »Slov.«
v Ptuj pod št. 4674.

Lepo posestvo
11 oralov gozda, 10 ora-
lov njiv in travnikov, lep
sadenosnjik, domač mlin,
novo krita zidana poslop-
ja, četr ure od kolodvo-
ra, na lepem kraju s
solnčno lego, za 70.000
Din naprodaj. Poizve se:
M. Voster, Slovenjgradec.

Kolodvorska
restavracija
s prekrasnim in velikim
senčnatim vrtom ter ce-
loknupnim inventarjem —
naprodaj. Vprašati: Milan
Velebit, »Narodna kavar-
na«, Zagreb, Zrinjevac 1.

Vila
nova, enonadstropna, na-
prodaj za gotovino. Po-
nudbe na upravo »Slov.«
pod »Elegantna« 4758. (p)

Prodajamo parcelo
ca. 10.000—15.000 m², ob
prometni točki v Šiški.
Cena zelo ugodna, v po-
šte pridejo tudi hranilne
knjižice »Mestne hranil-
nice«. Naslov pove upra-
va »Slovenca« pod šte-
v. 4811. (p)

Dve novi hiši
tik Ljubljane, naprodaj oz.
oddam stanovanja. Vse-
tev takoj možna. Mikšelj,
Ljubljanska ul. 37, Moste

Parcela
na Sv. Petra cesti na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 4826. (p)

Za oskrbovanje
malega posestva, obstoje-
čega iz vinograde in sad-
nega drevja, 1 uro od Li-
tije — nudim brezplačno
stanovanje in del zemlje,
event. dam tudi v najem.
Primerno za upokojence
ali užitarje. Naslov pove
uprava »Slovenca« pod
štev. 4814. (p)

Lepo posestvo
na Dolenjskem, naprodaj.
Dopisi pod št. 4796 na
upravo »Slovenca«. (p)

Več stavbnih parcel
poljubne velikosti napro-
daj. Krasen solnčni pro-
stor, 100 do 800 m od-
daljeno od postaje Goren-
ja vas-Reteče. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4718. (p)

Posestvo
v okolici Ljubljane prod-
am. Cenjeno 85.000 Din.
Ponudbe upravi »Sloven-
ca« pod šifro »Pod Smar-
no goro« št. 4721. (p)

Stavbne parcele
poceni naprodaj. Četr ure
iz Celja ob cesti. Več
pove Košec, Polule —
Celje. (p)

7 stanovanska hiša
v Šoštanju, v dobrem sta-
nju se nahajajoča, ki je
pripravljena tudi za večjo
obrt ali manjši industri-
sko podjetje — naprodaj.
Cena približno 130 do 140
tisoč Din, plačljivo pri
Hranilnici Dravske bano-
vice podr. v Celju. Hiša
stoji sredi mesta in ima
precej obširen vrt. Po-
nudbe je nasloviti na ob-
čino Šoštanj. (p)

Vasokovratno
zlatoprodaj
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3.

Nova vila
enonadstropna, v Šiški —
po zmerni ceni naprodaj.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 4863. (p)

Dvostanovanska hiša
nova, v lepem trgu na-
prodaj. Cena in naslov
pri podružnici »Slovenca«
Celje. (p)

Enostanovansko hišo
s trgovskim lokalom in
vrtom, ob državni cesti,
1 km od tramvaja, pro-
dam za 50.000 Din. Po-
nudbe na upravo »Slov.«
pod »Prometni kraj« 4829.

Vilico
enonadstropno, dvostano-
vansko, v Šiški, Pod hri-
bom, lahko takoj poceni
kupite (115.000 Din). Na-
slov v upravi »Slov.« pod
št. 4831. (p)

Kmečko posestvo
manjše, arondirano, na
Dolenjskem ali Stajer-
skem, ne čez 50 km od-
daljeno od Ljubljane —
kupim. Ponudbe z na-
tančnim opisom in ceno
poslati pod šifro »Doma-
čija« št. 4745 upravi »Slo-
venca«. (p)

Kupino
Šparglje
lepe, vedno kupuje Sla-
mič, Ljubljana, Gospo-
svetska 6. Prosim za po-
nudbe. (k)

Siri
Potrebujem večjo množi-
no sortiranega sira od
domačih siraren. Interese-
nti naj pošljejo boljše
kvalitetne vzorce z naj-
nižimi ponudbami na na-
slov: Vider M., trgovina,
Ljubljana, Tyrševa cesta
št. 55. (k)

Ogledalo
na stojalu kupim. - Foto
Pavlovič, Poljanska c. 12.

Kupim
večje partije smrekovih,
jelovih brzojavnih drogov
sedaj in pozneje. Hojnik
Josip, Celje. (k)

Srebrne krone
stare elato in srebro ku-
puje RAFINERIJA DRA-
GIH KOVIN - Ljubljana,
Hirska ulica 36. v hodu s
Vidovdanske ceste pri
gostilni Možina

Elektromotor
110 Volt, ca. 22 do 25 PS,
za istosmerni tok, dobro
ohranjen, se kupi. Ponu-
be nasloviti na Elektro-
industrija d. d., Ljubljana,
Gospodarska cesta 13. k

Omara za knjige
dvokrilna, Altdentsch —
se kupi. Navedite ceno.
Ponudbe upravi »Slov.«
pod »Omara« št. 4860. (k)

Zlato, srebro, platin
kupi po najvišjih
dnevnik cenah
Mariborska Alinerija
zlata, Orožnova ul. 8.

Kamnite stopnice
Kupim in dobro plačam
stare, obrabljene kamnite
stopnice. Ponudbe upravi
»Slov.« pod »Stopnice«
št. 4834. (k)

Vodovodne cevi
rabljene, od 2 1/2 do 5 cm
debeline, kupim. Naslov v
upravi pod št. 4815. (k)

Vasokovratno
zlatoprodaj
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3.

Vrtne klopi
lito-železne, stare, kupim.
Niko Malgaj, Ljubljana 7,
Knezova 19. (k)

Auto-motor
Avto (limuzina)
znamke Chevrolet, komaj
11.000 km vožen — se
proda avert. tudi proti
vloznim knjižicam. Obr-
niti se na dr. Picej, zo-
bozdravnik, Slovenjgra-
dec. (f)

Motorno kolo
350 cm³, ugodno napro-
daj. Grajar, Smlednik,
Gorenjsko. (f)

Poltovorni avto Ford
4 cilindrski, 40 HP, 500
kg, dobro ohranjen, ugo-
dno naprodaj. Ponudbe na
poštni predal 84, Ljub-
ljana. (f)

Auto-limuzino
rabljeno, pod 1000 kg, 4
cil., ekonomično, v do-
brem stanju, kupim. La-
hko je tudi poltovorni
voz. — Naslov v upravi
»Slovenca« št. 4739. (f)

Pohištvo
Orehovo spalnico
masivno, 12 komadov
prodam. Leopold Prevod-
nik, mizar, p. Skofja Lo-
ka. (s)

Več lepih postelj
naprodaj po 160 Din,
omare po 350 Din ter
ostalo pohištvo naročite
po najnižjih cenah pri
Orehek Al., Pietersnikova
št. 14, nasproti Sv. Kri-
stofa. (s)

Pohištvo
predno si ga nabavite —
oglejte si moje zalogo
spalnic (orehove korenine)
trde, mehke, pleskane, in
kuhinje po najnižjih ce-
nah. Andlovic, Komenske-
ga ulica 34. (s)

Prodajamo
Ce avto svoj stari prodajam
a? motorja bi znebil se rad
hrz kupcev ti mnogo prižene
Slovencev najmanjš? inserat

Zelo poceni
se oblečete pri Preskerju,
Sv. Petra cesta 14.

Z A G E
remscheidske, izberete tu-
di na knjižice najceneje
pri »Jeklov, Stari trg« —
Zahtevajte ponudbe! (l)

Otroške vozičke
in igračne
šivalne stroje, kolesa —
kupite najugodnejše pri:
S. Rebolj & drug, Voš-
njakova ulica 4. (l)

»Blisk«
patentne obročke za ko-
sišča, kose vseh vrst, osle
in vile - kupite najceneje
pri tvrdki: Fr. Stupica,
železnina, zaloga polje-
delskih strojev in čebe-
larskih potrebščin, Ljub-
ljana, Gospodarska c. 1.

Otroški vozički
najmodernejše oblike, po
najnižjih cenah. A. Tom-
šič, Sv. Petra cesta 52. (l)

Za birmance
veliko izbiri
ur in zlatnine
Vam nudi
J. Molave, urar, Maribor, Kralja
Petra trg. (Oglejte si pred nakupom)

**Elektro-
motoril**
novi in rabljeni za vse
napetosti vedno v veliki
izbiri na prodaj. Lastni
delavci za previjanje in
popravljanje dynam, auto-
dynam, elektro-motorjev
ter vseh elektr. aparatov.
FRANJO PERČIČ
elektro-podjetje
Ljubljana, Gospodarska 16
telefon 28-71

Sveže najfinejše norveško
ribje olje
iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani
se priporoča bledim in
slabotnim osebam.

Ugoden nakup
biljardal
Dobro ohranjen biljard se
po ugodni ceni prodaja —
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 4755. (l)

Šivalni stroj
štika, šiva naprej, nazaj,
poceni prodam. Dvorako-
va ulica 3, prvo nadstrop-
je, levo. (l)

Kose, srpi — garantirani
Weckovi
kozarci
in aparati za vkuhavanje
sadija in sočivja so naj-
boljši — prodaja
JOS. JAGODIČ,
Celje
Glavni trg, Gubčeva ulica

Lucerno banaško,
črno detelio in
travna semena
dobite v najboljši
kakovosti pri tvrdki
Fran Pogačnik d. z. o. z.
Ljubljana, Tyrševa
(Dunajska) 61
nasproti mitnici

Opeko vseh vrst
kupite po nizki ceni v
opekarni Jerko - Črnuče.

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik.
Tržaška cesta šte. 16.
Telefon 33-13

Velika
izbera
SVILE
v vseh modnih
barvah, gladka in
vzorčasta, različne
kakovosti, za
obleke, bluze in
perilo

R. Miklauc
Pri »Škofu«
Ljubljana

Prodajamo na
obroke šved-
ske POSNE
MALNIKE
za mleko!
Spremembo
potnike!

VEGA SEPARATOR,
Ljubljana, poš. predal 307.

VINA
Za težko delo Vam z
dobrim vinom postreže
Centralna vinarna
v Ljubljani.

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri
vseh vrstah — za strojno
pletanje in ročna dela po
najnižjih cenah pri tvrdki
Karl Prelog, Ljubljana,
Zidovska ul. in Stari trg

Obiščite nase
OTROŠKIH VOZIČKOV
Celovška c. 26, Ljubljana VII
KUČER & CO.
tovarna otroških vozičkov.

Šestkrilni kozolec
še dobro ohranjen, po ja-
ko primerni ceni prodam.
Dominik Blaznik, Orešje
pri Sevnici. (l)

Več motorjev
dobro ohranjenih, z isto-
imenskim tokom, od 3 do
7 konjskih sil — ugodno
proda Gospodarska zveza
v Ljubljani

Zahtevajte
vzorke in cenik!

Jabolka
okusna, sveža, razpoši-
ljam povzeto v zabojih
25—30 kg. Cena 6 Din
za kg brutto za netto.
Matija Serec. Obrež —
Središče. (l)

Registrirna blagajna
lepa, veliki predali, bela
polica, miza z marmorna-
to ploščo, poceni napro-
daj. Vprašati: »Dunav«,
Maribor — Aleksandrova
št. 12. (l)

10 oken, 6 vrat
popolnoma novih, poceni
prodam. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 4635. (l)

Starinska omarica
(Schubladkasten) ceno na-
prodaj. Japel, Zabjalk 14.

Konfekcija
Sv. Petra cesta 8, pripo-
roča obhajilne in birman-
ske obleke. (l)

Otroški voziček
(Korbwagen), dobro ohran-
jen, ugodno prodaja A.
Hartman, Vošnjakova ul.
št. 4/IV., Ljubljana. (l)

Ia zidna opeka
po najnižji ceni
Vzamejo se tudi hranilne
knjižice. (l)

Opekarna Reiser
Zg. Radvanje.
Lastnik Karl Weiss.

Pse
nemške ovčarje, z rodov-
nikom, 2 meseca stare —
oddam sredi maja. Teodor
Drenig, Ljubljana, Dreni-
kov vrh. (l)

Ugodno prodam
3 trgovske stelaže z bru-
šenim steklom, 5 velik le-
stencev, 5 reflektorjev in
pult. Na ogled pri tvrdki
Mutevčič, pasaža nebo-
tičnika. (l)

Otroški voziček
skoraj nov, za 400 Din
naprodaj. Sv. Petra cesta
št. 36. (l)

Mlekarno
dobro vpeljano, na pro-
metni točki — prodam.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« št. 4865. (l)

Izbrana
vina
štajerskih graščin, pristni
dolenjski cviček in dal-
matinsko vino dobite naj-
ugodnejše pri odlikovani
tvrdki

Pio Radonič,
Ljubljana, Stara pot 9.

Šivalne stroje
znamke Pfaff, za krojače
in čevljarje — in šivalni
stroj za entlanje (vsi sko-
ro novi), po zelo nizki
ceni naprodaj. Vprašati v
trgovini J. Korenčan —
Ljubljana, Mestni trg 20.

Kovaško orodje
kompletno, za Din 3000
naprodaj, in sicer: nako-
valo, okrogel meh, vrtal-
ni stroj, samo osno (špa-
na) primaž, norec (Feder-
hammer) na nožni pogon,
rezilo (Schneidzeigel) od
3/8 do 1 cole, razl. klad-
iva in kleščice. — Nadalje
2 sadna mlina na valčkah
za 800 Din, mlin za mle-
ter žita 700 Din, in plug
za 300 Din. Franc Mla-
čkar, Lesično, p. Pilštani.

Nove slike
oljinate, nadposteljne in
druge — poceni naprodaj.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« št. 4866. (l)

Moško kolo
z original Torpedo poceni
naprodaj. Dvorakova uli-
ca 3, prvo nadstropje —
levo. (l)

Platno
kupite vsled ogromnega nakupa
po čudovito znižanih cenah.

Din 6-50 domače platno
Din 8-— jadransko platno
Din 9-— slovensko platno II.
Din 10-— celjsko platno
Din 11-— slovensko platno la.
Din 11-— »Vera« šifon
Din 12-— »Adria« šifon
Din 19-— platno za rjuhe

TRGOVSKI DOM
Sternbecki
TOVARNA PERLA IN OBLEK
Celje št. 18

Pleskarji
Najfinejši holandski lito-
fon »Mastrich« zeleni pa-
čat, je nanovo prisel v
trgovino z barvami in la-
ki R. Hafner, Šiška, Ce-
lovška cesta 61, hiša go-
stilna Ančnik. (l)

Sladko seno
naprodaj v Zgornji Šiški
št. 11. (l)

Šivalni stroj »Singer«
fin — in puško »Ham-
les« radi odhoda poceni
prodam. Natančneje se
izve v podružnici »Slo-
venca« Celje. (l)

Prostovoljna dražba
avtomobila bo dne 4. V.
ob 11 pri Ivanu Rohnetu
v Mostah. Avto je zelo
pripraven ter lahko služi
kot tovorni mesarju ali
peku, trgovcu ali potniku.

Vinotoč-buffet
na zelo prometni točki v
Ljubljani - se takoj pro-
da. Ponudbe upravi »Sl.«
pod »Velik promet« 4727.

Za birmo
in sv. obhajilo dobite paj-
čolane (šlajerje), venčke,
čipke, rokavice, nogavice
in svilo za obleke naj-
ceneje pri I. Tomšič, Sv.
Petra cesta 38. (l)

Vrtni stole
zložljive, proda Tribuč,
Glince, Tržaška cesta 6,
telefon 2605. (l)

Plohi
lipovi, hrastovi in orehovi,
po ugodni ceni naprodaj.
Iskra Franc, Vič 16. (l)

Inserati
v »Slovenca«
imajo največji uspeh

Paviljon
na velesejmu poceni pro-
dam ali oddam. Naslov v
upravi »Slov.« št. 4830. (l)

Gostilničarji pozor!
Zaradi preselitve prodam
vso zalogo okoli 120 hl
prvovrstnega sortiranega
vina po zelo nizki ceni,
v vsaki količini nad 50 l,
proti gotovini. — Anton
Slik, upravnik, Gornja
Rodgona. (l)

Dve košiji
lahki, dobro ohranjeni -
po nizki ceni naprodaj.
Wisjan, sedlar, Kolodvor-
ska 25, Ljubljana. (l)

»Pri Miklavžu«
Vodnikov trg — dobite:

Za **sv. BIRMO** in druge prilike prodajamo: zlatino, srebrnino, dragulje, ure itd. - po izredno znižanih cenah!

B. Wolffa **Braća Fussmann** urarji in draguljariji **Zagreb - Ilica 31**

Staro zlato in srebro kupimo po najvišjih cenah ali ga vzamemo v zameno.

Najstarejše kronične rane

zanesljivo in hitro zaceli

„FITONIN“

zdravilo za stare zapuščene rane, kar je dokazano in potrjeno po naših zdravniških in zdravstvenih institucijah. Bilo je več slučajev, da so bile take rane stare že 20 let, a so se z uporabo „Fitonina“ začele v nepolnih mesecih dni. Steklenica Din 20,- v lekarnah. - Po poštnem povzetu 2 stekl. Din 50,-.

Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno „FITONIN“ dr. z o. z., Zagreb 178. Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Razpis službe občinskega delovodje

Razpisuje se mesto občinskega delovodje občine Podvelka z nastopom 15. maja 1934. Prošnje se naj vložijo najkasneje do 15. maja 1934 na predložitveno občinsko Podvelka, pošta Brezno. Pogoji za sprejem so v Službenem listu, 22. kos, z dne 17. III. 1934.

Perilno blago za damske in otroške obleke ter perilo z znamko

TOBRALCO

obdrži barvo v perilu in na solncu. Dobi se pri

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Pomlad
vablja na sprehod. Te elegantne čevlje iz črnega ali rjavega semisa smo pripravili k Vašemu pomladanskemu kostumu.

129,-

Za izlete
potrebujete udobne čevlje z nizko peto in široke oblike. Ti so izdelani iz najboljšega bokska z močno usnjeno peto.

99,-

flata

Bluze, otroške plašče

ter vse vrste oblek od najcenejše do najfinije izdelane v modnih pastelnih barvah dobite pri znani tordki

BELIMAR & VELEDIČ

sedaj tudi Šelenburgova ulica št. 6 poleg Glavne pošte. Istotam se sprejemajo vsa druga naročila

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

RIVOLI

Lepota je velik dar narave, ki ga ženska mora gojiti in ne sme zanemariti. Ženska mora pravo vedeti, s katero pomočjo najde sredstvo za ohranitev lepote. Rabite **PARFUM DE RIVOLI**. To je prijetno parfumsko razmilo, ki ga Vašemu obrazu prekrasno barvo, si čisto lepemu cvetu ali zrelemu sadju. Dobiva se v najlepših barvah: **FRANCOISE BRUNETTE**, **ROSE CORAIL**, **ROSE POUR BLOND**, **MANDARINE ROUGE**, **DE SOIR**. Dobi se povsod za ceno Din 0,-, kjer ga na se ni, ga razpošilja.

Parfumerija in kozmetika **RIVOLI**, franc. magazin, Osijek. Naš cenik in katalog za olepševanje pošljemo brezplačno.

Radio-aktivno termalno kopališče ogiljkove kisline

RIMSKE TOPLICE

DRAVSKA BANOVINA

Sezona od 1. maja do 15. oktobra

Indikacije: revmatizem, Pevska kurav pred-
išias, tenske bolezni, po- in posezoni za vaskih
manjkanje teka, nervoja, 30 dni 10.000,-, v glav-
arterio skleroza itd. ni sezoni Din 800,-.

Zahtevajte izrepen, brezplačen prospekt pri potniških uradih ali od kopal. uprave Rim. Toplice.

Krapinske toplice

Najboljši uspehi zdravljenja reume, protina, išiasa, ženskih bolezni itd. Radioaktivni vreli in blato 43 C. Sezona april-oktober. Cenene pavšalne kure za 55 do 65 Din dnevno, kakor tudi izredni popusti za časa predsezona. Penzija za časa glavne sezone 50 do 80 Din. — Priznana izvrstna oskrba, popusti na drž. železnicah, postaja Zabok—Krapinske toplice. Navodila in prospekte zahtevajte od uprave kopališča.

BOLNI NA PLJUČIH!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja.

ki je že marsikoga rešila. Ona mora poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bo ležen hitro premagal. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po poapne-
nju časoma bolezen preneha.

Resni moške

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastoj in poštnine prosto dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker moj založnik razpošilja samo

10.000 komadov brezplačno.

Pišite takoj.

zadosten dopisnice na spodnji naslov:

Zbiralnica za pošto:

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24., Abt. 516.

Ne obupavaj! Še se da rešiti!

Poslušaj moj iskren nasvet ter uporablaj tudi Ti „**Boto**“ pasto za zobe, pa boš vedno zdrava, srečna in vesela.

Inserirajte v „Slovenču“!

ANTON SINKOVEC, TRGOVEC V LJUBLJANI, SPOROČA V SVOJEM IN V IMENU VSEH SORODNIKOV, DA JE NJIHOVA PREDOBRA MAMA, GOSPA

URŠULA ŠINKOVEC

POSESTNICA V HOMU PRI ST. JANZU NA DOL

V CETRTEK, DNE 26. APRILA, PREVIDENA S SVETIMI ZAKRAMENTI V 73. LETU STAROSTI ZATISNILA ZA VEDNO SVOJE BLAGO OČI.

PREBLAGO MATER SMO POLOŽILI K VEČNEMU PO-CITKU V SOBOTO, 28. APRILA DOPOLDNE NA POKOPALIŠČE V ST. JANZU.

NAJ JI BO BOG DOBER PLACNIKI!

LJUBLJANA-ST. JANZ, DNE 28. APRILA 1934.

ZALUJOČI OSTALI.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naš nad vse ljubljani in dobri oče, soprog, brat in svak, gospod

FRANC ŠARC

posestnik

danes, dne 28. aprila ob pol 1 zjutraj, v 47. letu svoje starosti, nenadoma za vedno zapustil. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 29. t. m. ob 3 popoldne iz hiše žalosti Kolesarska ulica 6 (Trnovo) na pokopališče k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo brale v trnovski cerkvi. V Ljubljani, dne 28. aprila 1934.

Zalujoči ostali.

Zahvala

Vsem, ki so ob smrti našega ljubljene sina in brata, gospoda

Alberta Robnika

nam izkazali svoje sočuvstvovanje, izrekamo svojo prisrčno zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo g. župniku Vinku Gostiši, g. dr. Bežku iz Kranja, g. poročniku obmejne straže, dalje vsem darovalcem vencev in cvetja, pevcom za v srce segajoče žalostinke, in vsem, ki so ga prišli kropiti od blizu in daleč, ter vsem, ki so ga spremenili v tako obilnem številu na poslednji poti ter mu tako izkazali zadnjo čast. Še enkrat Bog plačaj!

Tupališče-Jezersko, dne 26. aprila 1934.

Zalujoča rodbina Robnikova.

Zahvala

V veliki žalosti, ko se je nenadoma in prerano poslovil od nas ter odšel k Večnemu naš blagi, nepozabni oče, gospod

Anton Pintar

tajnik Zveze združenih gostilniških podjetij Dravske banovine v pokoju in posestnik v Kamniku

smo prejeli od vsepovsod številne izraze odkritosrčnega sočutja in sočutja ter tolažbe v težkih urah.

Zahvaljujemo se vsem našim prijateljem in znancem, ki so nas tolažili in bodrili, ki so se spomnili dobrega pokojnika v molitvi in ga v tako častnem številu spremenili na poslednji poti. Posebna zahvala pa gre g. Cirilu Majcenu, predsedniku Zveze združenih gost. podjetij, za njegove v srce segajoče poslovilne besede na pokojnikovem domu, g. duhovščini iz St. Vite in Kamnika, g. pevcom iz Ljubljane za poslovilno petje, pevskemu društvu »Lirac«, gasilnemu društvu in godbi v Kamniku za častno spremstvo na poslednji poti, ter doma-
čemu časopisu, ki se je v iskrenih in toplih stavih spomnilo pokojnikovih zaslug in njegove priljubljenosti.

V Ljubljani, dne 28. aprila 1934.

Zalujoči ostali.